

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatalai:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnep után is.

II. év.

Budapest, 1898, vasárnap, július 24-én.

203. szám.

A győzelmes katonaság.

Tessék végre tisztába jönni vele, hogy a katonaságnak szabad vereséget szenvednie háboruban, de békében sohasem. Idegenben változandó a sorsa, de odahaza győznie kell mindenkor.

Nyilvánvaló, hogy nem egészen így képzelték ezt annak idején, mikor a hadseregeket először szervezték. Olyan gondolat nem is ébredt a szervezőkben, hogy a katonaságnak békében és odahaza is lehetnek háborúságai. Nemzeteknek, mint Jeruzsálem vedőinek, két kézzel kell dolgozniok: az egyikkel építenek, a másikkal pedig a támadásokat hártják el. Ennek a másik kéznek gondolták a hadsereget. És sokáig úgy is volt. De amilyen mértékben erősödött a hadsereg és érezte, hogy védelmi szerepe révén megkülönböztetett tisztelettel néznek reá, úgy szállt a fejébe ez a tisztelet. Mert a nemzet magasba emelte, a nemzet fölött állónak képzelte magát és bajt csinált. A villámhárító, melyet azért helyeztek magasba, hogy minden fenyegető veszedelmet elkapjon és ártalmatlanná tegyen, magába az épület belsejébe vezette a romboló villámokat.

Sok apró konfliktus kerekedett abból, hogy a hadsereg így félreértette a maga helyzetét. S mikor a hosszú fegyveres béke is csak arra volt jó, hogy a véderőt mindenfelé még jobban fejleszék, a konfliktusok szaporodtak és megbiztak. Magyarországon meg épenséggel kövér példányokhoz volt szerencsénk. Az utolsó tizenöt esztendő alatt körülbelül több volt a katonai affaire, mint a

nagy hadgyakorlat, ami pedig hasznosabb iskolája a hadi virtusnak. És mi türetagadás, a katonaság minden ilyen affaireből diadalmasan került ki. Janszkytól kezdve egészen addig a kis kadedtig, aki a bíróság előtt nem akarta levenni a sapkáját. A legjózanabb emberek is úgy vonták le ebből a tanulságot, hogy ez a militarizmus túlfengése; de ennél sokkal népszerűbb volt a másik magyarázat, mely a bajokat a hadsereg közösségében látta. Volna csak nemzeti hadseregünk!

A nemzeti hadsereg... Egész rokonszenvünk velük van, akiket a véderő egységének eszméje sem tud eltántorítani a nemzeti hadsereg ideálja mellől. S a fontosabb kulturális fegyverkezés mellett örömrünk telik minden legkisebb puskában, amelylyel a honvédséget erősítik. Az a királyi cselekedet is, amely a magyar katonai oktatással ajándékozta meg a nemzetet, az ideál szempontjából tetszett nekünk becsesebbnek, ha ennek az oktatásnak gyakorlati értéke talán nem is érte meg, hogy egy politikai párt programjának jóformán legerősebb pontja legyen. De az örvendő nemzet fel örvendünk mi is, hiszen valami első lépés-félet jelentett ennyi is. Ha azonban a nemzeti hadseregben panaccát akarnak látni a katonai affairek ellen és azt képzelik, hogy nemzeti hadsereg mellett az e fajta túlfengés nem volna lehetséges: idegen országokból keserves tanulságok jönnek, amelyek ezt a hitet hamarosan lerontják.

Az utolsó napokban éppen olyan országok mutatják e szomorú példákat,

amelyeknek hadserege minden kétségen felül nemzeti. Mindenki olvasta a német császár levelét, amelynek egy fejedelem és egy tábornok konfliktusában kellett igazságot tennie. A fejedelem mögött a német birodalom egy részének egész polgársága és azonfelül (ami fejedelmi érintkezésben talán többet is tesz) a hagyományok erőssége is állott. De azért a császár a katonának adott igazat s a fejedelem sértődött szavaira csak annyi megjegyzése volt, hogy kikéri magának az ilyen hangot. Franciaországban pedig egy igazán odíózus ügy ötletéből a bíró engedte meg magának, hogy katonákat is megidézzen; és ámbátor azok a katonák egész Európa szemében gyanusak, tisztázásuk tehát a francia hadseregnek áll igazán érdekében — ma már hire érkezik, hogy azt a bírót vidékre fogják áthelyezni. Hát mit jelent ez?

Nemzeti hadsereg a német is, a francia is. S mihelyt a nemzeti élet más faktoraival kerülnek konfliktusba, felül kell maradniok. Még a szembeszökő igazság rovására is a katonaságnak kell győznie. És hiába fogják azt mondani, hogy éppen a német és a francia hadsereg az, amelyiknek kivételes a helyzete, mert mindegyik több, mint egyszerűen a nemzeti életnek egyik faktora. Nekik nemzeti álmok fölött kell állandóan virrasztaniok. Ez nem dönti meg azt az igazságot, hogy ebben a mai korszakban a háboru talán nem, de a béke mindig a katonaságnak biztosítja a győzelmet. Mert nincsen olyan nemzeti hadsereg, amelyiknek helyzete nem volna kivételes. Hiszen minden nemzetnek vannak

Adalékok

a kor történetéhez.

Lelkünk mélyében meg vagyunk győződve, hogy akár Marczali Henrik, akár Ballagi Aladár fogja megírni Budapest fővárosának történetét, egyikük sem fogja följegyezni az utókor számára a fontos eseményeket, melyek kedélyünket izgatták, nyugalomunkat háborították vagy lelkesedésünket fölkellették. A jó doktorok a tudomány ősi hagyományaihoz híven föl fogják jegyezni többkötetes műveikben, hogy Budavárát bevették; de hogy hányan voltak a fővárosi portentumok, akik a budapesti közuti vaspályák dolgában részüket kivették, arról ők bölesen hallgatni fognak.

Minek is beszélnek róla? Hiszen ily dolgokról nincs is semmiféle megbízható értesülésük. Még az ügy minősítése is nagy nehézségekkel jár. Arról, hogy a nagyképű városboldogító valamiből kivieszi a maga részét, még tiszta fogalmat sem alkothat magának az ember, mert az ilyen kivétel voltaképpen bevétel, már mint az illető ur üzleti mérlegében. És viszont az ilyen bevétel mégis csak kivétel, mert nem minden embernek jut osztályrészeül. Ki volna tehát képes az ily bi-

zonylatán természetü dolgokon eligazodni? Ki merne az történetet alapítani?

Értjük tehát és becsüljük a főváros történetének megírásáért versengő tudós urak tartózkodását. Irják ők csak meg, mint afféle tizenhárompróbás akademikusok, levéltári adatok alapján szelidhangu, de szívós unalmasságn történetüket: a közönségnek mindig meg lesz az a szabadsága, hogy e műveket olvasván, állva elaludják. Az emberi jogokhoz tartozik ez, melyekkel a dicső francia forradalom ajándékozta meg a reákövetkezett nemzeteket.

De mi, kik a történetet sem dicsőségért, sem pénzért nem irjuk, mi, kik csupán kedvetlenségből nézzük a körülöttünk történő dolgokat, nem mondhatunk le az élvezetről, hogy följegyezzük azokat az eseményeket is, melyek nem kerülnek vastag papírköpenyekben és szófukar föliratok alatt a hivatalos levéltárakba. Mi nem vizsgálhatjuk meg szőrszálhasogató lelkiismeretességgel a hozzánk érkező hírek teljes hitelességét. Nem is kívánhatjuk az utonutfelel beszélt dolgoktól, hogy minden tekintetben világosak és érthetőek legyenek. Homályosságuk, bizonytalanságuk, sőt valószínűtlenségük minket nem fenélyezhet. Hát minden-

nek, ami a világon történik, mindjárt okosnak és érthetőnek kell lennie? Hisz akkor nem is volna mulatságos élni. A legvidámabb órákat az ostobaságok szerzik az emberiségnek.

×

Ime itt van mindjárt a közelmúlt napok legtitokzatosabb eseménye: Vörös László államtitkar lemondása. Miért ne beszéljünk erről! Mert érthetetlen? Ez egy okkal több arra, hogy följegyezzük, mint ama kórikus tárlányok egyikét, melyek fölött kaczagva boszánkodott egy hétig a magyar világ.

Van Magyarországnak egy kitünő államtitkára, ki nagy fényvel tölti be hivatalát. Egyszerre csak lemond, elmegy, és — senki sem tudja, miért? Ő nem mondja meg; a miniszter meg úgy sem. Találgatják, fürkészik, feszegetik. Hiába. A titok mélységes, a homály áthatatlan. Beszélük, hogy azért ment el, mert a vámtarifá, melyet a miniszter közzétett, nem tetszett senkinek. Nem-e? De a miniszternek csak tetszett. Különben nem adta volna ki saját tekintélye alatt. Ha a vámtarifá jó, miért megy el az államtitkár? Ha pedig nem jó, miért marad meg a miniszter, aki a kormány ténykedéséért felelős?

Álmok, amelyek fölött virrasztani kell a hadsereg ebben a szerepében biztos lehet a megkülönböztetett bánásmódról. Valahol csak eleven még a nemzeti élet, és vágyak és álmok kísérik a nemzet szívét, ott mindenkifölött dédelgetni fogják azt a faktort, amelyiken az álmok teljesülése fordul meg.

S akit dédelgetnek, az könnyen esik tulzásba. Nincsen olyan hadsereg, ha nemzeti vagy nem az, hogy a polgársággal egysorban látna magát. De nem szabad miatta a katonaságot megítélni. Az is emberi intézmény s ha magasabbra teszik, mint ahogy megilletné, meg kell szédülnie. Azonkívül a példák is rontják. Mindenhol és mindenkor övé az igazság. És lehetetlen nem éreznie, hogy világszerte talizmánja van, nem a saját erejében, hanem a nemzetek öntudatlanul kifejlődött érzületében. Mert voltaképpen a nemzetek is természetesen találják, hogy a katonaság becsületét, egész életrendjét más mértékkel mérik. Perczre, pillanatra lázongunk, érezzük is a megalázást, de az első esőndesebb órában megint csak mi vagyunk, akik öntudatlanul is magasra emeljük a katonaságot, mint a mi egyetlen védőpajzsunkat. Sőt van rá példa, hogy valahol a katonaság igazán lesüllyed s a nemzeti hiúság még úgy sárosan is magasba emeli. A francia polgár gúnyolja magában az ő nevetséges katonáját, de az ajka akkor is ezt kiáltja: éljen a hadsereg!

Hogy ez így rendjén volna, ki akarna olyat állítani! De érthető. A militarizmus olyan járvány, melyet nem a katonák terjesztenek; őket inkább éltefi. S míg a nemzetek rá nem jönnek, hogy kulturával, iparral és gazdasággal támadni és védekezni jobban lehet, mint akármilyen katonasággal, míg észre nem veszik, hogy a katonaságnak kitünő étvágya van és a kétes ellenség hiányá-

ban a saját nemzetét is fölfalja: addig a militarizmus virágozni fog és a nemzetek gyöngesége őt erőssé teszi. S addig a katonaság mindenkor győzni fog. Természetesen odahaza és békében, mert háboru idején és idegen földön a győzelem valamivel bizonytalanabb. . . .

POLITIKAI HIREK.

A jövő évi költségvetés. Lukács László pénzügyminiszter erdélyi birtokán intézi el mostanában a tárczája körébe eső fontosabb ügyeket és a jövő héten hozzá fog az egyes miniszteriumok által már beterjesztett költségvetési előirányzatok átvizsgálásához és összeállításához. E véghöl Popovics miniszteri tanácsos a tegnapi vonattal leutazott a miniszter birtokára.

A magyar liturgia. A görög szertartású katolikus magyarok országos bizottságának elnöksége jelenti, hogy az általa mintegy 7000 példányban szétküldött nyilatkozatok nagyon szép számú aláírásokkal érkeznek vissza az elnökséghez. A hitközségek és magánosok által beküldött aláírások száma 33.000, mihez hozzájön Hajdu-Dorog és kerülete körülbelül 9000 aláírással. Látható ez aláírásokból, hogy a magyar liturgiái mozgalom nem lokális jellegű, hanem igenis általános, mely a Kárpátoktól kezdve be az Alföld szívéig élénk visszhangra talál a görög-katolikusok között. Az országos bizottság reméli, hogy akik még nem küldték be csatlakozási nyilatkozatukat, azt mielőbb meg fogják tenni s így nemsokára még szebb eredményekre jogosító eredményt konstatálhat a nyilvánosság előtt. Programot mindenkor szívesen küldenek bárkinek és bármikor.

A bán hatásköre. A Pol. Ért. jelenti: A napokban a hivatalos lapban is megjelent az a rendelkezés, mely a horvát bánat a fogalmazói kar, sőt a titkárok kinevezésére is felhatalmazza. Ennek kapcsán az a félreértés támadt, mintha a bán hatáskörét ezáltal kiterjesztette volna, sőt volt több olyan értelmezés is, mely rámutatott arra, hogy a horvát bánnak ilyenformán nagyobb kinevezési hatásköre van, mint a minisztereknek, miután a miniszteri titkárokat is a király nevezi ki. Ezzel szemben a tényállás a névezett könyvben a lapudósító szerint a következő: Ő felsége kabinetirodája nagyon túlléven halmozva olyan apróbb jelentőségű dol-

gokkal, kinevezésekkel stb., melyek sem törvényileg, sem közjogi vagy politikai jelentőség dolgában a felség ténylet nem kívánják multhatatlanul: rendelkezés történt oly irányban, hogy a felség, illetőleg a kabinetiroda munkáját könnyítse. Ezen már régebbi rendelkezés, illetve szabályozás értelmében a VI. fizetési osztályig, a fogalmazási személyzetet is, nem mint azelőtt a felség, hanem az illető miniszter nevezi ki, tehát a titkárt is az osztálytanácsosokig. Kivételt ez alól csak a törvényben megnevezett állások tesznek, minők a bírák, egyetemi tanárok, főiskolai igazgatók stb. kinevezése. Ilyformán a bán hatáskörének kiterjesztése a kinevezések terén csupán következménye annak a régebbi rendelkezésnek, miután a bánnak is az autonómia hatáskörében miniszteri hatásköre van. Ennek következtében a horvát bánnak csak olyan kinevezési hatásköre van, mint a miniszternek.

Kuscher újabb szereplése. Fiumei tudósítónk értesülése szerint Kuscher Nándor nyugalmazott törvényszéki bíró, az autonom-párt nyughatatlan szájlőse, egy autonomista lap alapítása iránt arczatlan folyamodványt nyújtott be. Kikel a liberalizmus ellen s azt mondja, hogy kérvényének esetleges elutasítása egyenlő annak igazolásával, hogy a magyar liberalizmus nem egyéb zsarnokságnál és azzal fenyegetőzik, hogy elutasítás esetén a Fiumével szomszédos Susák horvát városban fog lapot alapítani. Kuscher reaktiválásáról elhallgatott a krónika. Ugy látszik, csak ijesztgetés akart lenni az egész híresztelés, ami Kuscheret még vakmerőbbé teszi.

KÜLFÖLD.

A románok fegyverrel. Bukarestből jelentik, hogy a steiri fegyvergyár 22,000 darab kiskaliberű Mannlicher-fegyvert szállított a román hadsereg gyalogsága részére.

Emelem poharamat! . . .

(Ferdinand Oroszországban.)

„Emelem poharamat ő királyi fenségeik egészségére” — mondotta a minden oroszok czárja Miklós császár azon az ebéden, amelyet tegnap Ferdinand bolgár fejedelem és családja tiszteletére adott.

Igy jelentik a telegrammok és igazán így is mondotta. Hogy mit gondolt mellette, a jó

Ugy vagyunk e furcsa lemondással, mint a zsidó, aki a képes bibliában meglátta Mózeszt, aki, mint rendesen, mezitláb és fején rémitő nagy süveggel volt ábrázolva.

— Nem értem ezt a Mózeszt — mondá kételkedően a zsidó — ha hideg van, miért jár mezitláb, ha pedig meleg van, minek a fején az a nagy süveg?

Vörös László lemondása nem érthetőbb Mózes ruhaviseleténél.

Pedig hát azt a derék Mózes pátriárkát nem is okozhatni oly nagyon ruházatának furcsaságaiért. Nem volt ő a divat embere. Szegény pásztorember volt, aki valószínűleg úgy sétált körül a sivatagban, mint a többi madjanita, akik közt lakott; tudniillik félmeztelenül. Mert hát nagyon meleg volt ám Madjanországban. Az első keresztény festők, akik nemzetiségre nézve rómaiak voltak, a zsidók vezérét tógába öltöztették; a későbbiek pedig nehéz-szövetű kámzsába, amelyet ő sohasem viselt, sohasem ismert. De viszont levették lábairól a cipőket, melyek bizonyosan rajta voltak. Mert hát azt mondta neki a csipkebokrban lobogó láng: „Vesd le saruidat!” Már pedig az ember nem vethet le lábairól semmit, ha nincs rajtuk semmi.

Méltóztatik látni, így csinálják a történetet a hivatalos történetírók, ez esetben a domini-

kánusok, kik a korai keresztény festőknek történeti utmutatásokkal szolgálták.

Az olasz dominikánusok nem is sejtették, mily nagy változásokon ment át a férfiruha. Azt azonban sejtették, hogy a női ruha közel maradt ahhoz, ami régenté volt. Feltesz, hogy a női ruha a fejlődésben milyen konzervatív. De ezen nem is kell nagyon csudálkoznunk. Az asszonyok, a velük született finom ösztönrel, azonnal kitaláltak ruha dolgában mindent, ami csak kitalálható volt. Mikor az első ember a kétnapos asszonytól először kérdezte: „Mit akarsz, szívem?” — ez mindig azt felelte: „Kérlek adj egy ruhát!” És az ósanya megszerkesztette magának ruháját — levelekből, melyek takarnak ugyan, de nem nagyon. És ezzel a női ruha lényeges minőségei el voltak határozva örökre. Takarjon, de ne nagyon: ez az alapelv, melyen készül. Ez elv szerint készült már Mózes korában Fáraó király leányának ünneplő köntöse, amint azt a piramisok alatt levő sírboltok festményein látjuk. Ugyanezt a módszert követték a sydoni szövömvészek, akik a pókháló finomságu peplost komponálták, melyet Hecuba, Hector anyja, Pallas istennőnek térdére helyezett áldozatul, amint azt Homérban megírva találjuk. Publius Syrius az emberi kéz eme remekeit szövött levőgőnek nevezi, *ventum textilem*. Erre tanuság az ele-

gantia első szakértője, Petronius. És bátran méterszájra vehető ábrándnak mondható ama finom crépe de Chine is, melyben legszebb énekesnőnk leplezi le a kíváncsi világ szeméi előtt bajai paradicsomának szemmel megközelíthető előtereit. Mily zsvány, ravasz egy szövet! Mi mindent enged látni, aminek eltakarására van hivatva. Az igéző nyakat, a hófehér gömbölyű karokat, *et alia quae sunt dulcia et amabilia*.

Bámulva álltam a multkor a korzó végén, e mámorító pompába merülve. A művésznő egy kollégámmal sétált, (Boldog kolléga) ki önkivületes állapotban zengedezte neki a kielégítetlen vágyak éneke-énekét.

— Hát mit akar? — mondá édes gyermeki ártatlansággal a diva — Nem kedvelem önt eléggé? Nem sétálok önnel nyiltan az utcán?

— Igen — válaszolá az amoroso — de másokkal marad otthon, angyali megrontóm.

Haj haj, az a baj!

És örök vágyakban tespedő kollégám olyakat sóhajtott, hogy belérozsdásodott a szomszéd Petőfi-szobor.

+

De nehéz dolog is mindenkit kielégíteni. Legnehezebb a színművészre nézve. Mi mindenfélét követelnek tőle! Nem elég, hogy szédán játszik, még személyesen szeretetreméltó

isten tudja. Ha egyenes, bohéme természetű ember volna és nem ezár, ha azért tartaná a nyelvét, hogy kimondja, ami a szívében van, akkor nyilván így szölt volna:

— Emelem poharamat és koronás fejéhez vágom fejedelmi vendégemnek, akit az asztalomnál tisztelek, de akit nem tudok becsülni. Elismerem a szervilis voltát és megjutalmazom, de földi javakkal és nem erkölcsi elismeréssel. Lám, ez az ur tavaly Konstantinápolyban volt és a szultánnak kezét csókolt; most is csókol, pedig én nem nyújtom oda neki a kezemet. Megjutalmazom, hogy az én egyházamba hozta egyetlen fiát és trónja örökösét, de azért megvetem érte. Mert tudom, hogy ő is, családja is, buzgó katolikus, tudom, hogy szavát adta a pápának, hogy fia katolikus lesz és megszegte a szent atyának adott szavát. A feleségének is ugyanezt ígérte, amikor isten előtt örök hűséget fogadott neki, ezt az ígéretét is megszegte... Nem tudok ezzel az urral koczczintani!

De császárok rendszerint nem azt mondják, amit gondolnak. Vagy legalább nem úgy, ahogy gondolják. Mondott tehát ő felsége a csár egy háromsoros felköszöntőt fejedelmi vendégeire, egy roppant hideg, szörnyen óvatos felköszöntőt, amelyben semmi egyebet nem mondott, csak azt, hogy: „egészségére.” Mintha Ferdinand és szeretett családja tisztelettel volna.

És felállott erre a bolgár fejedelem, s mondott egy hosszú, nagy beszédet. Már a „jónap”-hoz képest volt rémhosszu a „fogadj isten.” Beszélt természetesen úgy, ahogy a kis emberke felel a nagy ur megszólítására: hosszasan, áradozva. Minden szóra mondott egy nagy verset. Kellemetlen volt a szervilizmusában, unalmas az áradozásában, visszatetsző az émelegős dicsőítésében. Két nyelven beszélt és két nyelven, ahogy a becsületes vademberek mondják: hasított nyelven, amely olyan, mint a kigyóé.

Ide tesszük az ő beszédét, az ő aláztoskodását, de nem vállalunk érte felelősséget, hogy a nyomdafesték jól fogja-e majd a betűket.

nak, nagylelkűnek és előzékenynek is kell lennie, hogy megszerezze a sok jóbarátot, akikre pályáján a művészetén kívül még szüksége van. Ha nem bír a legfényesebb lelki tulajdonokkal, ha magabavonult, tartózkodó, vagy pláne részvétlen: akkor jaj neki. Közönyt közönyt fizetnek neki, mint a híres spanyol darabban. Ami mindenkinek meg van engedve, az önzés, az a színművésznek meg van tiltva. Neki jószívűnek, olvadékonynak, önfeláldozónak kell lennie mindenki irányában, a jótékony előadásokért esedező szegények és a megtisztelő pajtáságot követelő gazdagok irányában. Hát még a pályatársak és a házbeli kollégákkal szemben! Ezek aztán az igazi zsarnokok.

Ismerik Ujházyt? A nemzeti színház kitűnő Ujházyját. Ki ne ismerné őt! Hát Ujházyznak van egy ritka jeles tulajdonsága, az egyenes beszéd. Ezzel az erényszámba járó nagy tulajdonsággal a régi Görögországban a leghíresebb emberek egyike, a nyolczadik görög böles lehetett volna. De a mi korunkban ily fényes jellemvonásokat nem becsülnék kellően. Azt mondják, hogy Ujházy kiállhatatlan; különösen délelőtt, éhgyomorrra, mely időszak és állapot nála föltűnően kedvez az igazmondásnak.

De hát vannak is ellenségei; házon belül is, mint minden nagy embernek.

Ime a telegrammjaink:

Pétervár, július 23.

Tegnap délelőtt Ferdinand bolgár fejedelem Miklós csárhoz ment, hogy megköszönje a neki adományozott rendjelet. Később a csárnál reggeli volt, amely után Ferdinand fejedelem a nagyhercegekkel, Mária Lujza fejedelemasszony pedig a nagyhercegnőknél tett látogatást. Délután a fejedelem és Boris herceg látogatást tettek Olga és Tatiana nagyhercegnőknél. Este 3 órakor az udvari palotában díszbéd volt, melyen Miklós csár francia nyelven a következő pohárköszöntőt mondta:

Poharamat ő királyi fenségeik, a bolgár fejedelem és fejedelemasszony, valamint drága keresztliam, Boris herceg egészségére és Bulgária boldogságára emelem.

Ferdinand fejedelem erre franczia nyelven így válaszolt:

Sire! Fogadja felséged szívem mélyéből jövő köszönetemet jóindulatu és szives szavaiért. Azokat a kapcsokat, amelyek Bulgáriát a nagy testvéremzettel a faj és a vallás közösségével, valamint a hazánk szabadságának feledhetetlen és dicső megalapítói iránt érzett, soha meg nem szünő hálánál fogva összefűzik, felséged jóindulata egy újabb kapcsolattal szaporította, midőn kegyeskedett elvállalni a keresztapai tisztet számomra, a trónörökösnek és Tirnovo hercegének az orthodox szent egyház kebelébe történt belépésénél. A legszentebb és legdrágább kötelességet véltem tehát teljesíteni, midőn bemutatom a felséges keresztatyának az ő keresztfiát, Boris herceget s úgy a magam, mint a fejedelemasszony és egész Bulgária nevében is legmélyebb és legmelegebb köszönetet fejezem ki a szeretetreméltó és elragadó fogadtatásért, amelyben részesültünk.

A fejedelem beszédét orosz nyelven e szavakkal végezte:

Örömtelt szívvel emelem poharamat császári főséged, Alexandra Feodorovna és Mária Feodorovna császárné őfelségük, valamint az egész császári ház egészségére és a nagy Oroszország boldogságára.

Ferdinand fejedelem, aki tegnap, Wladimir nagyhercegnél és nejeinél tett látogatást, ma fogadta Wladimir nagyherceget látogatását.

Pétervár, július 23.

A bolgár fejedelmi pár Boris herceggel ma délelőtt az „Alexandria” császári yachton

Peterhofból Pétervárra érkezett. A fejedelmi pár Adelson tábornok és Toll gróf kormányzó üdvözölték. Azután a fejedelem a nagykövetségekhez hajtatott, míg a fejedelemasszony a császári palotát tekintette meg. A fejedelmi pár koszorut tett le II. Sándor és III. Sándor csárok sírjaira. Délben a fejedelem Stanczióv bolgár ügyvivő lakásán a pétervári és moszkvai szláv jótékony egyesületek küldöttségeit, valamint a pétervári szerb és bolgár tanulókat fogadta. A nagykövetségek és követeknek a téli palotában történt fogadása, valamint Pétervár város küldöttségének tisztelgése után a fejedelmi pár Pavlovszba ment, hogy a görög királynét nevenapja alkalmából üdvözölje.

Pétervár, július 23.

Miklós csár Stoilov bolgár miniszterelnöknek gyönyörű dohányszelenczét ajándékozott, amely a császár arczképevel és gyémántokkal van ékesítve. Ivanov hadügyminiszternek a csár a gyémántokkal ékesített I. osztályu Anna-rendet, Nikolajev főhadsegédnek az I. osztályu Anna-rendet, Stanczióv bolgár diplomáciai ügyvivőnek a csár névalírásával és gyémántokkal ékesített dohányszelenczét, gróf Bourbulon udvari marsallnak az I. osztályu Anna-rendet és Vaszilij Archimandritának a III. osztályu Vladimir-rendet adományozta. Ferdinand fejedelem gróf Muraviev külügyminiszternek a fejedelem arczképevel és gyémántokkal díszített dohányszelenczét, Witte pénzügyminiszternek az I. osztályu Sándor-rendet és Kuropatkin tábornok hadügyminiszternek a gyémántokkal ékesített I. osztályu Sándor-rendet adományozta.

Az osztrák helyzet.

Bécs, július 23.

A „N. W. T.” holnapi száma az osztrák belpolitikai helyzetről a következő cikket közli:

Azok a hírek, amelyek a belpolitikai helyzet hirtelen megváltozását jósolták, nem felelnek meg a valóságnak. A legszavahiheőbb forrásból eredő értesülésünk szerint nem igaz az, hogy az osztrák kormány a 14. szakasz alapján akarja a nyelvtörvényt életbeléptetni. A leghatározottabban kijelentették előttünk a kormányhoz közel álló férfiak, hogy a kormánynak eszeágában sincs a 14. szakasz alapján a nyelvtörvényt megalkotni. Nem fogja megtenni ezt gróf Thun már csak azért sem,

Tóth Imre, kit az utóbbi években megtettek ügyelőlől rendezőnek, ez állásánál fogva minden áron protegálni szeretné Ujházyt. Ha panaszkodik, vigasztalja. Ha új szerepeket, foglalkozást reklamál, biztatja; sőt még hízleg is neki, ha szerét teheti. Persze úgy, mint színészek szoktak egymásnak. Minden szó egy törzsúrás.

— Én elismerem, hogy neked már valami kiváló új szerep kellene, — mondá a napokban a puffogó Ujházyznak; — te már régóta nem kaptál hozzád méltó föladatot; régóta vesztegelsz szerzett babéraidon; és a babér is hervad; ha nagyon régi.

Ujházy hánykolódott dühében, mint szent Lőrincz az izzó rostélyon.

— No igen, — folytatá Tóth — a vezető emberek téged nem becsülnék eléggé, mióta az ötven éven túl vagy. Pedig nincs igazuk. Én tudom. Te nem vagy oly tehetetlen, mint mondják.

— Épen ez a különbség kettőnk között, — mondá Ujházy, mellét kidüllesztve és hosszú tekintetet vetve Tóth Imrere, aki őt „elismerni” akarja. Aztán megszakasztotta a csevegést.

—

Jaj lett volna annak, aki ekkor Ujházynek kezeügyébe kerül. Ez volt azon délelőtteinek egyike, melyen az anthropológiai muzeumban nyugvó III. Bélán és Antiochiai Annán kívül

összevesz minden emberrel, aki csak Budapesten lélezkedik. De, látván ezt arczából, szöktek is előle. Ugy eltűntek az emberek, mint az ajánlott levelek zacskója az Eröss Józsa postaszolga kocsijából, vagy mint Krivány az aradi árvaszékből, avagy pedig Zola a Versailles-i törvényszék ítélet-kézbesítője elől.

Szegény Zola! Fölkerekedett, mint Arthus király udvarának legbátrabb daliája, hogy rendet csináljon az elkorcsosodott világon; kivont az ártatlanságot pusztító sárkányok, óriások és bűvészek ellen: és most egy bírósági kibordó elől kénytelen megfutamodni. Kell-e ennél tragikusabb, kell-e ennél kómikusabb sors! De hát így kell neki. Mit áhitozik ő az idealisták, a romantikus hősök szerepére; ő, a naturalizmus első mestere, ki egész életét a megfigyelésnek és a leírásnak szentelte. Az igazságot keresi. Minek? Lehet azt megfigyelni? Lehet azt leírni? Van annak színe, formája és terjedelme? Létezik az valahol? A mese szerint valamelyik kutban lakik, és aki meglátja, az szörnyet hal. Tehát minek fürkészi, ő, ki évek óta a halhatatlanságért könyörög a francia akadémia ajtajánál?

Most kiábrándulhat. Egész életén végig könyveiben a világ hü képét akarta festeni. Most megtanulhatja, hogy a világ nem olyan, aminőnek a könyvekben festik.

Keszler József.

mert a német ellenzéki pártok a nem kötelező megbeszélések alkalmával egész határozottan kifejezték a német nép ama meggyőződését, hogy az új nyelvtörvénytervezet nem felel meg a német nép érdekeinek. Ezek után pedig a 14. szakasz alapján semmiesetűre sem fogja Thun életbeléptetni a javaslatot.

A baloldali németek klub elnökei bizony elmérgesítették a helyzetet. A kormány most már alig kezdhet újabb nyelvi tárgyalásokba. A helyzet komolyabb, mint valaha. Ezt belátja minden osztrák államférfiú annál inkább, mert a parlament a legközelebbi jövőben aligha fogja újra rendes munkálkodását folytatni.

Az osztrák kormány teljesen bizonytalanságban van afelől, milyen eszközökhöz kell nyulnia avégből, hogy a belügyi zavaroktól meneküljön. Egész határozottan meg lehet czáfolni egyes lapoknak azt az állítását, mintha a kormánynak előre megfontolt, kész elhatározása volna. A mai minisztertanácsban szóba sem került olyan terv, amelynek alapján Ausztriában tovább lehetne kormányozni.

Egyelőre még azt sem lehet feltenni, hogy a kormány döntő lépésre határozta volna el magát. Gróf Thun ugyan ma este Ischbe megy, ahol a királynak jelentést tesz a helyszetről, azonban gróf Thun ő felségének semmiféle új indítványt nem fog tenni. Thun csak arra fog szorítkozni, hogy előadja a németekkel folytatott tárgyalásai menetét és bejelentse azok eredménytelenségét.

Ebből egyttal látnivaló az is, hogy az osztrák válság még mindig tart, sőt sőt — ha ugyan lehetséges — még nagyobb lett, mint eddig volt.

Az osztrák kormány ugyan egyelőre még a 14. §. alapján fog kormányozni. De ez az állapot nem tarthat sokáig. Miniszterválságról egyelőre nincs szó, sőt mostanában még Baer-reither sem fog kilépni a kabinetből. De utóvégre is határozni kell majd a kormánynak. És ez lesz majd az egész Ausztriára fontos lépés; mert gróf Thun elhatározása nem kabinetkrízis, hanem parlamentválságot fog jelenteni Ausztriában. Gróf Thun azon lesz, hogy olyan módot találjon, amelynek segítségével parlament nélkül lehessen az állami gépetet működésben tartani.

A kormány a reichsrath feloszlatására sem is gondol, mert meg van győződve arról, hogy az új választások a radikális elemeket megsokszorozzák a Házban.

Egyes magyar lapoknak az a híre, mintha báró Bánffy lemondása küszöbön állana, mert gróf Thun a kiegyezést a 14. szakasz alapján akarja életbe léptetni, teljesen alap-talan. A két kormány arra az esetre, ha alkotmányos uton nem lehet kiegyezni, a provizoriumhoz fordul segítségért. E miatt azonban nem kell attól tartani, mintha az osztrák krízis a magyar kabinetet is válsággal fenyegetné.

A spanyol-amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

Blanco tábornok pompás ember. Kevés tábornok töltötte még úgy be a helyét, mint ő. Más katonák az ő helyében segítségért kiáltana s agyonzaklatná a kormányt, hogy küldjön még katonát, pénz és eleséget és sőtét színekkel csetelné hadseregének folytonos vereségét. Blanco azonban te-től-talpig gentleman, még pedig a legbűszkébb fajtából. Akármily vereséget is szenvednek a csapatai a szép Kuba szigeten, Blanco-nak mindig ké-szen van két blankettája. Ezeket csak kitölti s el-íttatja rendeltetési helyekre. Az egyik blankettán táviratot küld a kormánynak, amely körülbelül így szól:

Az amerikaiak kellemetlen előrehato-lasa következtében csapataink vidáman vissza-vonultak a sánczokból. A visszavonulás a legnagyobb rendben s emelkedett hangulat-ban történt. Csapataink magatartása kitünő és bámulatos. Daczára az amerikaiak gyil-kos ágyutüzének mindössze egy öszvérnek a kulcsontja sérült meg és egy spanyol harc-os gyöngye fejfájást kapott a löporfüst-től. Az igaz, hogy az amerikaiak előretol-ták az állásaikat, de hiába hatolnak előre, bennünket hazafias lelkesedésünkben utól nem érnek.

A másik blankettára a nagy Blanco kiált-ványt ír, amely így szól:

Az amerikaiak látszólagos térfoglalása daczára csapataink rendületlenül biznak a spanyol fegyverek dicsőségében. Az egész amerikai hadabanda nem ér egy hajtó-fát sem. Több mint bizonyos, hogy előbb-utóbb győzni fogunk.

Szóval Blanco a spanyol hidalgó megtestesülése. Nyugodtan engedi meg, hogy Toral tábornokot az amerikaiak valósággal kipörköljék és kiehéztessék Santiagóból s rá parancsol, hogy haljon meg a hazáért, de azért segítséget nem küld a szegények-nek a világot sem. Az amerikaiak óriási előnyöket érőszakolnak ki maguknak, Blanco pedig meg sem mozdul, hanem ihletett hangon diktálja titkáranak a kiáltványokat és a táviratokat, amelyekben rend-ületlenül bizik a süit galamb teoriájában és a spanyol fegyverek dicsőségében.

Olyanok ezek a spanyolok, mint az álom-kórosak. Se látnak, se hallanak maguk körül s egyáltalában nem tartják érdemesnek azzal a ne-vetséges ideával foglalkozni, hogy az ő uralmuknak teljesen vége van.

Az amerikaiak pedig rendszeresen huzzák össze a hurkot a hidalgó nyaka körül, amíg végre majd megfojtják.

A mai napról szóló távirataink a következők:

Spanyol hadihajók az amerikaiak birtokában.

Washington, július 23.

Hobson hadnagy jelentést tett Long ten-gerészeti miniszternek, hogy a „Reina Merce-des” és valószínűleg a „Christobal Colon” sp-nyol hadihajó is újra használható állapotba lesz helyezhető.

Manzanillo bombázása.

Havanna, július 23

Manzanillo bombázásánál a spanyolok részéről három katona elesett, három tiszti és tizenkét katona megsebesült. Blanco tábor-nagy üdvözölte Manzanillo védőit és azt az utasítást adta a parancsnoknak, hogy a hely-őrség a végsőig védelmezze magát.

Expedíció Nipébe.

New-York, július 23.

Sampson tengernagy közli, hogy Nipébe, Kuba északi partjára expedíót küldtek, amely teljes sikerrel járt, bár az idő rövidege miatt nem távolíthatta el a lerakott aknákat. Egy spanyol cirkálóhajót, amely a helyet védel-mezte, elpusztítottak. Az amerikaiaknak nem volt veszteségük.

Blanco kiáltványa.

Havanna, július 23.

Blanco tábornagy kiáltványt bocsátott ki, amely azt mondja, hogy Santiagónak az amerikaiak által történt elfoglalása sz-tra-tégiailag semmi jelentősé-gel sem bír. A spanyol had-sereg még gyöngitetlen és harcolni akar az amerikaiakkal. Blanco tábornagy an-nak a reményének ad kifejezést, hogy a had-sereg, daczára a sok veszélynek és akadály-nak, a l k a l o m a d t á n m é g i s g y ő z e -d é l m e s k e d n i f o g .

Czivakodás a fogoly spanyolokért.

Washington, július 23.

A „World” jelenti, hogy azok a hajótulajdo-nosok, akik sikertelenül pályáztak a spanyol fog-lyok hazaszállítására kiirt árlejtésnél, a spanyol hajózási társasággal kötött szerződést megtámadni szándékuknak és pedig abból az okból, mert a

szerződés szerű szállítási díj fele a spanyol állam kincstárba folyta be és mert az Egyesült-Államok ily módon elbocsátának több spanyol hajót az ostromzárból.

A bűnbakok.

Madrid, július 23.

Santiago eleste a spanyolok elégedetlenségét a végletekig fokozta. A közfelháborodás azt köve-teli, hogy mindazokat, akik első sorban okozó-énnek a csapásnak, felelősségre vonják.

A közvélemény eddig Sagasta kabinetjét és különösen annak két tagját, Correa hadügyminisz-tert és Aunon tengerészeti minisztert okolta az egész balszerencséért, most azonban az általános kiáltás az, hogy: Álljunk boszut az ügyefogyott tábornokokon.

A nemzeti gyűlölet a legvehemesebben Toral tábornok, Santiago volt parancsnoka ellen irányul, mert ő a város átadásával a sziget egész keleti ré-szét földadta és ezzel képessé tette az ellenséget arra, hogy összes hadi erejét Havanna ostromára és a sziget nyugoti részének elfoglalására fordítsa. Az kétségtelen, hogy Toral generális messze tul-lépte katonai hatalmát. Neki a város földadásához Blanco tábornoknak, Kuba főparancsokának bele-egyezését és fölhatalmzását kellett volna kikérnie, mit azonban Blanco-nak most Madridba érkezett hiva-talos jelentése szerint elmulasztott és annak tudta nélkül, saját szakállára nyitotta meg a város kapuit. S hogyha ezt az önkényes eljárást menteni lehet is azzal, hogy ő és katonái milyen szorult helyzet-ben voltak a kiehéztett város falain belül, — ez még nem igazolja tettét, de mindenesetre a fő-hibát azzal követte el, hogy Kuba keleti részének többi városait is, melyeket más hadvezérek védtek, önkényűleg, tehát ugyancsak Blanco tábornok hoz-zájárlása nélkül, átengedte az amerikaiaknak. Ezt már aztán joggal kifogásolhatja a madridi minisz-tertanács.

S most ugyanezen az alapon jogosan vona-kodik Guantanamo parancsnoka, hogy Toralnak Shafter tábornokkal való paktumát magára nézve kötelezőnek elismerje s a várat nem is akarja át-adni az amerikaiaknak. S miután az amerikaiak ragaszkodnak a kezeik közt levő békeokmányhoz, ennek következményei a keleti Kubában vivandó újabb harcok lesznek, pedig már azt hittük, hogy elaludt a harc tüze. Toral generálist valószínűleg haditörvényszék elé fogják állítani.

TÁVIRATOK.

Bertulus kutatásai.

Páris, július 23. Bertulus hír szerint már konstátálta, hogy Esterházyt a bíróság előtt való védelmében és a hamis okiratok elkészí-tésében egy előkelő személyiség támogatta. Bertulusnak már tudomására jutottak mindama körülmények, melyek között Esterházy-nak át-adták azokat a titkos iratokat, amelyekkel vé-dekezett. (N. Fr. Pr.)

Páris, július 23. Hír szerint Brisson és Sarrien kijelentették, hogy Bertulust megvédik ama támadások ellen, amelyek őt az Ester-házy ellen vezetett vizsgálat alkalmából érték. A kormányelnök szabad kezet akar Bertulus-nak biztosítani. Ha Cavaignac meg akarja nehezíteni Bertulus munkáját, Brisson fel fogja kérni, hogy adja be lemondását. (N. W. T.)

Brüssel, július 27. Zola Spaa-ba érkezett és egy barátja villájában tartózkodik. (N. Fr. Pr.)

Páris, július 23. Labori ügyvéd ma dél-után Fabre vizsgálóbíró hivatalába ment, hogy a Piquard ügyére vonatkozó iratokat megte-kintse. Általában azt hiszik, hogy a Piquard és Esterházy ellen indított vizsgálat a jövő hét vége felé valószínűleg véget ér.

Pater Didon beszéde

Páris, július 23. Ma délután minisztertanács volt, amelynek legérdekesebb eredménye az, hogy Cavaignac-ot a saját barátjai megtámadták. Tegnap ugyanis egy hivatalos közlemény jelent meg, amely szerint Cavaignac Jamont tábornokot felhatalmazta arra, hogy Legrand Albert iskolájában a jutalom-

díjak kiosztásánál jelen legyen, amely alkalommal Didon pater beszédet tartott, amelyben a katonai diktatúrát dicsérte. Cavaignac-ot ma erősen östromolták radikális barátai, hogyan engedhetta meg egy tábornoknak, hogy ilyen irányú beszédet meghallgathasson. Cavaignac erre azt felelte, hogy Jamont tábornok a díjkiosztás után azonnal elutazott és így ő semmiféle felvilágosítást nem adhat. Cavaignac mindazáltal kényszerítve érezte magát arra, hogy valamennyi katonai parancsnoksághoz körözvényt küldjön, amelynek értelmében az egyetemi ünnepségeken a tábornokok részt vehetnek ugyan, de mindennemű más ünnepélyeken való részvételhez a tiszteknek a hadügyminiszter engedélyét kell kikérniük. Ezzel a miniszter önmagát korrigálta meg. (N. Fr. Pr.)

A nemzetközi sakkverseny.

Bécs, július 23. A nemzetközi sakkversenyen, a mai, XXXVII. mérkőzésnél Schowalter győzött Caro ellenében, Blackburne Baird ellenében, Pillsbury Trenchard ellenében, Schiffers Walbrodt ellenében és Tarrasch Alapin ellenében. Halprin és Steinitz, Lipke és Schlechter, Burn és Janowski, Maróczy és Csigorin között remis lett a játék.

HIREK.

A királyné Nauheimban.

Nauheim fürdőből, ahová tudvaleg a királyné elutazott, ma ismét hírek érkeznek a királynéről. Még július 16-án, azaz megérkezése napján, megvizsgálták a királynét Röntgen-sugarakkal. A vizsgálatot, mely este kilencz órától egészen tízig tartott, külön e célra berendezett szobában dr. Schott, a királyné nauheimi orvosa végezte. Most naponta kétszer látogatja meg az orvos a királynét, akinek szeretetreméltóságát nem győzi eléggé dicsérni.

Schott kijelentette, hogy meggyőződése szerint a nauheimi kúra igen jó hatással lesz a királynéra. E kijelentésében annál inkább lehet bízni, mert Schott nagyon tartózkodó nyilatkozataiban.

A királyné keveset van otthon, a Kracht-villában; sokat gyalogol, kocskázik és máris ismeri Nauheim környékének nagy részét. Kirándulásain rendszeresen Barker, a felolvasója kíséri. Gyakran azonban és különösen délelőtt hét és kilencz óra között, egyedül is lehet látni a királynét a parkban, aki úgy intézi a dolgot, hogy ne találkozzék a sok fürdővendéggel. Hétfőn, július tizennyolczadikán, amikor még nem ismerte a park útjait, össztelalalkozott a fürdővendégekkel. Séta közben egyszerre a park fásorának végére ért, ahol éppen mintegy hatszáz fürdővendég volt, de csak egy ur ismerte fel a királynét.

Ezek a reggeli sétákon ő felsége kissé rövid, fekete ruhát visel és ha kevesen is ismerik fel, előkelő megjelenése, szép, sötét haja és ruganyos, kissé gyors járása feltűnik mindenkinek. Jobb kezében egyszerű barna selyem-napernyőt visz. Ha felismerik, barátságosan köszönget. Megtörténik azonban az is, hogy tapintatlan emberek megüsmüljék, ilyenkor napernyőjével védekeznek a kíváncsi tekintetek ellen. Különösen kimosan érinti a királynét az, ha látcsövekkel nézegetik, vagy pillanatnyi fényképfelvételeket készítenek róla. Mikor vasárnap, július 17-én, első fürdőjét vette, természetesen sok műkedvelő rejtőzködött a fák, a bokrok mögött, de dr. Schott intézkedett, hogy ezek a fényképezékek eltávolozzanak.

A királyné nagy előszereettel keresi fel a Jánoshegyet, mely körülbelül 100 méterrel magasabban van, mint a Kracht-villa. Több pompás erdei út vezet fel a hegy csucsára. A királyné néha az erdőn át kocsin megy a hegyre, a König-vendéglőben tejet iszik és visszafelé gyalog teszi meg az utat. Most a királyné részére a Kracht-villától föl a hegyre külön gyalogutat készítenek. A város eljárássága most egyre új utakat készítet és a régiakat kijavíttatja. Az erdőnek több útja új nevet kap, mely a királynénak Nauheimban való időzésére emlékeztessen.

Hosszu idő óta a királyné az első magas vendég. 1886-ban a badeni nagyherceg használt

itt kúrát, aki szintén szivbajos volt. A nauheimi kúra olyan jó hatással volt a nagyhercegre, hogy többé nem kellett neki Neuheimot felkeresnie.

Egész határozottan beszélnek, hogy Ferencz József király meg fogja látogatni felséges nejét. A látogatás hír szerint már előre be van jelentve, csak annak napja nincs még meghatározva.

Lapunk mai száma 22 oldal.

— **Schwarzkoppen Aradmegyében.** Megirtuk, hogy Schwarzkoppen német ezredes, akit, mint párisi német katonai attalhétt sokat emlegettek a Dreyfus-ügygel kapcsolatban, a Vilmos-huszárok jubileumára Nagyváradra utazik. Arról ma azt jelentik, hogy Schwarzkoppen Nagyváradról unokatestvérének, báró Dittfurth Nándor földbirtokosnak látogatására az aradmegyei Zarándra utazik.

— **Marcziányi György temetése.** Ma helyezték örök nyugalomra Marcziányi Györgyöt a rákos-keresztúri temetőben. A ravatal a kerepesi-úti halottasházban volt felállítva. A tetemet a belvárosi plébánia egy segéd-lelkésze szentelte be. A halottasház lélekharangjának a csilingelése közben emelték a holttestet a halottas szekérre, amelyet az elhunyt iró ápolónője, az elhunyt öcsese, a szálloda kapusa, melyben a megboldogult hosszú ideig lakott és lovag Tichth Ferencz, Károly és Mór kísért. Hogy a megboldogult legalább ennyi földi tisztességben részesült, az, dr. Nagy Albertnek, a megboldogult orvosának köszönhető.

— **Zivatarok Bulgáriában.** Szófiából jelentik, hogy a napokban ott jégesővel párosult zivatar volt, mely Bulgária legnagyobb részének vetéseiben óriási kárt tett. A szilvónói kerületben 500 hektárnál több szőlőt tönkretett a jég. A zivatar alkalmával támadt áradat a filippopoliszi kerületben elsodorta a már learatott búzát és rozst. A kazanliki rózsakertek szintén nagy kárt szenvedtek.

— **Flume veszedelme.** Fiumei ludósítónk táviratozza, hogy a huszadik számú vasuti raktárban, amely márcziusban már leégett és azóta újból felépítették, ma délben ismét tűz ütött ki. Körülbelül négy vagon jutta gyuladt ki. A városi és vasuti tűzoltók és egy szakasz haditengerész a tüzet lokalizálta. Gróf Szapáry László kormányzó és Csöoke miniszteri tanácsos szintén megjelent a tüznél.

— **Légelhajósok kalandja.** Bécsből jelentik a „N. Fr. Pr.” útján: Ostrau környékén ma egy léggömböt találtak, amelyen nem volt rajta a kosár. Minthogy legutóbb, éppen tegnapi este, Tuma tanársegéd és Schrott főhadnagy szálltak fel egy ballonra, a bécsi közönség erre a hírre nagyon megijedt, mert azt hitte, hogy ez a két léghajós elvesztett. Ma este 8 órakor azonban távirat érkezett Bisenzből (Morvaország), hogy a kapitány és a tanár nagynehezen ki tudták szállítani a helység határára, de a léggömböt visszatartani nem tudták, úgy, hogy az tovább repült. A két léghajós teljesen sértetlenül szállt ki a léggömbből.

— **Egy zsidó emlék pusztulása.** A szaloniküi „Talmud Thora” szerdán este teljesen leégett. Ez óriási épület közel 8000 négyszögméter területet foglalt el. 300 éves volt s egyike a zsidók legrégebb emlékeinek. Az épület csak 1000 font sterlingre volt biztosítva, úgy, hogy a tűzvész az izraelita hitközségnek óriási kárt jelent.

— **Sikkasztás mindenfelé.** A sopronmegyei Alsó-Szakonyban évek óta rendszeresen üzött sikkasztásra bukkant a vármegye. A nevezett község Csonka nevű jegyzője a tavasszal elhalálozván, oly rendtelenségben hagyta hátra hivatalát, hogy a község kénytelen volt a megyei hatóságot fölkérni, hogy küldjön ki egy tisztviselőt a tényállás felvételére. A vizsgálatot csakugyan megtartották és kiderült, hogy a jegyző az ut-adóból mintegy 1000 forintot használt föl 1893 óta a saját céljaira, amit, hogy takargasson, a könyvekbe hamis tételeket vezetett be és a névaláírásokat, sőt a felek adókönyvecskéit is meghamisította. A falu most méltán bámul, hogy a sikkasztásnak a megye csak most jön nyomára s hogy a jeles jegyző a hivatalos felmentvényeken kívül még jutalmat is kapott a soproni pénzügyigazgatóságtól az adók behajtásában való nagy buzgalmaért. Gyomán — mint tudósítónk táviratozza —

a vasuti takarékpénztárnál a rovincsolásnál 2700 forint hiányra bukkantak. Peczkői Miklós pénztáros a kezén eltűnt összeg pótlására 48 órai haladékot kapott, de a hiányt csak részben tudta pótolni. Az aradi üzletvezetőség most fog határozni afelett, vajjon a fegyelmi megtorlás mellett bünvádi keresettel is éle.

— **Petőfi emlékezete.** Esztendeje, hogy előkelő állású emberek bizottságot alakítottak Aradinak kararai márványból faragott Petőfi-reliefje megvásárlására amelyet valamelyik közintézetünkben helyeztek volna el. Nem sokkal kevesebb ideje, hogy az egyetemi ifjuság elhatározta, hogy a Nemzeti Múzeum falát valami emlékművel díszítik föl s ez a mű Petőt ábrázolná, amint a „Talpra magyar”-t szavalta. A két nemes felbuzdulásból azonban nem lett semmi. A bizottság talán már nem is gyűjti a relief árát, az egyetemi határozat pedig szabályszerűen el van könyvelve. És odalent a segesvári csatatéren, Petőfi sírja helyén felállított emlékműnél egymást érik az egyszerű székelyek, akik azt napról-napra telehintik virággal, koszorúval, hűlő könyvel. Pedig némelyik talán olvasni se tud.

— **Chemiat kurzus a poliklinikán.** Dr. Vas Bernát poliklinikai főorvos a poliklinika laboratóriumának buzgó vezetője, nagy fáradsággal az intézet hársfa-utcza új helyiségében teljesen modern laboratóriumot rendezett be, amelyben négy hét óta reggelenként az orvostudományokban már is kiváló helyet foglaló s a gyakorló orvosra nélkülözhetetlen chemiai és mikroszkópiai szükségletek ismertetéséből és gyakorlásából a poliklinika asszisztensei, al- és segédorvosai számára tanfolyamot tart. A kurzusnak ma volt befejező előadása. Részt vettek: dr. Róthbart József sebészeti, dr. Király Károly szülészeti, dr. Weisz Géza belgyógyászati, dr. Schattalecz Mór bőrgyógyászati, dr. Epstein Manó gyermekgyógyászati asszisztensek, dr. Bilaskó György, dr. Garamy Béla, dr. Grünfeld Ármán, dr. Rosenberg Jenő orvosok, dr. Schulhof Vilmos, dr. Kassay Jenő, dr. Bettelheim Samu és dr. Fodor Oszkár segédorvosok. Az előadás végén dr. Róthbart tanársegéd meleg hangon mondott köszönetet az előadó buzgó fáradozásáért. A kurzus hallgatói banketet rendeznek dr. Vas főorvos tiszteletére.

— **A magyar zarándokok megtámadtatása.** Megirtuk már, hogy a hónap elején a Lourdesbe indult magyar zarándokcsapatot inzultálták. Mint ma értesülünk, a lyoni tüntetésnek politikai jellege van. A kirándulók ugyanis elhatározták, hogy Lyonból gyalog mennek a híres bucsujáráhelyre. A menet élén budakeszi németek sajtóságos német viseletükben, harisnyával s papucsokkal, kezükben zászlót tartva, mentek. Valahogy a kegyescezlú menet találkozott azzal a tömeggel, mely jórészt az utcáról verődött össze és a nemzeti nagy ünnepet ünnepelte. A zarándokok abbahagyták zsolozsmáikat és mit sem sejtve, iparkodtak el a szabadság szobra elől, amikor a tömeg a budakeszi németek láttára valósággal fanatizálódott.

— **A'bas, a'bas!** kiáltások hangzottak s néhány vérmes francia a budakeszikekre rohant, akiknek melléről letépték a nemzeti jelvényt.

Ugy kellett őket nagy viaskodás közben kiszabadítani, akik aztán a tömeg dühe elől köcsikon menekültek a szállodába. A zarándokcsapat között sok katolikus pap és magyar nép volt, de azokat épen nem bántották. A lyoni megtámadtatás annak a bizonyítéka, hogy a francia nép engesztelhetetlen gyűlöléssel viseltetik a német iránt. A lyoni lapok restelkedve írják a támadásról és egyttal fel is világosítják a támadókat, hogy gyűlöletüket rossz helyen alkalmazták: a harisnyás, borotvált békés budakeszi svábok voltaképen magyarok és a magyar nemzet jelvényeit taposták le a porba.

— **A kegyetlen istennő.** Párisból írják: Megható tragédia fejeződött be a napokban egyik Páris környékén levő tébolydában. A tragédia egyik hőse — bár akaratán kívül — Sarah Bernhard volt, az „isteni Sarah.” Egy fiatalember, aki valaha egyik előkelő párisi cég könyvvezetője volt, utolsó perczeit élte. Orvosok, ápolók és látogatók állták körül az ágyát. A haldokló nyugodtan feküdt a helyén és szelíd, szaralmas hangon beszélt.

— **Az isteni Sarah boldog volt,** mikor megkértem a kezét. Én is olyan boldog voltam. Siettetük az esküvőt, lázasan készültünk a nászra... Most lesz az esküvő... Ilyen fényes nászt nem

látott még Páris . . . Ah, az a sok fehérruhás hölgy . . . szebbnél szebbek . . . virágok . . . Ott megy a menyasszony, talpig fehér selyemben, gyémántos diadém a fején . . . Szép . . . elragadó, isteni! . . .

A körülötte állók, akik sok tébolyulást láttak már nyugodtan meghalni, most reszketnek a felindulástól. Aztán elgyöngült a haldokló hangja, némán mozgatta ajkait és a keze is megbénuult. Meghalt. A szerencsétlen véget ért fiatalember vagy tizenöt év előtt látta Sarah Bernhardot egyik nagyobb szerepében. A diva egyénisége és játéka olyan mélyen hatott a fiatalember lelkére, hogy valósággal imádta a tragikát. Mindjárt másnap irt neki egy áradozó, lángoló szenvedélyvel telt levelet, amelyre természetesen nem kapott választ. De azért nem csüggedt el. Egyre-másra írogatta a leveleket, amelyekben valóságos imákat, himnuszokat zengett az „istennőnek“, aki azzal viszonzta érzelmeit, hogy előbb őt szólította föl, hogy hagyja abba a levelezést, később pedig, mivel ez nem használt, a fiatalember főnökét kérte meg, hogy világosítsa föl furcsa alkalmoztját. A kereskedő, mikor a levelet megkapta, nyomban bement a fiatalember hivatali szobájába. Az épen a nyolcvanötödik levelet írta imádottjához. A főnök megmutatta neki a levelet és válogatattalan szavakkal szólította föl, hogy teljesítse a levélben megirt parancsot. A fiatalember nem szólt semmit, csak mosolygott. . . Néhány nappal később kitört rajta az örülség és bevitték abba a tébolydába, ahol most meghalt.

— A könyvtárnokok tanfolyama. A nemzeti múzeum könyvtárában ma délelőtt záródott be az első könyvtárnoki tanfolyam, amelyet Porzolt Kálmánnak, a múzeumok és könyvtárak országos tanácsa főtitkárnak évek óta tartó sürgetésére a kormány jóváhagyásával a múzeumok és könyvtárak országos tanácsa létesített. A kurzusban a vallás- és közoktatásügyi miniszter s az egyházi hatóságok részéről delegált hallgatók vettek részt és oklevéltani, könyvtártani diszciplínára oktatták őket elméleti és gyakorlati szempontból. Fejérváry László rekesztette be, hangsúlyozva, hogy a kurzus csak akkor válik igazán gyümölcsözővé, ha annak hallgatói azonosítják magukat a nemzeti múzeum könyvtárának céljaival, törekvéseivel s e köré csoportosulva fejlesztik a könyvtár-tudományt, ami mindenestre helyén való dolog lesz, különösen olyankor, mikor a nemzeti múzeum könyvtára olcsó szerrel akar a nem valami fényes állami segedelemben részesülő vidéki könyvtárak és múzeumok révén drága könyvekhez, okiratokhoz jutni. Baintner Hugó, kassai jogakadémiai tanár válaszolt a beszédre, dicsérve a nemzeti múzeum könyvtárát, amely a legelső helyen áll hazai könyvtáraink között. Baj is volna talán, ha a bürgözdli községi kaszinó könyvtára különbb lenne a nemzeti múzeum könyvtárával.

— Tűzjárma a templomban. Óriási veszedelemben forogtak tegnap este hat órákor azok a máriaszelli bucsusok, akik az ottakrangi plébánia-templomba mentek be csöndes misére. A templom zsúfolásig telve volt ájtatos bucsusokkal és bécsi hívekkel. Egyszerre elkialtja magát valaki:

— Tűz van, tűz van!

Valóban, az egyik bucsujáró keresztjének koszorúja lángot fogott a főoltár gyertyájától. A kiáltásra borzasztó nagy rémület támadt. Menekülésről szó sem lehetett, mert a templom egész tájkát elázták a kíváncsiak, akik a templomból jövő lármára még beljebb akartak nyomulni. Késégsbeesett kiáltások, asszonyok sikoltásai hallatszottak ki a fojtó levegőjű, győlen világított tereméből. Az égő koszorú közben egészen elhamvadt, a rémület azonban folyton növekedett. Végre sikerült egy csapat rendőrnek behatolni a templomba. Ezek szabadá tették a kijáratot és a megriadt híveket is megnyugtatták, hogy nincs semmi veszedelem. A nagy rémületben egy varróleány súlyosan megsérült, kivül senkinek sem esett semmi baja. Hasonló eset történt 1893-ban július 4-én a Szent-István templomban is, akkor azonban hárman sebesültek meg súlyosan és hatan könnyebben.

— Harca galicziai és magyar munkások közt. Sztakcsin felsőszempleni községben nemrégén butorgyárat állítottak, hogy a felsővidéki tőtség kivándorlását ez által is megakadályozzák. A gyár körülből ötszáz munkást foglalkoztat, akiknek nagy része a szomszédos Galicziából vándorolt be. Míg a

a gyár működik, a munkások nem tudtak összefogni s most ezivódásuk véres harcra fajult. A két párt összecsapott s mikor az igazgató is akarta őket csillapítani, őt is megtámadták, úgy, hogy neki is menekülnie kellett. Másnap egy földmérés bizottság jött a községbe s az urak látára híre terjedt a nép közt, hogy nemcsak a szomszédos Galicziában, hanem Sztakcsin környékén is kihirdették a statáriumot. A hír hallatára a harc kezdeményezője, Hrabada János hazaszaladt és a büntetéstől való félelmében felakasztotta magát. Holtan találta meg családja.

— Negyedfélezer tojás pusztulása. Történt pedig e borzasztó dolog mára virradóra a só-utczai 7. szám alatt levő Mayer-féle pinceraktárban, ahol a tömérdek rántottának való alkalmatlanság felhalmozva volt. Valaki legurított a rostélytalan pincerablakon néhány hatalmas kövezetkocskát, annyit, amennyi épen elegendő volt a negyedfélezer apró törékeny jószág megsemmisítésére. Mayer Dávid pedig ma reggel, mikor a pusztulást meglátta, csak ennyit mondott: „Inkább ette volna meg az a gézengúz, de valamennyit egy ültőhelyben.“

— A kalota-szentkirályi családirtó. Kalota-Szentkirályon, Bánffy-Hunyad mellett, Csibori Márton nemrégén két gyermeket meggyilkolta és rövid bolyongás után önként jelentkezett a jegyzőnél. A gyermekgyilkos apa — miat tudósítónk jelenti — bevallotta, hogy ezelőtt 7 esztendővel az édesanyját is ő gyilkolta meg. Az anyagyilkos hét esztendőig őrizte borzasztó titkát s gonosztettére most sem jött volna rá senki, ha önként be nem vallja. Gyermekait a legutóbbi vérengzés alkalmával becsalta a szobájába és baltával verte őket agyon. Az volt a szándéka, hogy önmagát is kivégzi, de ezt a szándékát nem valósíthatta meg. Háromszor is felakasztotta magát és a kötél mindannyiszor leszakadt. A sikertelen kísérletek után kiszaladt a szántóföldekre, ahol két óra hosszat bolyongott. Utjában egy tóra akadott és beleugrott, de a végső pillanatban egy kéztyűbe eső deszkába kapaszkodott és kimászott a tóból. Ezután jelentkezett a jegyzőnél, akinek minden bűnét megvallotta. A családirtót letartóztatták és átadták a törvényszéknek.

— A hódolói díszfelvonulás. Eisenhut Ferenc nagy festményének munkálatai már annyira haladtak, hogy a körképet befejezettek lehet mondani, úgy, hogy most már csak műszóval élve, a festmény „összehangolásán“, főképen pedig az előtér megkészítésén dolgoznak. Az előtér munkálatait szintén a festmény megalkotója: Eisenhut vezeti. A körkép előtérnek az a feladata, hogy a festmény magával a nézőtérrel, valóságos, nem festett tárgyak után tökéletesen egybeolvadjon. Más körképnél is rendkívül nagy feladat az előtérnek ilyen módon való megkiszítése, de itt a feladatot fölötébb megnehezítette az, hogy az előtér ügyszólván két külön színvonalal bír. A nézőtérül szolgáló hátsófal ugyanis a várpalota udvarával egy színvonalon van, míg az ellenkező oldalom, mélyen a nézőtér alatt terül a Vérmező és ennek az egybeolvasztása természetesen sokkal nehezebb. A kétfős feladat megoldása azonban — amint az már is látható — kitűnően fog sikerülni, úgy, hogy a néző csalódása, amit az előtér előidézni hivatva van, tökéletes lesz.

— Gyilkosság a déli Kárpátokban. A kis Szászahányra, a Délvidék ez évről-évre nagyobb kedveltségnek örvendő nyaralótelepének közönsége tegnap nem csekély szennzációra ébredt föl. Gyilkosság történt az éjjel és a Malomvölgyben, mely máskor visszhangzik a szép asszonyok kacajától, ma suttogva beszéltek meg a mult éjszakának szomorú eseményét. Az eset a következő: A főerdész tegnap kifizette a munkásokat és a jól teljesített munkát néhány hatossal felül is fizette. A derék oláhok nagyon megörültek a váratlan keresetnek és rögtön betértek a Valuzan-féle pálinkamérésbe, nagy áldomást csapván a nap örömeire. Elköltötték 1 forint 15 krajczárt pálinkáért. Éjjel 9 órákor utra keltek a közeli faluba, Kohldorfa. A szesz megvette hatását és mikor a kohldorfi országúton két más falubelivel találkozott, csakhamar veszekedés fejlődött ki az éj csendjében. Egy Szirbu Petru nevű ember rossz néven vette öcsésétől, hogy ok nélkül beleköt másokba és hatalmas ütással adott előgedetlen-ségének nyomatékokat. Erre aztán általános dulakodás támadt, melyben már a bicika is lényeges szerepet játszott. Mikor lecsillapodott a dühök, hazafelé készültek. Csakhogy a szegény Szirbu Petru

nem mehetett velük; ott feküdt vérben holtan. Szörényi Gyula vizsgálóbíró és dr. Lichtfuss körorvos ma tartották meg a vizsgálatot, melynek során kitűnt, hogy Szirbu Petrunak átszurkált a szív felső kamaráját, ami rögtön való halálát okozta. Találtak azonkívül vágást a bal kezén is, két fogát pedig kiveték. Az egész kompániát természetesen letartóztatták. Nem érdektelen, hogy a meggyilkoltak és öcsésének előnyös bérlete van az osztrák magyar államvasutársaságtól, mely bérletre régóta ábitoznak a Kiszelicz a-testvérek, kik a végzetes éjjelen együtt mulattak Szirbuékkal. A vizsgálatot folytatják.

— Nyaraló gyermekek. A budapesti szünidei gyermektelep-egyesület első csoportjai a következő sorrendben térnek vissza a fővárosba: Julius 29-én Ercsiből 50 fiú délelőtt 9 órákor a Petőfi-téren; Lelléről 50 fiú délután fél 5 órákor a déli vasút pályaudvarán; Zebegényből 90 leány este fél 8 órákor a nyugati pályaudvarán; Trencsénből 50 fiú és 40 leány este 9 óra 20 perczkor a nyugati pályaudvarán és végre Hegybányáról 106 fiú este 9 óra 25 perczkor a keleti pályaudvarán. Az egyesület kéri az érkező gyermekek szüleit, hogy gyermekeiket a pályaudvaron vegyék át a telepvezetőktől.

— Péklegények az amerikalak ellen. Mohácsi tudósítónk táviratozza: A sárvári (Sopronmegye) rendőrség megkeresésére a mohácsi csendőrség elfogta ma Nagy Lajos és Csizsár György tizenöt éves péklegényeket, akik Sárváron valami büntetendő cselekedetet követtek el. A két suhancznál töltött revolvért találtak. Azt mondták a csendőröknek, hogy Spanyolországba akartak menni katonáknak és részt akartak venni a spanyol-amerikai háborúban, a spanyolokon azonban már nem segíthetnek, nemcsak azért, mert már rajtuk az összes magyar és spanyol péksegédek sem segíthetnének, hanem azért sem, mert a két elkeseredett és elszánt gonosztevőt a csendőrség egyelőre nem bocsátja szabadon. Az egyik péksegéd különben elfogatása előtt öngyilkosságot akart elkövetni, de a csendőrök megakadályozták.

— Megszökött örültek. Az anyalföldi tébolydából ma délután félháromkor két örült megszökött. Az egyik, akit Zeének hívnak, alacsony és fekete, a másik középtermetű és szőke. Mindketten csak szerbül beszélnek és az intézeti ruhát viselik.

— A varázstallal. A minap megirtuk, hogy Temesvárott Thiele Lajos hivataliszolgát, aki néhány nap előtt gyanus tünetek közt halt meg, exhumálták. Erről az esetről ujabbán a következőket jelentik Temesvárról: A Thieléné ellen tett följelentés következtében Bandl rendőrőfkapitány azonnal megindította a vizsgálatot és a tanúk vallomásaiból megállapította, hogy Thiele Lajosnak tényleg adott valami keserű kutyvalékot a felesége, hogy az ura leszokjék az ivásról. Thiele bevette az orvosságot s azóta állandóan gyomorfájásról panaszkodott, gyakran hiányt — a pálinkának azonban még a színét sem tudta elszívni. A főkapitány az előzetes vizsgálat után azonnal jelentést tett az ügyészségnek s a vizsgálóbíró tegnap délután meg is jelent s megejtette a törvényszéki boncolást. A bíróság tagjai voltak: Aschinger Ferenc királyi ügyész, Kiss vizsgálóbíró, dr. Szigety törvényszéki és dr. Weiss kerületi orvos. A boncolás mérgezését nem tudott kideríteni, mindazonáltal a belső részeket felkúrdították az országos vegykísérleti állomásra Felletár vegyészhez, Nagy szennzációja volt a kutatásnak a kuruzsló asszony levelezése. Egész csomó levelet találtak, amelyek mind Thielénéhez voltak intézve s amelyek leginkább Szegedről és Aradról voltak keltetve. Állítólag előkelő társadalmi állású nők levelei ezek, amelyekben valamennyi abból a szerből kér, amelyből a férjük soha többé nem fog inni.

— Munkásgyűlés. Ot munkásgyűlés lesz holnap. Délelőtt 11 órákor a Vig-utczai 16. számú házban és a külső sorokári-úti 129. szám alatt, délután 4 órákor a Telep-utca 2. szám alatt, 5 órákor a Lipót-körút 8. szám alatt és este 8 órákor az örömvölgy-utca 8. szám alatt. Mindenütt az általános választási jogról és a munkásnép helyzetéről tanácskoznak.

— Magyar lovak a spanyol hadseregben. A spanyol lovasság ezredese, gróf Dominguez de Rayon és Don Esteban de Solans százados a minap Frigyes főherceg uradalmában időztek s ez alkalmal a környékből erős, szívós magyar lovakat vásároltak össze a spanyol tüzérség számára.

— Gyilkosság a becsületért. Ezzel a címmel a „M-g” a következőket írja: A nagyszabeni helyőrség W. nevű kapitánya e hónap 20-án este elment a kadet-iskola estéjére. Onnan korábban érkezett haza, mint azt feleségének mondta, aki fejfájásról panaszkodva, vonakodott vele menni a mulatságra. A kapitány régóta féltékenykedett egy, a táborkarba beosztott dragonos főhadnagyról és ez a lelki állapota kergette haza korábban, mint azt feleségének mondta. Gyanuja alapos volt, mert midőn az ajtón be akart menni, azt zárva találta és hosszabb zörgetés után nyit meg az előtte. Amint a szobában termett, rögtön kutatni kezdett. A meglepetés vad ordításával kiáltott fel, midőn a gyanúsított főhadnagyt polgári ruhában, kabát, kalap és cipő nélkül a kályha mögött elbujra találta. A másik pillanatban kardot rántott, a főhadnagynak esett s azon oly mély szurásokat ejtett, hogy az rövid szenvedés után azonnal meghalt. W. kapitány a boszúállás után még az éjjel jelentkezett katonai hatóságánál s részletesen előadta az esetet. W. csak a múlt őszszel esküdött meg a feleségével, akivel, leszámítva a főhadnaggyal által keltett féltékenységet, elég békés életet folytatott. A nagyszabeni katonai hatóság minden kérdésködére a leghatározottabban megtagadja a fölvilágosítást.

— A világ legnagyobb terme. Raulin francia műépítész megbizta egy konzorcium, hogy az 1900. évi párisi világkiállításra tervezzen oly épületet, melynek egyetlen terme felülmúlja az eddig létezők nagyságát. A nevezett építész már be is fejezte a monstre-terem tervezését. A terebben 12—15.000 ülőhely lesz. Öt amphiteatralis modorban tervezett emeletet építenek benne. A tetjét hatalmas oszlopok tartják. Hat nagyméretű kapuja van és ezek mindegyikéhez széles lépcsők vezetnek fel. A karzaton az ülőhelyek ötféle magasságban hátrafelé emelkednek. Minden fokon 1500 ülőhely van. A padsorok egész a kör alakú színpadig érnek, melynek átmérője 90 méter. Ez lesz a föld legnagyobb színpada és az építéséhez nemsokára hozzáfognak.

— A tehén miatt. Nagy szerencsétlenség történt tegnap a szalkai határban. Egy öreg asszony a vasúti töltés mellett legeltette a tehénét, amikor a nyiregházai vonat arra robogott. A tehén megvadult és a sinek közé futott. Az öreg asszony utána szaladt, hogy kiterelje a sinekről és nem vette észre, hogy a vonat alig van már tőle néhány lépéssnyire. A tehén és az asszony is a vonat alá került s a kerekek az asszonyt is, a tehénét is összemorzosták.

— Asszonyok a tengeren. Az asszonyok ezentúl nemcsak a családi élet csöndes kikötőjébe vezetnek bennünket, hanem a stockholmi és a helsingforsai zajos kikötőkbe is. A Stockholmból Pétarváron át Helsingforsba közlekedő hajók személyzete ugyanis, az első kapitányon és néhány matrózra kívül mind csupa leány. De van is rend és tisztaság a hajón! A nők kifogástalanul teljesítik a nehezebb szolgálatot is, azonfölül kitűnően főznek, ügyesen szolgálnak ki és egyáltalán a legpompásabban teljesítik a rájuk bízott munkát. Az északi ember nem talál ebben semmi különösét. Csak természetesen tartják, hogy az asszonyok is dolgoznak, míg ők halásznak, meg hajóznak. A munkamegosztásnak ez a helyes módja vonta maga után a nők emancipálásának csöndes és jóhatású megoldását, amelyet az összes északi országokban éreznek már. De nemcsak azok tanulnak kenyérkereső foglalkozást, akik rá vannak utalva, hanem azok is, akik földi javakkal is meg vannak áldva. A hajósok és halászok, például viszonyaikhoz képest, módos emberek s azért az asszonyaik és leányaik megtanulnak ám sokfelét, a mivel pénz lehet keresni.

— Ki tudja, visszajön-e a fáj utjából! Nem maradunk-e hirtelen kenyérkereső nélkül? S aztán itt állnak a világban, mint színelőadóművészek.

vagy árva? Inkább tanulok valamit, amíg nincs rá szükségem, semhogy tehetetlenül álljak, ha szükségem lesz a két kezem munkájára.

Ezzel érveinek észak asszonyai és így tesznek is. Ma már hajózás, vasut, posta, táviró, távbeszélő mind többé-kevésbé asszonykézben van. S a férfiak? Azok éppen úgy és éppen annyian dolgoznak most is, mint azelőtt, mikor az asszonyok még otthon ültek. Sajátságos, hogy az új szellem egyet sem fosztott meg kenyérével. És nálunk hogy félnek, hogy fáznak a kenyérkereső asszonyneptől!

— Baleset az eskütéri hidépítésnél. Dalbó József kazánmunkás kezét ma délben az eskütéri hid építésénél munka közben elkapta a gép és elszakította. Az építkezésnél ez volt a második baleset.

— Halott a Dunában. Tegnap este a Nádorkert alatt egy középkori férfi holttestét fogták ki a Dunából. Személyazonosságát nem tudták megállapítani. Bevitték a boncoló intézetbe.

— Leégett kendergyár. Nagy-Íratósi tegnap estafelé a gróf Nádasdy-fele uradalmán lévő kendergyár teljesen leégett. A gyár, melynek nagy üzeme volt, csak a múlt évben épült fel és állandóan ötven-hatvan munkást foglalkoztatott. A tűz oka ismeretlen.

— A Wulff-czirkusz legújabb szenzációja. „Az elrabolt menyasszony” című pázar fényűzőségi kiállítás magyar tárgyú ballet némajáték oly rendkívüli mértékben megnyerte a budapesti közönség tetszését, hogy azt holnap vasárnap kétszer is elő fogják adni és pedig a délutáni 4 órai valamint az esti 7 és fél órai előadásban.

— Villamos és gázcsillárokat ajánl a Csillár-gyár-részvénytársaság, Budapest, VII. Ilka-utca. (Közlekedés zuglói közúti vasutal.)

Napirend.

Naptár: Vasárnap, július 24. Római katolikus: B. 8. Krisztina. — Protestáns: B. 7. Krisztina. — Görög-orsz.: (július 12.) D. 7. Prokl. — Zsidó: Ab 5. — Nap két 4 óra 12 perczkor, nyugszik 7 óra 27 perczkor. — Hold két délután 10 óra 15 perczkor, nyugszik reggel 5 óra 27 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.

Magyar körképtársaság: A „Hódoló díszfelvonulás”, Eisenhut nagy körképeinek előkészületei miatt egyelőre zárva van.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Természettudományi gyűjtemények muzeuma nyitva 10—12-ig. (Muzeum-körút 4.)

Rovargyűjtemény a nemzeti muzeumban nyitva 9—1-ig.

Nemzeti muzeum régiségtára nyitva d. e. 9—1 óráig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillár-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

A Vilmos-huszárok ünnepe.

(Távirati tudósítás.)

Nagyvárad és városa rég látott olyan előkelő társaságot, mint amilyen ma érkezett volt abból az alkalomból, hogy a Vilmos-huszárok holnap megünnepelik ezredük fennállásának százéves évfordulóját. A város külső képen már ma meglátzott a huszárok nagy ünnepe és a lakosság érthető érdeklődést tanúsít az előkelő vendégek és különösen Schwarzkoppen volt párisi németkatonai attaché iránt. Az ünnepre való készülődésről a következő táviratot kaptuk:

Nagyvárad, július 23.

A Vilmos-ezred százéves ünnepélyén díszit öltött Nagyvárad városa. A házakat fellobogózták. Nagyszámú közönség hullámozott az utcákon. Általános lehangoltságot okozott az a hír, hogy Ottó főherceg nem jön el az ünnepélyre. A főherceg táviratilag értesítette úgy Schlauch bitorost, mint az ezredet, hogy az ünnepélyre betegsége miatt nem jöhet.

Estefelé óriási közönség gyűlt össze a pályaudvaron és a fő-utczán. A Vilmos-ezred egész táskájára díszben jelent meg. Ott voltak: Schwitzer hadtestparancsnok, Pokorny altábornagy, Rieger Eszél dandárnok, Stroh Vilmos ezredparancsnok, Sechenyi Jenő kanonok és gróf Breda kapitány, aki Schwarzkoppen mellé van beosztva szolgálatra.

A gyorsvonattal érkeztek: Don Miguel brazíliai herceg, Schwarzkoppen Vilmos császárnak, mint az ezred tulajdonosának képviselőjében, Rohonczy Gyula és Durmann altábornagok, Rohonczy Lőrincz, gróf Ráday és Lónyay ezredesek, Hrabowszky nyugalmazott alezredes, Draschke és Ba-

csak alezredesek és gróf Zichy Károly stb. Schwarzkoppen és Don Miguel Pokorny fogadta, azután gróf Breda mutatta be az egész tisztikart. Schlauch bitornok nevében megjelent az udvari papság Fetsér titkárral, aki ura nevében üdvözölte a megjelent méltóságokat.

Schwarzkoppen és Don Miguel iránt a legnagyobb az érdeklődés. Mindketten egyszerű polgári ruhában voltak. Schwarzkoppen egyik utolsó kupéból szállott ki, úgy, hogy senki sem vette észre; végre a közönség háta mögött került elő. Ő is, Don Miguel is Schlauch bitoros vendége, aki palotájában várta és üdvözölte őket.

Este 8 órakor a 37. ezred zenekara szerenádott adott és lampionokkal vonult ki a püspöki palota elé, onnan pedig Schwitzer hadtestparancsnok lakása elé mentek.

A holnapi ünnepély a székesegyházban misével kezdődik, amelyen Schlauch pontifikál.

Faure elnök otthon.

A hat elnök közül, aki eddig a harmadik francia köztársaság élén állott, kétségtelenül Faure Felix a népszerűbb. Népszerűségét nem annyira politikai jelentőségének — megválasztatásáig a nagy közönség alig ismerte — mint inkább szeretetreméltóságának és rokonszenves fellépésének köszönheti. Ő, a kispolgárnak, egy butorgyárosnak a fia uralkodói pompával veszi körül magát, egy alkalmat sem mulaszt el, hogy az idegen uralkodókat, akik francia területre lépnek, meglátogassa és mint velök egyenrangú ne üdvözölje.

Elődje, Casimir Perier bizonyára nem volt sem gögös, sem kicsinyesen hiu, mégis az első naptól kezdve gyűlölték, mert arisztokratának tartották. Szemére vetették gazdagságát, társadalmi és rokoni összeköttetéseit és mindent, amire csak vállalkozott, bűnül rótták föl. Nos, Faure Felix sem éppen szegény ember, ha vagyonát csak két millió frankra lehet is becsülni, neki is számos barátja van a régi nemes családok sorában és még senki sem vette ezt rossz néven tőle. Sőt éppen ugyanaz, amit elődjének soha meg nem bocsátottak volna, ha Faure Felix teszi, a közönségnek mindig nagyon tetszik.

Casimir Perier egy napon arra a bizonyára ártatlan gondolatra jött, hogy egy piquart szerződöttetett istálló-master-szerű állásra, aki ünnepélyes alkalmakkor elegáns livreében az elnök kocsija mellett lovagolt. Amidőn Montjarret — így hívják az illető lovászt — hivatását először teljesítette, általános volt a felháborodás és láрма, újból életbe lépő monarchikus szokásokról beszéltek és a monarchia előjelének tekintették. Faure Felix Montjarret-t, aki egyszerre híres ember lett, egyszerűen megtartotta. Minden ünnepélyes alkalommal az elnök négyesfogata előtt lovagol és ezen senkisémm boszankodik. Ellenkezőleg, Montjarret-t megszerették, coupletka csináltak róla, meginterwievolták, lefényképezték és majdnem oly népszerű lett, amint a gazdája.

Az elnök külső megjelenésével és életmódjával elárulja, hogy edzett sportférfi. Ruházata mindig a legdivatosabb és naponként háromszor-négy-szer váltogatja a ruháit. Legnagyobb szenvedélye a vadászat. Ezért minden más, rendelkezésére álló nyaralóhelyét mellőzve, többnyire a csinos Rambouillet városkában tartózkodik, ahol kacskára vadászhat. A vadászati szenvedélye készteti őt a korán kelésre, mert mindig korán kel fel, ami Párisban feltűnően ritka eset.

Mielőtt még a mostani előkelő állását elfoglalta volna, reggeli hat órától nyolczig fogadta mindazokat, akik hozzá, mint képviselőhöz, államtitkárhoz, vagy mint a tengerészeti miniszterhez jöttek. Sok alantását ejtette ezzel kétségbe.

Most is szokatlanul korai órában kel fel, megfürdik és egy tisztal a Bois de Boulogneba lovagol. Többnyire arra a kedvencz lovára ül, amelyet a marokkói császár ajándékozott neki.

Az elnök háztartását civilizáltjából fedezi, amely 1.200.000 frankra rug évről. Egész csinos összeg ez, és Jules Grévy megtanulta, hogy ebből a pénzből csinos vagyona lehet szert tenni.

Ha meggondoljuk, hogy ez a bevétel mily tömredek kötelezettséget ró az elnökre, könnyen elképzelhető, hogy ez csak úgy történhetett, hogy Grévy reprezentanezionális kötelezettsége stól a legkicsinyesebb fukarsággal vonta ki magát. Faure Felix jó üzletember és a mellett gavalior. Fizetését az utolsó souig kiadja, hanem valószínűtlen, hogy a majtajából hármot is elköltene.

Faure asszony külső megjelenésénél fogva sem divathölgy: kicsi, kerek, nem épen a legújabb divat szerint öltözött hölgy. Hanem igen jószívű, derek nő, aki talán kevesebb időt tölt el a szabójával, mint a férje, akinek fehér lábszárvédői és szalmakalapjai divattá lettek. Az elnökek két leánya van, az idősebbik valami Berge-hez ment nőül, a fiatalabbik, Faure Lucy kisasszony pedig még hajadon. Lucy kisasszony meglepő gyorsasággal beletalálta magát helyzetébe. Azelőtt színi kritikákat írt szülővárosában, Havreben és olaszországi utazásairól könyvet is írt. Most azonban jótékony-sággal foglalkozik és ehhez nagy gyakorlati érteke és meleg, érző szíve van.

Mindent, összevetve Faure Felix ideális elnöke a mostani francia köztársaságnak. Saját szorgalmát által emelkedett ki és némi gyengeségétől, hiúságtól eltekintve, derek, becsületos ember. Politikai magatartása, ami mindenesetre szigorúan elő van írva neki, feltétlenül korrekt és ért ahhoz, hogy előkelő állását ügyesen és izléssel töltse be.

A negyedmillió sikkasztás.

Arad, július 23.

Köller vizsgálóbíró tegnap az egész napon kihallgatásokkal volt elfoglalva. Reggel Varjassy tanfelügyelő és dr. Müller Károly ügyvéd volt nála, megmutatta nekik Krivány fényképét és megeskette őket arra, hogy az valóban Kriványt ábrázolja. Erről okiratot állítottak ki, amelyre az esetleges kiadási eljárásnál lesz szükség. Erdély igazságügyminiszter már értesítette az aradi királyi ügyészséget, hogy Krivány elfogatása érdekében a külügyminiszterium a szükséges lépéseket már megtette.

Az aradi törvényszék tegnap jóváhagyta a vizsgálóbírónak azt a végzését, amelylyel Kereszttest vizsgálati fogságba helyezte és vagyonára a zárlatot elrendelte. Kereszttes ez ellen a királyi táblához felebbezett.

Wallfisch bankárt is kihallgatták tegnap. Előadta, hogy Krivány az Aradon elzalogosított 30.000 forintnyi értékpapírt részint maga értékesítette, részint pedig az árvaszék szolgálójával küldte a bankba, ami nem tűnt fel, mert Krivány iránt nagy bizalommal voltak.

A sikkasztó felesége Baranyamegyébe akart utazni édes atyjához, de a vizsgálóbíró idézésére előbb kénytelen lesz Aradra visszatérni.

S z a t h m á r y Gyula alispán beadványt intézett a törvényszékhez, hogy rendelje el a zárlatot Barb Efreml fölfüggesztett ellenőr vagyonára is. A törvényszék delután megteszi ezt.

A miniszteri rovacsoló biztosok kijelentették, hogy mese némely lapnak az a híre, hogy újabb negyvenezer forintos hiányt fedeztek föl. Csak annyi igaz, hogy Krivány meghamisította a főkönyvi kivonatokat. Ugy jutott hozzájuk, hogy tisztviselőtársaitól elkérte a kivonatokat s azt mondta, hogy biztosabb helye lesz azoknak a Wertheim-kasszában.

Arad, július 23.

A negyedmillió sikkasztás miatt a megyeházán nagy a kétségbeesés. A felfüggesztett tisztviselők a külföldi lapokhoz fordulnak, szólítsák fel Kriványt, hogy a hatósághoz titkos postával nyilatkozatot küldjön be, melyben büntetésait nevezze meg, ha vannak ilyenek, nehogy ártatlanok szenvedjenek miatta. Köller vizsgálóbíró egy levelet fogott el, melyet Krivány Bécsből intézett a napokban Keresztteshez. A levélben Krivány afelől kérdezősködik, hogy mi történt Aradon. Barb Efreml gyámpénztári ellenőr vagyonára a bírói zárlatot a törvényszék kimondotta,

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* A hőmezővászárhelyi szinkör megnyitása. Az ország legszebb nyári szinkörének megnyitására nagyban készülődnek. Az épület már teljesen kész áll a díszítési munkálatokat is pár nap alatt befejezik. Az első előadás, ha akadály közbe nem jő, augusztus 1-én lesz. Erre a napra „A toloncz”-tán kitűzve Jászayval és Ujházyval. Ujházy azonban kijelentette, hogy ő a neki szánt „Mravesák” szerepét még soha sem játszotta és így nem vállalkozhat rá. Azután az új főispán, báró Thoreczkay Viktor kijelentette, hogyha a villanvilágítás a megnyitó előadásig teljesen berendezve nem lesz, a megnyitást el kell halasztani. A szinkör bizottság most az akadályok elhárításán fáradozik. „A toloncz”-ban „Mravesák” szerepét Tollaginak, a Nép-színház tagjának ajánlotta fel. Mi egyáltalán nem értjük, miért ragaszkodik a hőmezővászárhelyi színház igazgatója ahhoz, hogy az arénát épen a „Toloncz”-czal nyissa meg. A „Toloncz” daczára annak a népszerűségnek, amelyben egykoron része volt, korántsem válik becsületére sem Tóth Edének, sem a magyar színműrodalomnak. Drámai tartalom és jóízűség tekintetében messze mögötte marad azoknak az igényeknek, amelyeket a mai közönség és a mai esztetika komoly színművel szemben támaszt. Van magának Tóth Edének, azután Szigligetinek, Abonyi Lajosnak, Csiky Gergelynek, Csépreghynek, Jókainak stb. akárhány darabja, amelyekkel sokkal máltóbban lehetne megnyitni a hőmezővászárhelyi színházat, mint ezzel a vásári izű, erősen elavult népszínművel.

* Mascagni új operája. Mascagni új operája, az „Iris”, október 14-én kerül először színre a római Costanzi-színházban. Eredetileg csak két felvonása volt, de Ricordi kívánságára Mascagni megtoldotta még egy harmadikkal. Megjegyzendő, hogy Mascagni ebben a színházban aratta első diadalát.

* Egy kasszadarab sorsa. Adelaiddában a szinkör igazgatójának nincs szerencséje. Volt egy kasszadarabja, amelyből nagy bevételekre számíthatott, de amelynek előadásait a szerencsétlenség egy véletlen lánczolatánál fogva kénytelen volt megszakítani. A főszerep ábrázolója, egy szenvedélyes kérekpározónő, mindjárt a premiéret követő napon leestett gépéről, kifliczmitván jobb lábát. A harmadik előadás után hasonló baleset érte a főszereplőmet is. Szintén felfordult a biciklijével és az éles kövek össze-vissza karczódtak az arczát, úgy hogy a közönség előtt ilyen állapotban meg nem jelenhetett. Ezzel azonban még nem volt vége minden bajnak. Az első szerelmes színész nő helyettesítője kocsikázott, amikor a ponyva-fogatának lovai megbokrosódtak és kivetették őt a kocsiból. Eltört a váll-lapoczkája. A kasszadarabot ennélfogva le kellett venni a műsorról és helyette kitűztek egy másik darabot, amely egyáltalán nem vonz.

* Művész-körut. Faladi Antal, a Nemzeti Színház tagja és neje e hónap 30-án kezdik meg Lellén halatpvidéki körutjukat.

„A Kaméliás hölgy”

A „Revue de France”-ban Georges Soreau a „Kaméliás hölgy” eredetijéről ír. Arról a Duplessis Mariáról, akinek szívében mozgalmas mult után gyöngéd szerelem támadt, amelyet életével kellett megfizetnie. Soreau közli Dumasnak néhány levelét, amelyből kitűnik, hogy Duval Armand ő maga volt.

A „Kaméliás hölgy”-hoz írt előszavában Dumas a következőket mondja:

„Duplessis Mária nem ment keresetül mindazonon a pathetikus kalandokra, amelyeket Gauthier Margitnak tulajdonított, de rágyódtott ilyen émoziókra. Ha Armandnak nem áldozott semmit, ez csak azért történt, mert Armand nem kívánta. Nagy sajnálkozására csak az első és második felvonást játszotta el az életben.

Egy Sarah Bernhardt-hoz intézett levélben Dumas a következőket írta

Kedves Sarah!

Engedje meg, hogy följajánljak önnek egy példányt a „Kaméliás hölgy”-nek egy egyre ritkábbá váló kiadásából. Ami ezt a példányt a maga nemében pártatlanná teszi, az a kézirat, amelyre a 212-ik lapon fog rátalálni és amely jóformán teljesen megegyezik az ott lenyomtatott levéllel. Ezt a levelet a valódi Duval Armand írta ezelőtt negyven évvel. Akkor annyi idős volt, mint most az ön fia.

Ez a levél az egyetlen kézzelfogható maradvéka annak a régi történetnek. Ugy vélem, hogy önnek joga van hozzá, mert ön az elköltözött multnak visszaadta az életet és a fiatalaságot. Mindenesetre tartsa meg mint emléket arra a szép szombati estére és mint végtelen csekély jelét ön iránt való bámulatomnak és hálának.

És most tapsolok önnek teljes erőmből és csókolom egész szívemből.
1884. január 28.

Ifjabb Dumas.

A levélben említett kézirat így szól:

Kedves Marie!

Nem vagyok sem elég gazdag ahhoz, hogy önt szeressem úgy, amint óhajtanám, sem elég szegény, hogy szeressenek úgy, amint ön óhajtaná. Felejtünk el mind a ketten: ön egy nevet, mely önnek meglehetősen közömbös lehet, ön egy boldogságot, amelyet elérnem lehetetlen.

Szükségtelen önnek mondanom, mily szomorú vagyok, hisz tudja, mennyire szeretem. Tehát isten önnel. Önnek sokkal több a szíve, semhogy levelem okát meg nem értené, és sokkal több a szelleme, semhogy nekem meg ne bocsátana.

Ezer emlékezés.

A. D. (Alexandre Dumas.)

Augusztus 30., éjféli.

Midőn Sarah Bernhardt 1884. körül Marlyban Dumasnak a „kaméliás hölgy”-ről beszélgetett, Dumas a következőket mondta:

— Ami Armandot illeti, a dolog nagyon egyszerű. Csak arczképemet kell önnek megmutatnom huszesztendőskoromból.

Ez elég világos.

FŐVÁROS.

(Uj villamosvágány a Baross-utczában.) A kereskedelemügyi miniszter ma értesítette a fővárost, hogy a Baross-utczai villamos belső szakaszára tervezett második vágány közigazgatási bejárása augusztus 11-én délelőtt 9 órákor lesz. A bejárásán résztvevők az új város-háza tanácstermében gyülekeznek. — Nagyon helyeseljük, hogy a főváros és a kereskedelmi miniszter ezen a keskeny utcán két vágányt is engedélyezett. Valóban ez az egyetlen mód őket arról meggyőzni, hogy ide egy vágány se való. Az útszéleket ezt majd fényesen be fogják bizonyítani — mert természetesen csak az ő idejükre lesz még a második sínpar.

(A késődelmekedő pótlék.) A főváros mérnökei eddig minden nagyobb szabású építés befejezése után pótlékot kaptak a kocsibér és élélményi költségek fejében. Tavaly augusztusban a tanács a pótlékot beszüntette s utasította a főjegyzőt, dolgozzon ki javaslatot a pótlékok szabályozására. A főjegyző a javaslatot természetesen még nem dolgozta ki (hiszen csak egy éve, hogy utasítást kapott rá), a mérnökök pedig egy esztendője várnak arra, hogy hivatalos működésükből eredő kiadásait a hatóság megtéríti. Végre megunták a hatóságnak való előlegezést s kérelmet adtak be a tanácshoz, hogy kiadásait térítse meg. (Jövő évre ilyenkor valószínűleg arról fogunk írni, hogy a mérnökök megsürgették kérelmük elintézését.) Tehát a viszontlátásra jövő évre!

(Egy botú külsőbeleg.) Gróf Kreith Béla a tavasszal hét termet és két folyosót kért a fővárostól a kiállítási műcsarnokban a szabadságharcból összegyűjtött ereklyéinek elhelyezésére. A közgyűlés úgy is határozott, hogy a kérelmet teljesíti, a jegyzőkönyvbe ellenben, nem tudni véletlenségből-e vagy szándékosan, két termet és két folyosót vettek be. Nagy baj ez különösen a gyűjtemény kellő

osztályozása szempontjából és gróf Kreith Béla körlevelet intézett a köztörvényhatósági bizottság tagjaihoz, szavazzák meg még egyszer, amit már egyszer megszavaztak. Illetőleg csináljanak a betűt a k betűből.

(KÖRÖZKÖDŐ ÜZELTŐK.) A lipótvárosi tűzország, mely az újépületből május elsején ideiglenesen a Stáby-utcai tűzoltó-kaszárnyába vonult át, ma költözött be a Károly-kaszárnyába. A tűzoltóságnak itt tágas helyisége van, kitanonban felszerelve telefon- és tűzjelző-készülékkel.

Még egy „tanácskozmany.”

Magyarország a banketek és az ugynevezett szaktanácskozmanyok hazája. Akármilyen történet, banketet kell rendezni és bármit kell megteremteni, előbb azt a bizonyos szaktanácskozmanyt hívják össze. Sőt ez utóbbiak is rendszeresen bankettel végződnek. A banketeknek legalább megvan az a jó oldaluk, hogy az a néhány ember, aki részt vesz rajtuk, nagyokat és jókat iszik, kitünően mulat, de az enquete-eknek semmi hasznuk sincsen.

A kereskedelmi miniszter a fővárosi építkezéseknél gyakori balesetek ügyében az őszszel ismét enquete-et fog összehívni. Ettől várja azt, hogy kevesebb lesz a szerencsétlenség és hogy kevesebb szegény munkásember fogja megkeserülni az építkezések ellenőrzésének laza voltától. Félhivatalos jelentés adja ezt hírl, melyből kitünik, hogy most, amikor legtöbbet építenek és így természetesen leggyakoribbak a szerencsétlenségek, nem szükséges semmiféle erélyes intézkedést tenni. Elég, ha véleményt kérnek ettől is, attól is. őszszel meg enquete-et tartanak. Addig hadd ropogjanak a gerendák, döljenek össze a falak, hadd veszítse el a hatóságok lelkiismeretlensége következtében néhány szegény család a kenyérkeresőt. Érdemes várni, mert az enquete, az mindent meggyógyít.

A félhivatalos jelentés így szól:

A székes fővárosi építkezéseknél az utóbbi időben előfordult balesetek ráterelték a kereskedelmi miniszter figyelmét arra a körülményre, hogy az építő ipar szabályozására nézve fennálló kormányrendeletek megállapítják ugyan az építőmester képesítését, de az építési munkavezetők (pallérok) képesítéséről intézkedés nem történt.

Az ipartörvény életbeléptetése óta kifejlődött építési gyakorlat és üzleti verseny magával hozta, hogy az építőmestereket tömeges építkezések egyidejű elvállalásával inkább vállalatok üzleti teendői veszik igénybe, míg magát az építész vezetését a pallérra bízzák, s a balesetek után megindult vizsgálatok több ízben beigazolták, hogy a pallár önálló, helytelen intézkedései idézték elő a szerencsétlenségeket. A pallérra ilyenképen természetesen átháruló egyetemleges felelősséggel szemben báró Dániel Ernő kereskedelmi miniszter — első sorban közbiztonsági szempontokból — az építési munkavezetők (pallérok) képesítését szabályozni kívánja, mívegből leiratot intézett a magyar mérnök-és építész-egylethez, az országos iparoktatási tanáchoz és az építőmesteri képzettség megvizsgálására Budapesten szervezett bizottsághoz, felhívva e tetteket, hogy e fontos kérdést vegyék tárgyalás alá és tegyenek ennek megoldására nézve érdemleges javaslatokat.

Ennek kapcsán megemlítjük azt is, hogy báró Dániel Ernő kereskedelmi miniszter az építkezéseknél előforduló szerencsétlenségek lehető megakadályozása, illetőleg a rendszeres felügyeletnek végleges szabályozása ügyében az ősz kezdetével az érdekeltek bevonásával szélesebbkörű tanácskozmanyt fog egybehívni.

VIDÉK

(Tréfa városi közgyűlés.) A nezsideri képviselőtestületnek legutóbbi és ezt megelőző közgyűlésén bohózatba illő jelenetek játszódtak le. Még a főjegyzőválasztás alkalmával történt, hogy Fiala Miklós főszolgabíró és dr. Karsay Béla járásbíró összekülönböztek és az utóbbi nem minden szertartásosság nélkül lemondott a képviselőségről. E lemondás aztán napirendre került.

az e hónap 7-én tartott közgyűlésen és többek hozzájárulása után elhatározták, még pedig egyhangulag, hogy Karsayt rögtön deputációt küldjenek és ánnepélyes ovációk közt kerik fel lemondásának visszavonására. Ami aztán úgy is történt. Erre meg a főszolgabíró kecsereedett el és fegyelmi eljárást kért maga ellen. Pórány alispán azonban jobbnak látta a fegyelmi eljárás helyett újabb közgyűlést hívni össze, melyen 6 maga is megjelent és ismét többek hozzájárulása után egyhangulag elhatározták, hogy most meg már Fiala főszolgabíróhoz a közgyűlése ánnepélyesen egy deputáció. Ami megint úgyis történt. És ezzel szent volna a béke, de nem lehetetlen, hogy ez az ovációs elintézés az afféreknek úgy megtetszik a nezsiderieknek, hogy csupa mulatság okéért holnap újra kezdik.

(Hivatalvesztésre ítélt főjegyző.) Nyitra vármegye fegyelmi bizottsága Méréy Ágostont, Nyitra város főjegyzőjét, mai ülésében hivatalvesztésre ítélte. A főjegyzőre rábizonyult, hogy 40 esetben adott ki iparendélyt anélkül, hogy a neki fizetett díjakat a pénztárba beszolgáltatva volna; egy esetben pedig a kérvényt döntés végett a tanácsnak be sem mutatta, utólagosan vezette be a tanácsulési jegyzőkönyvbe; végre, hogy mint iparbiztos 240 forintot utalványozott önmagának a betegsegélyző-pénztárból. Súlyosbító körülmény volt, hogy összes hivatalos ügyeit a legnagyobb rendtelenségben, gyakran a felek megsárczolásával vezette és hogy ugyanilyen vétségeikért már egy ízben pénzbüntetésre is volt ítélve.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Gyllkosság alól felmentve. Érdekes felmentő ítéletet hozott ma a kuriának Paiss Andor elnöklése alatt tárgyaló szünsti büntető tanácsa. Mattelsdorfer Gábornak és Karnics Józsefnek virágzó fakeskedésük és faszállító vállalatuk volt Rádony-Kisujfalun. A két üzlettárs hosszú időn keresztül békés egyetértésben megfert egymással, két esztendővel ezelőtt azonban valami rosszul sikerült üzlet miatt bizalmatlanokká váltak egymás iránt. Ez időtájt történt, hogy Karnics nagyobb mennyiségű fát adott el. Üzlettársa, Mattelsdorfer, olcsónak találta az eladási árt s meg is jegyezte mindjárt:

— Áron alul adta el a fát. Én jóval magasabb árban tudtam volna rá vevőt. Így nem lehet boldogulni.

— Ugy adom el, ahogy jónak látom, mert nekem ép annyi jogom van, mint té neked! — válaszolt Karnics.

A szóváltás mind ingerültebbé vált és Mattelsdorfert annyira elragadta heve, hogy botjával üzlettársára támadott és ütlegelni kezdte.

— Ne üss, mert lelélek! — kiáltott rá ismételtén Karnics.

De az csak folytatta az ütést, mire a szorongatott Karnics revolvert rántott elő s szívenlőtte támadóját. Mattelsdorfer néhány perc alatt kiszervezett. Karnics pedig törvény elé került. A szombathelyi királyi törvényszék és a győri királyi ítélőtábla erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntette miatt két évi börtönre ítélte Karnics Józsefet. A királyi kuria Bólgár Emil kuriai bíró előadása alapján ma felmentette a vádlottat.

— Meggyilkolta az apját. Három esztendeje történt a biharmegyei Zsadány községben, hogy Gonda István fiatal parasztgazda meggyilkolta az apját, Fodor János öreg gazdát. Gonda István dológerülő, tétova ember volt, amiért az öreg Fodor többször meglecczkéztette. De ez még nem ért se jó, se rossz szóval, mert csak titkos ellenséggé tette Gonda Istvánt, aki különben is szeretett volna már a maga ura lenni. Most három esztendeje kiküldötté aludni az öreget a szerűs körbe, s midőn elszenderedett az öreg Fodor fejével rárohant és fejét teljesen összerúszta. Reggel pedig nagy szánakorva mendogatta szomszédainak, hogy apját az éjjel rablók verték agyon. A nagyváradi királyi törvényszék s később a királyi ítélőtábla életfogytig tartó fegyházra ítélte al Gonda Istvánt, kinek büntetését ma a királyi kuria, Szeremley Lajos előadása alapján helybenhagyta.

— Zachariás hazudik. Aradról jelentik: Az adóhivatali sikkesztás mai tárgyalásánál Meszlényi alügyész meghazudtolta Bács és Zachariás ázenelvtársáról állított vallomásokot. A szombesitésnél kitünt, hogy az egész doleg Zachariás komplotja volt. Az ügyész Bács meghitteltetését indítványozza. Hétfőn a tanakihallgatásokat folytatják.

Általános kérdések.

(Jelenét a törvényszék előtt.)

Az elnök: Ki fogom hallgatni az általános kérdésekre . . . Mitől van úgy földagadva a képe?

A vádlott: Kérem! . . . Ez már különös kérdés!

Az elnök: Ne kritizáljon! . . . Feleljen!

A vádlott: Ennek a példának történeté van . . . Tegnap este franczfuszt játszottam a Berele Golddal. Fürst Valtér ur éppen nálam volt a minthogy Reding Itének néztem őt, gyánulánul bementam egy kvártot a tők-disznóig. Alig hogy fölirtam a kvártot, Berele Gold hetszér egymásután felpofozott. Valószínű, hogy a képem ettől a lét pofontól van földagadva.

Az elnök: Szép! . . . Májé neve?

A vádlott: Wolf Éber.

— Talán Éber Wolf?

— Sőt ellonkezőleg! Ném szobtam a bíróság előtt hazudni. Ha én egyszer azt mondom, hogy Wolf Éber vagyok, arra mérget vehet akár a mélyen tisztelt ügyész ur is . . .

— Különös név!

— Óh, én már hozzászóltam.

— Született? . . .

— Sajnos!

— Hol?

— Nagy-Ágyban.

— Miféle izetlen tréfa ez?

— Hocsánat! Nagy-Ágy kiköszég Szlavoniában.

— Vagy úgy? Foglalkozása?

— Szörzsálhasogató vagyok.

— A rendőrségnél fodrásznak mondta magát.

— No igen. Az egyre megy. Minden fodrász: szörzsálhasogató; de nem minden szörzsálhasogató: fodrász. Tesszem föl, a nagyságos elnök ur . . .

— Hallgasson! Van-e családja?

— Erre a kérdésre még nem felelhetek.

— Ne-em? Megbolondult?

— Tetszik tudni: három évig ültem a kies fekvéstű Illaván. A harmadik esztendőben feleségem egy Taksony című gyereknek adott életét s mikor Illaváról hazatértém, a Taksonyokát bemutatta nekem, mint az én tulajdon gyermekemet. Erre a feleségemet expressz-ajánlva hazá küldtem az anyósomnak; a gyerek miatt pedig hónapokon át reklamáltam, deklamáltam, lamentáltam, protestáltam, apokaltam és mert a bíróság még nem döntött ebben a kérdésben, nagyon sajnálom, de igazán nem tudom megmondani: van-e családom, vagy nincs.

— Értem . . . Katonai kötelezettség dolgában hogy áll?

— Köszönöm, jól. Először besorozták. Azután megtudták, hogy süket vagyok: kispaperáltak. Följelentettek, hogy csak szimulálom a süketiséget: újra besorozták. Minthogy azonban csakugyan süket vagyok: újra kispaperáltak.

— De hiszen ön nem süket.

— A nagyságos ur önmegszólóan, határozott kijelentése igazán meggyújt!

— Volt-e már bűntette?

— Ujje! . . . Ne is kérdezze, nagyságos ur!

— Hányszor?

— Ha jó az emlékezetem: kilenc fogház-felügyelővel voltam tartós viszonyban. Még Kisfaludy ur köztük a legderekebb. Csak né vedha olyan pedáns! De hát nincs ember hiba nélkül.

— Most pedig ki fogom hallgatni a különös kérdésekre.

— Nagyságos ur engem igazán lekötél!

Az ügyész: Bíróság már felkötölte!

A vádlott: Hehehe! Úgyes szójták! . . .

És most halljuk a különös kérdéseket! . . .

Ortium.

SPORT.

† **Vollmond győzelme.** A graditzi Vollmond, a hamburgi derby legyőzött favoritja tegnap Hoppengartenben a Hohenlohe-Oehringen-díjban könnyen győzött Willis, Fechterin és még három ló ellen.

† **Nemzetközi uszóverseny.** A magyar uszóegyesület augusztus hónap huszonhatodikán, pénteken, a Dunán nemzetközi uszóversenyt rendez. A feltételek a következők:

Duna bajnokság. Távoltság körülbelül 6000 meter. I. M. U. E. arany érme, bajnoki szalagon és a Duna bajnoka 1898. évben cím, második és harmadiknak ezüst, negyedik, ötödik és hatodiknak bronz-érem. Pálya az újpesti vasuti hídtól a „Neptun” csónakházáig.

A feltételek a következők:
1. A versenyben a világ bármely amateur uszója indulhat.

2. A nevezések 1898. augusztus huszonkettődikének esti nyolcz órájáig Füzesséry Árpád tükörhöz VI. kerület, nagymező-utca 5. alá küldendők.

3. Tét M. U. E. részére két korona, idegennek hat korona.

4. A nevezésnek tartalmaznia kell a) a versenyző teljes nevét; b) társadalmi állását; c) lakását; d) a tétet készpénzben.

5. Tét nélküli nevezések figyelembe nem vétetnek.

6. A verseny alávetve a M. U. E. versenyszabályainak.

7. A választmány nevezéseket indokolás nélkül visszautasíthat.

8. A második díj négy, a harmadik hat, a negyedik nyolcz, az ötödik és hatodik tíz induló esetén adatik ki.

Lóversenyek Köttingbrunnban.

(Első nap.)

A magas Tatra alján lezajlott turfesemények után a köttingbruni kilencz-napos meetingre került a sor. Amíg a tátra-lomniczi versenyter inkább látványosságával hatott, addig a köttingbruni pálya egy nemzetközi versenyter vonzóerejével csábítja a lóversenyre járó közönséget. Az osztrák jockey-klub, mely e versenyteret alapította, eddig nagy kudarczott vallott, mert úgy a közepes látogatottság, mint a magas javadalmazása a versenyeknek nagyon is kiüritette a kasszáját.

E fiasoknál okulva ez évre már tetemesen lezállította a versenyek díjait. Azért a holnap kezdődő kilencz-napos meeting programján elég sok érdekes futam szerepel. A meeting legfőbb eseménye az 50.000 koronás helenenthalai díj, mely az ötödik napen kerül döntésre s melynek küzdelmében a graditzi porosz királyi főménes nagyratartott kétévese, Stöhr is részt vesz. A többi napokon a következő futamok a vonzóbbak:

- Schönauai díj (30.000 korona).
- Urlovasok versenye (5000 korona).
- Kétévesek nagy handicapje (10.000 korona).
- Államdíj (6000 korona).
- Köttingbrunni nagy handicap (12.000 korona).
- Államdíj (6000 korona).
- Vöslauai díj (12.000 korona).
- Köttingbrunni díj (12.000 korona).

A schönauai-díjgátverseny a holnapi nap főszáma. E futamban legalább tíz hároméves fog az értékes díjért megküzdeni. A valószínű indulók a következők:

Gagerl	Iovagolja	Wheeler
Sarolta	"	Jekyll
Emanek	"	May
Sylvester	"	Williamson
Terka	"	Kapuzek
Kilenczes	"	Sejbal
Wienerwald	"	Buckenham
Alár	"	Salter
Ano	"	Slinn
Leptosine	"	"
Toll	"	A. Bulford
Jeu de barre	"	A. Nightingall

A jelzett háromévesek közül a legjobb sikormát Gagerl, Jeu de barre és Sylvester mutatta. Kérdés már most, hogy jól ugranak-e. Minthogy gátversenyben egyik sem futott, első sorban a jobb klasszisuakat kell tekintetbe venni. Mi azt hisszük, hogy a három ló közül kerül ki a győztes.

A további futamokra nézve tipjeink a következők:

- I. Eglamour—Formosa—Bob.
- II. Fid Fad—Schlauberger—Lauderdale.
- III. Juratus—Jasmin—Cousine.
- VI. Gagerl—Jeu de barre—Sylvester.
- V. Gagerl—Habieány.
- VI. Gonosz—Solig Reicher.
- VII. Lárma—Mén Maróth—Morny.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter dr. Földvári József miniszteri fogalmazót miniszteri segédülkarrá, a vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. László Vilmos orvost a szentesi állami főgimnáziumhoz iskola-orvossá és egészségtan-tanárrá, egyelőre tiszteletbeli minőségben, Révész Emil homonnai államilag segélyezett polgári és felső kereskedelmi iskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához, Eichner Zsigmond pancsovai állami polgári és felső kereskedelmi iskolai helyettes tanítót a turóczi-szmátoni állami polgári és felső kereskedelmi iskolához a X. fizetési osztály 3-dik fokozatába rendes tanítókká nevezte ki.

Magyar név. Král Mátyás tiszolci lakos Királyra, kiskoru ifj. Schalek József szerencsi lakos Sár-fira, Chmelár Károly, galántai lakos, valamint kiskoru gyermekei Károly és Mária Komlósi magyarosították vezetéknevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Árverések a fővárosban. Andrassy-ut 84, Jedlinszky Ignác ingóságai július 26. Izabella-utca 63., Adler Katalin ingóságai július 24. Külső Kerepesi-ut 30., Weis Mór ingóságai július 26. Órnagy-utca 9. Fő-utca 77. May Gyula ingóságai augusztus 25. Ferenczkörut 43. Welikugel Gyula ingóságai Bálvány-utca 4. július 25. Dénes Kálmán ingóságai Fóthi-ut 31. július 28.

Pályázatok. Zenetanítói állásra a szerajevói tanítóképzőnél, pénzügyőri szemlési állásra a budapesti pénzügyigazgatóság kerületében, a temesvári járásbírósnál albirói állásra, a brassói magyar királyi állami fa- és kőipari szakiskolánál fa- és kőfaragó-művezetői állásra, a fiumei pénzügyigazgatóságnál több pénzügyőri matróni, illetve vigyázói állásra, a nagy-szebeni királyi törvényszéknél két díjnoki állásra, a szegedi királyi itélőtábla kerületében több joggyakornoki állásra, a nagykarolyi királyi járásbírósnál aljegyzői állásra, a makói királyi pénzügyigazgatóságnál pénzügyőri főbiztosi állásra van pályázat kihirdetve.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

Jegyző. Bába. A herczeg Salm-Reifferscheid-féle 5696-ik számu sorsjegy 58 forinttal lett kisorsolva. A többi sorsjegy nem nyert.

F. M., Budapest. Az adófelszólamlási bizottsághoz kellett volna beadni a kérvényt, de már attól ez évre elkésett. Legzélszerűbb lesz, ha ügyvédhez fordul.

Zsigáné. 32. Abban az előkelő külföldi fürdőben aligha kap kedvezményes, illetve ingyen ellátást azon a címen, hogy egy „magyar orvos özvegye”. A mi orvosaink sok beteget küldenek ugyan a külföldi fürdőkbe, de bizony azok igazgatói ritkán méltányolják és viszonzozzák ezt a szivességet, legalább másodízigen nem.

Tudatlan 18. A mi társadalmunk különböző rétegeiben — mert sajnos, ilyenek is vannak — az ön által említett dolgokra nézve különbözők a felfogások. Attól is sok függ, hogy az illető fiatal emberrel milyen viszonyban van. Virágot elfogadhat tőle, hiszen az csak udvariasság és figyelem jele. Hanem miféle férfi az, aki zsebkendőket himez? Az a két magyar nóta ismeretes, az egyik így kezdődik:

Sirtam eleget utánad,
Majd megölt a bú, a bánat.

Ujfehértói kaszinóegylet. Az illetőt nem neveztek ki közigazgatási bírónak, sem pedig királyi közejegyzőnek.

K. E. Bori. Kereskedő-cézeket elvből nem ajánljuk. Legzélszerűbb, ha feljön Budapestre, végignézi a cím- és lakjegyzéket és válogat belőle.

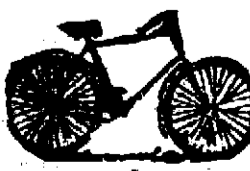
S. N. Kéld. Tudomásunk szerint a kérdéses gyárak a nagy bukás után beszüntették üzemüket. Különböző sziveskedjék egy levelezőlapon az ön által említett címmel a központi irodához fordulni, hol megadják a kívánt felvilágosítást.

Kavnai előfizetés. Az említett sorsjegyek huzását újabb engedéllyel szeptember 15-ére halasztották.

Vitoria; 10327. számu előfizető Pilis; Casino Hunyad-Dozs; 10489. számu előfizető Tiszafüred; F. S. Közép-Palajta; K. E. Bersód-Nádasd; D. I. Bocskár; R. J. Farkasrév; G. Zs. Fiume; P. M. Leseneze-Tomaj. Sorsjegyeiket nem huzzák ki.

NYILT-TÉR.

Szt.-Lukácsfürdő (18) Nagy kő- és lazapfűző iszapborogatás, doucho-massage, kő- és kádforrás, rheuma, köszvény, neuralgiák, ischias stb. ellen. Lakás és teljes ellátás hetenként 27 Ft. Középen ár. Prospektust küld az igazgatóság.

Columbia
világhírű amerikai kerékpár gyártmányok, saison előrehaladottsága miatt árengedményekkel árusítanak, ugyancsak a Steyeri Meteor kerékpárok is.

FODOR KÁROLY és Társa V., Erzsébet-tér 17
Négyi-telek: Arena-uta és Lendvay-utca sarkán.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, július 23. (C. T. B.)

	július 23.	július 22.
	cents	cents
Buza júliusra	82 1/4	82 3/4
„ szeptemberre	73	72 5/8
„ decemberre	72	71 5/8
Tengeri szeptemberre	38 3/4	37 3/4

Chicago, július 23. (C. T. B.)

	július 23.	július 22.
	cents	cents
Buza szeptemberre	67 3/4	67 1/2
Tengeri szeptemberre	34 5/8	33 1/2

A tőzsde hete.

Az értéktőzsde figyelme jelenleg egészen a gabonátőzsde eseményeire irányul. Az üzerek világa a jövőt attól teszi függővé, hogy milyen lesz a magyar gabonáuzlet fejlődése. Ha a gabonakivitel megindul és nagyobb mérvet ölt, akkor bizonyosnak vélik az értéktőzsde fellendülését is. Ha pedig gabonatermésünk azon része, mely nálunk fogyasztásra nem talál, rendelkezésünkre marad, akkor az értéktőzsde viszonyainak javulását sem igen lehet remélni. Mert egyrészt elesünk a külföldi pénz remélt beözönlésétől és ennélfogva ideai kereskedelmi mérlegünk ismét csak szegényes állapotot fog felmutatni; másrészt pedig az országban maradó gabonafülösleg még az árakat is le fogja rontani és a mezőgazdaság jövedelme ismét kielégítetlenül fogja hagyni a gazdák körét, ami pedig csak rossz hatással lehet az általános közgazdasági viszonyokra.

Ezt az okoskodást helyesnek fogadja el ma mindenki.

Az osztrák-magyar gazdasági egyezség nyílt kérdése az utóbbi napokban kissé leszorult a számítások teréről. Addig várták az emberek, hogy az osztrák kormány mégis csak dülőre viszi a kiegyezés dolgát, amíg végre belefáradtak. Most már — habár az ügy fontosságát félre nem ismerik — mégis némi közönyt fogadják a Bécsből érkező híreket, melyek hol élesztik, hol lohasztják az osztrák pártok megbékülésének immár kétségessé vált reményét.

Nem is volt jelentékenyebb mozgalom e héten az értéktőzsdén, aminthogy a fent jelzett viszonyok között létesülése nem is képzelhető.

Ami némi izgalmat keltett, az néhány magyar köszénérték és a jég- és viszonzbiztosító intézet részvényeinek feltűnő és gyors árhanyatlása volt. Ez a jelenség határozottan lehangelő hatást tett a tőzsdére. Mert hogy a magyar értékek árfejlődése megállt; hogy a helyi piacon hetek és hónapok óta alig mutatkozik valami élet, azt még csak el tudják tűrni. De hogy aztán, ha mégis némi mozgalom támad, ez a mozgalom abban lelje kifejezését, hogy a jóknak és jövedelmezőknek vélt értékek ára rohamosan hanyatlak, az méltán kelthet izgalmat azoknál, akik hiába várják az üzletviszonyok javulását már évek óta. Tőzsdénk nem igen követte azokat, akik a fent jelzett értékeket tüntető gyorsasággal „lerántották”, de élénk figyelemmel és nem minden aggodalom nélkül kísérte a tényt magát, melynek végső kifejlése és különösen elbátortalanító utóhatása aggasztó rémként állott mindenki szeme előtt.

Megelegedéssel jegyezhetjük azonban föl, hogy ez az aggasztó mozgalom megszűnt és hogy a rémek hamar eltűntek a láthatárról. Az érdekeltek meggyőződtek arról, hogy a tokodi bányákba behatolt víz az észak-magyarországi köszénbányák jövedelmezőségét nagy mértékben nem érinti. Mert a tokodi bányák eddig sem jövedelmeztek semmit, a veszélyes elemek által okozott károkat pedig az északmagyarországiak egyébként gazdagon jövedelmező üzletről ki lehet pótolni, anélkül, hogy a szelvény értéke valami nagyon érzékeny módon megcsappanjon.

A magyar általános közszénbányákról is kiderült, hogy pénzügyi viszonyai nem oly kétségbeesítőek, mint híresztelték. Elsősorban a kővények kiadására egyelőre szüksége nincs; de az ily operáció, tekintettel a vele társas szövetségben lévő bécsi banknál fölvetett nagyobb kölcsönre, nem is volna igen könnyen keresztülvihető.

Ezeknek alapján az e papírok irányában nyilvánult hangulat hirtelen megfordult; fedező és véleményvásárlások csakhamar megjavították e papírok árfolyamát, az aggodalom, melylyel árnyatlansukat követték, eltűnt és a bizalomnak adott helyet.

Ami a jég- és viszonzbiztosító intézetet illeti, kétségtelen, hogy veszteségei az idén nagyok voltak. De amint ahogy a veszteségeket az éveken át fölhalmozott tartalékokból teljesen fedezhetik, úgy a végső leszámolás még azt is ki fogja deríteni, hogy a veszteség nem is volt oly nagy, mint azt a kárhírek megjelenésének percében föltételezték.

Igy tehát a nyugalom a helyi piacon is is visszatért. Sőt az utolsó napokban még egy öröndetesebb körülmény is jelentkezett. A közutivaspálya részvényei, melyeknek kelendősége az utolsó hetekben feltűnően csökkent, ismét nagyobb kereslet tárgyát képezik, melynek folytán áruk hamar megjavult tiz forinttal. Azt beszéljük, hogy e vállalat igazgatósága, megsokalván az ez irányban nyilvánult sok nógatást, végre elhatározta, hogy a tárczájában lévő huszezer új részvényt, melyet szabadkézből adhatott volna el, mégis följánlja elővételi joggal a régi részvények birtokosainak. És minthogy négyezer közüti részvény forog közkézen, mely régi részvényre fog jutni egy új. Ha tehát az igazgatóság kissé jobban kinyitja markát, mint eddig tenni szokta, az elővételi jog megérhet 12—15 forintot is. E haszon reményében vásárolták tegnap és ma a közutivak részvényeit.

Úszre aztán, ha a gabnakivétel megindul és jól fejlődik, jobb idők is jöhetnek, oly jók, hogy a terményüzlet megélienkülése folytán szeptemberre várható pénzdrágulás sem fogja megakasztani a nagyobb mérveket öltő forgalmat.

A vetések állása.

A földmiveltésügyi miniszteriumhoz a gazdasági tudósítóktól beérkezett jelentések alapján a vetések állásáról a következő kimutatást közölhetjük:

Július második harmadában végre állandóbb, többnyire száraz és így kedvező időjárás volt. Helyenkint ugyan még mindig voltak zivatarokkal és itt-ott viharokkal járó lecsapódások, záporral és jégesővel, nevezetesen Sopron, Komárom, Sáros, Abauj-Torna, Zemplén- és Nagy-Küküllő vármegyékben, de jelentékenyebb károkat nem okoztak. Hunyad vármegyében a Maros és Fogaras vármegyében az Ölt folyó kisebb területen újra kiöntött. Az utóbbi időben egyes helyeken, bár nem nagy kiterjedésben, de rohamosabban föllépett rozsdá főleg az erdélyrészi vármegyékben és itt-ott a Tisza-Maros szögén, bár szóróványosan, de elég jelentékeny kárt okozott, miután az — a mondott vidékeken — a buza szemfejlődését hátrányosan befolyásolta. Eltekintve azonban ettől az egész ország termés-átlagára kevés befolyást gyakorló jelenségtől: a kedvezőbb időjárás hatása alatt a gabonaneműk az ország nagy részében jól fejlődtek s a szemképződés a várakozásnak nagyjára megfelelt.

Az őszi vetések aratása az ország túlnyomó részében befejeztetett s ez idő szerint már inkább csak a tavaszi aratása van napirenden. A szárazabb idő a munkálatokat annyira előmozdította, hogy a gazdák sok helyen már össze is hordották a termést, melyre a próbacséplések is számos helyen megtörténtek.

Az eddig megejtett próbacséplések igazolják azokat a természeti átlagokat, amelyek az előző jelentések kapcsán, mint becslések szerepeltek. A gabona, nevezetesen a buza és rozsa túlnyomó részben közép-, és sok helyen jöminőségű, az árpa közép- és részben jöminőségű; a zab — főleg az Alföldön — jobbjára jöminőségű termést adott.

Az árpa magja a tulsok esőzés következtében inkább sárgás, sőt itt-ott barnás színű és így egészen tisztá fehér, sörárpa kevesebb lett, mint remélték. Egyes vidékeken, tudniillik ott, ahol az árpát a hó ütötte vagy jég verte, az árpa szorult

szemű és így könnyű minőségű lett. Az ország nagy részében a jöminőségű termények a termést is emelték, aminek következtében konstataálni lehet, hogy a szemes termények termés-kilátás tekintetében az előző jelentésben foglalt adatokkal szemben mennyiségileg szintén javultak.

A javulás ugyan nem jelentékeny, mindazonáltal a június hó végén és július hó elején uralkodott kedvezőtlen csapadékdús időjárás dacára kedvező.

Az eddig — bár még csak kis mérvben — megejtett próbacséplésekből következtetve: buza és rozstermésünk mennyiségileg nagyjára közepesnek, árpa és zabtermésünk pedig jó közepesnek ígérkezik.

A kapasnövények fejlődésére az időjárás — csekély kivételaktól eltekintve — általában véve kedvező volt, hasonlóan a szénafélék betakarítására is. Az ország nagy részében a sarju-terméskilátások tűrhetőek.

Az 1895. évi felvételek alkalmával a buza területe 5,515.000 katasztrális holdra, a rozsa területe 1,842.000 katasztrális holdra, az árpa területe 1,788.000 katasztrális holdra, a zab területe pedig 1,685.000 katasztrális holdra becsültetett.

A folyó évben az előfordult elemi csapások figyelembe vételével a buza területe 4.80—5.00 millió katasztrális holdra, a rozsa területe pedig 1.50—1.60 millió katasztrális holdra becsülhető. Önként érthető, hogy az őszi gabonaneműk területének részben való csökkenésével a tavasziak főképp a zab, árpa, kukorica és köles területe csaknem ugyanoly arányban emelkedett.

Az őszi és tavaszi búzával bevetett területet megközelítőleg 4.80—5.00 millió katasztrális holdra becsülve és a folyamatban levő aratási és próbacséplési eredményekből következtetve, kitűnik, hogy a búzatermés-kilátások szemben a július hó 10-én jelzett becsléssel, valamivel kedvezőbbek, főképp minőségileg és részben mennyiségileg is.

Kataszter holdankint és országos átlagban a terméshozamot ugyan most is csak 6.50—7 métermázsára becsülhetjük, de az országban várható búzatermés összes hozama 32—32.5 millió métermázsára tehető. Apró és töpörödött, rozsdalepett és hőitott vagyis szorult szemek ugyan több helyen fordulnak elő, mindamellett a termésnek nagyobbik része általában kielégítő és jó minőségű. Az Alföldön 76—80 kilogrammos buza is szép mennyiségben található, úgy hasonlóan az ország más részeiben, nevezetesen a Duna jobb- és balpartján és itt-ott a keleti vármegyékben is. Szép piros és acélos búzának sincsenek híjában a gazdák, melylyel azonban csaknem parallel áll a fakó színű és sárgás buza is, mi a tulsok csapadék következménye. Aránylag véve legjobban fizet a buza, azaz katasztrális holdankint 8—7 métermázsára ezen felüli eredményre van kilátás: Bars, Esztergom, Hont, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Trencsén, az összes Duna jobbparti vármegyékben, az összes Duna-Tisza közötti vármegyékben, továbbá Abauj-Torna, Borsod, Gömör és Kishont, Szepes, Ung, Zemplén, Békés, Bihar, Hajdu, Szabolcs, Szatmár, az összes Tisza-Maros szöge közötti és végül Brassó, Csik, Fogaras és Szeben vármegyékben; katasztrális holdankint hat métermázsán aluli termésre van kilátás: Árva, Liptó, Turóc, Zólyom, Bereg, Sáros, Máramaros, Szilágy, Ugocsa, Alsó-Fehér, Besztercze-Naszód, Háromszék, Hunyad, Kis-Küküllő, Kolozs, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos és Udvarhely vármegyékben.

A rozsa területe az elemi csapás okozta károk figyelembe vételével 1.50—1.60 millió katasztrális holdra becsülhető és minthogy a katasztrális holdankint várható országos átlagos termés az aratás, illetve az eddig eszközölt próbacséplésekből következtetve, a hat métermázsát meghaladja, valószínű, hogy az összeredmény 9—10 millió métermázsára között fog ingadozni. És így a rozstermésre nézve a kilátások szintén kissé javultak, nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is.

A rozsa minőségére nézve legjobban a Duna-Tisza közén, a Tisza jobb- és balpartján és részben a Duna bal- és jobbpartján. Jóval gyengébb a Tisza-Maros szögén, ahol egyébiránt kevés rozst termelnek.

Az egész országban aránylag legkedvezőbb termésre, azaz katasztrális holdankint hat-hét métermázsára és azonfelüli eredményre van kilátás: Esztergom, Nyitra, Pozsony, az összes Duna jobbparti, az összes Duna-Tisza közötti, továbbá Szepes, Békés, Hajdu, Szabolcs, Csanád és Brassó vármegyékben; katasztrális holdankint hat métermázsán aluli eredményre van kilátás: Árva, Bars, Hont, Liptó, Nógrád, Trencsén, Turóc, Zólyom, Abauj-Torna, Bereg, Borsod, Gömör és Kishont, Sáros, Ung, Bihar, Máramaros, Szilágy, Ugocsa, Arad, Krassó-Szörény, Temes, Torontál, Alsó-Fehér, Besztercze-Naszód, Csik, Fogaras, Háromszék, Hunyad, Kisküküllő, Kolozs, Maros-Torda,

Nagyküküllő, Szeben, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos és Udvarhely vármegyékben.

Az őszi árpát többnyire kielégítő eredménnyel learatták s elcséplétek.

A tavaszi árpa aratása még folyamatban van, helyenkint azonban már közepes eredménnyel, a tavaszi árpa minőségét a sok eső több helyütt megrontotta, néhol ugyanis több a sárgás és itt-ott a sárgás-barna színű mag, mint a fghérszínű; helyenkint pedig a mag meg is szorult.

A termés-kilátások a multkoriban közzétett adatokkal szemben mennyiségileg kissé szintén javultak. Országos átlagban katasztrális holdankint remélhető mintegy 6.70—7.00 métermázsára; mint-hogy pedig az árpa területre 1.90—2.00 millió katasztrális holdra tehető, a várható termés az egész országban körülbelül 13—13.5 millió métermázsára. Legjobban állanak a vetések, illetve aránylag a legjobb, azaz katasztrális holdankint hat-hét métermázsára és azonfelüli termésre van kilátás: Bars, Esztergom, Hont, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Trencsén, Baranya, Moson, Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém, Zala, az összes Duna-Tisza közötti, továbbá Borsod, Szepes, Békés, Bihar, Hajdu, Szabolcs, Szilágy, az összes Tisza-Maros szöge közötti és végül Hunyad és Nagy-küküllő vármegye kivételével az összes erdélyi vármegyékben, leggyengébb termésre, azaz katasztrális holdankint hat métermázsán aluli eredményre van kilátás: Árva, Liptó, Turóc, Zólyom, Fejér, Győr, Abauj-Torna, Bereg, Gömör és Kishont, Sáros, Ung, Zemplén, Máramaros, Szatmár, Ugocsa, Hunyad és Nagy-küküllő vármegyékben.

A zabbal bevetett s mintegy 1.84 millió katasztrális holdra tehető terület legalább is 9—10 százalékkal nagyobb, mint volt az 1895. évben. A termés-kilátások minőségileg javultak még az utóbbi időben is, mennyiségileg is több helyen kedvezőbbek a kilátások. Aratása az ország nagy részében folyik, az eredmény fölül általában véve kedvező vélemények nyilvánulnak. A zab helyenkint szép színű és súlyos, habár sokfelé gyenge minőségű zab is előfordul. Országos átlagban és katasztrális holdankint 6 métermázsát meghaladó termés lehet remélni, vagyis összeredményképp az ideai termés megközelítőleg 12 millió métermázsára becsülhető. Aránylag véve legjobban, azaz katasztrális holdankint hat métermázsára és azonfelüli termésre van kilátás: Bars, Esztergom, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Baranya, Komárom, Moson, Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém, Zala, az összes Duna-Tisza közötti, továbbá Szepes, Békés, Bihar, Hajdu, Szabolcs, Szilágy, Arad, Csanád, Krassó-Szörény, Temes, Torontál, Alsó-Fehér, Besztercze-Naszód, Brassó, Csik, Fogaras, Háromszék, Hunyad, Kis-Küküllő, Kolozs, Szeben és Torda-Aranyos vármegyékben; katasztrális holdankint hat métermázsán aluli termésre van kilátás: Árva, Hont, Trencsén, Turóc, Zólyom, Fejér, Győr, Abauj-Torna, Bereg, Borsod, Gömör és Kishont, Sáros, Ung, Zemplén, Máramaros, Szatmár, Ugocsa, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Szolnok-Doboka és Udvarhely vármegyékben.

A repce eséplése az egész országban befejeztetett, nagyjában kis közepes eredménnyel.

A kukorica-vetések állása általában jó és biztató, bár helyenkint az eső hiánya érezhető. A korai vetések virágzanak és szépen csövesednek, a későbbi ellenben helyenkint fejletlenek s ritkák. Erdélyben elvélve még töltögetik. A vetések eddigi jó állása és a bevetett terület gyarapodása után jó termés várható.

A hűvelyes vetemények szépen fejlődnek és jól állanak.

A kertivetemények szintén kielégítően állanak, helyenkint azonban a sok gyom és a földi bolhák miatt panaszokdnak.

A köles és tatarka fejlődése a Tisza jobb partján kevésbé, de az ország többi részében eléggé kielégítő. A repce után vetett köles gyangén áll.

A len és kender többnyire kielégítően nő. Egyedül a Tisza-Maros szögén maradt a len alacsony és itt a magtermés is gyöngének ígérkezik. A kender pedig az erdélyi vármegyékben selymte meg a zivataros, esős időjárást. A kender nyövést több helyen megkezdették.

A komló a Tisza-Maros szögén virágzik, a korai komlót néhol már szedik az erdélyi vármegyékben. Udvarhelyt kivéve, ahol betegség és rovarok károsítják, közepesen áll.

A dohánnyelvények fejlődése mindenütt kielégítő. Bugázzák, kocsozzák, sőt helyenkint már a kapadobány és az aljlevelek törését is megkezdették.

A czukorrépa-vetések az egész országban jól állanak. Az esős időjárás folytán buján tenyésző gyomok helyenkint újabb tisztítást tettek szükségessé.

A takarmányrépa szintén jórésben igen jól növekszik. A gyomoktól helyenkint ott is ismételtén tisztogatni kellett.

A burgonyából a beérett korai fajtákat szedik, sőt részint már megszedték. A késői fajták jól állanak, szépen kifejtett bőséges gumóképződéssel. Néhol a peronospora tett benne károkat, másutt, főleg lapályos, nedves talajon pedig szórványosan rothadás mutatkozik.

A mesterséges takarmányfelékből a herét és luczernát az ország északi vidékein másodszer, a délin harmadszor vágják kielégítő eredménnyel. Fejlődésük általában jó, többfelé azonban rovarkárok mutatkoznak. Csalmádé és muhar jól állanak.

A réteken a sarju mindenütt szépen nőtt és helyenkint az anyaszénával fölerő hozamot ígér, néhol azonban esőt kíván. Erdélyben a hegyi kaszálókról most takarítják a szénát.

A legelők funóvása még kielégítő, de mindinkább gyérül. Sok helyen szintén esőre volna szüksége.

A szőlők terméskilátásai helyenkint közepesek, sőt nagy általánosságban inkább középen alóliak, mert a peronospora újabb ismét erősen terjed. A szőlőbirtokosok a permetezést néhol már harmadízben is alkalmazzák.

A gyümölcs terméskilátásaiban nincsen jelentékeny változás. A várható termés általában véve gyenge közepes. Helyenkint azonban, tudniillik ott, ahol kőd, vihar, jég és fergesedés nem okozott károkat, jó közepes lesz az eredmény. Legjobb termésre van kilátás dióból és szilvából, kevésbé ígérkezik jónak az alma- és körte-termés. Barack általában kevés van.

Országos összesítés.

Buza.

Bevetett terület kat. holdakban	Július hó 30-án várható		1898-iki megkezdett termés, métermázs
	átlagos termés holdankint	összes termés	
1. Duna balpartja	364.348	6.98	2,545.499 1,973.867
2. Duna jobbpartja	975.263	7.01	6,843.438 6,246.687
3. Duna-Tisza köze	1,178.414	7.30	8,601.047 5,161.338
4. Tisza jobbpartja	366.829	6.59	2,417.655 1,908.658
5. Tisza balpartja	774.042	6.59	5,099.351 3,597.703
6. Tisza-Maros szöge	1,308.890	6.69	8,765.012 5,087.721
7. Erdélyi vármegyék	347.565	5.21	2,855.710 2,238.878
Főösszeg	5,515.351	6.73	37,127.712 26,314.852

Ebből elemi csapásra és egyéb veszteségre leszámitva mintegy 13%
716.996 6.73 4,825.383

Várható termés marad mintegy 4,798.355 6.73 32,202.329

Július 10-én várható volt: 4,798.355 6.02 31,758.279

A múlt évben termett az elemi csapások 7% okozta levonásával mintegy **24,473.241**

Rozs.

1. Duna balpartja	276.949	6.27	1,734.925 1,603.637
2. Duna jobbpartja	526.326	6.46	3,377.924 3,016.821
3. Duna-Tisza köze	368.973	6.50	2,401.006 1,680.868
4. Tisza jobbpartja	204.082	5.84	1,193.312 1,053.143
5. Tisza balpartja	276.102	6.07	1,675.686 1,286.197
6. Tisza-Maros szöge	48.009	5.25	225.596 174.013
7. Erdélyi vármegyék	145.534	5.01	729.614 685.681
Főösszeg	1,840.975	6.16	11,338.063 9,600.410

Ebből elemi csapásra és egyéb veszteségre leszámitható mintegy 15%
276.146 6.16 1,701.059

Várható termés marad mintegy 1,564.829 6.16 9,637.004

Július 10-én várható volt: 1,564.829 6.06 9,483.059

A múlt évben termett az elemi csapások 7% levonásával **8,928.643**

Árpa.

1. Duna balpartja	472.595	6.88	3,251.881 2,898.573
2. Duna jobbpartja	445.845	6.70	3,060.134 3,253.275
3. Duna-Tisza köze	307.204	7.70	2,371.686 1,509.220
4. Tisza jobbpartja	229.083	5.94	1,361.954 1,018.195
5. Tisza balpartja	154.846	6.90	1,063.730 787.011
6. Tisza-Maros szöge	101.546	7.24	735.904 392.682
7. Erdélyi vármegyék	76.173	6.88	524.073 402.181
Főösszeg	1,787.292	6.89	12,314.363 10,261.137

Az idén több az árpa területe, tehát a várható termés is nagyobb körülbelül
143.005 6.89 985.904

Várható termés 1,930.567 6.89 13,299.666

Július 10-én várható volt: 1,930.567 6.78 13,086.817

A múlt évben termett az elemi csapások 12% okozta levonásával **9,030.051**

Bevetett terület kat. holdakban	Július hó 10-én várható		1898-iki megkezdett termés, métermázs
	átlagos termés holdankint	összes termés	
Zab			

1. Duna balpartja	225.908	5.60	1,266.320 1,139.690
2. Duna jobbpartja	299.662	6.62	1,982.878 1,149.911
3. Duna-Tisza köze	305.964	8.14	2,488.678 2,156.174
4. Tisza jobbpartja	266.700	5.56	1,481.036 1,287.156
5. Tisza balpartja	193.138	6.08	1,173.717 948.582
6. Tisza-Maros szöge	154.301	7.37	1,136.536 806.723
7. Erdélyi vármegy.	239.631	6.32	1,513.181 1,223.189

Főösszeg 1,685.304 6.55 11,042.346 9,711.427

Az idén több volt a zabbal bevetett terület, tehát nagyobb a várható termés is körülbelül 8-10%-kal

Várható termés 1,836.841 6.55 12,035.818

Július 10-én várható volt: 1,836.981 6.47 11,894.103

A múlt évben termett az elemi csapások okozta károk 12% levonásával mintegy **8,546.540**

Mezőgazdaság.

A komló állása a kultúridőn. A londoni főkonzul június 28-áról kelt jelentése szerint az utóbb beállott melegebb időjárás nagyon előmozdította a komló fejlődését, egyuttal azonban a rovarok elszaporodásának is kedvezett az időjárás és így egyes kerületekben a növények „mosása” vált szükségessé.

A müncheni konzul június 30-áról jelenti, hogy a komló jól fejlett állapota után itélve jó, sőt részben igen jó termés várható. A komló indája a karó magasságát elérte s a kacsoakat bőven hajtja. Bajorországban többnyire a késői fajta komló műveltetvén, a terméskilátások csak a július végén bekövetkező virágzás után lesznek határozottabban megítélhetők.

A stuttgarti konzul július másodikáról kelt jelentése szerint a komló fejlődése általában normális, csak a mélyebben fekvő ültetvények maradtak az esős időjárástól némileg vissza.

A manheimi konzul július másodikáról kelt jelentése szerint az esős időjárás nem ártott a komlóknak, mely jól fejlődött.

A majna-frankfurti főkonzul július 3-dikáról jelenti, hogy a komló a hesseni nagyhercegségben és Hessen-Nassauban jól fejlődik és ha az időjárás a virágzási időszakban is kedvező marad, úgy jó termés várható.

A kiewi főkonzul július 2-áról jelenti, hogy Volhynia tartományban a hűvös és nedves időjárás folytán a komló fejlődésében erősen visszamaradt és tavasszal rovarkároktól sokat szenvedett.

A genti konzul július 5-éről jelenti, hogy a komló fejlődése az évszakkal nincsen arányban, a termés-kilátásokat azonban mégis kedvezően becsülik.

Segítség a jégkárosultaknak. A múlt hó végén az ország több részén pusztított jégeső által tönkrement nép érdekében a kormány már több, a nyomor enyhítésére célzó intézkedést tett. Így Darányi Ignác földművelésügyi miniszter intézkedett, hogy azokon a vidékeken, ahol a jég a kis- és középgazdák termését elpusztította, a pusztított vetés helyére alkalmas nyári vetemény kerüljön. Két vármegyében, Fejér- és Veszprémmegyében, ahol a jég leginkább tönkretett mindent, a nép számára már ki is utalta a muhar-kölest és a hajdinát. Továbbá egyes helyeken őszi és tavaszi vetőmag kölcsönt osztott szét. Erre a célra a miniszternek jelentékeny alap áll rendelkezésére. Utasította azonban a károslátásokat, hogy a károslátásokat, ahol csak lehet, díjtalanul tanácsal szolgáljanak. Miután pedig a nép, mert nincs mit dolgoznia, kenyér nélkül maradt, az állami vízszabályozási munkákat már e hónap 20-án megkezdte és a munkálatoknál elsősorban a jégverés által károslatokat alkalmazzák, hogy a munkálatokkal legalább családjukat megmenthessék a végszükségtől. Lukács László pénzügyminiszter intézkedett, hogy a jég által okozott károk minél rövidebb idő alatt megbecsültesenek, hogy a kijelentések alapján az adót le lehessen írni és hogy a gazdák zaklatásnak ne legyen kitéve. Sőt azokban a községekben, ahol nagy az inség, bizonyos időre felfüggeszteti az adóvégrehajtást is. Daniel Ernő kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a vasúti és földmunkákat minél előbb elkezdjék és a

munkálatoknál is a jég által károsult s kenyérkereset nélkül maradt népet alkalmazzák. Perczel Dezső belügyminiszter pedig gondoskodott, hogy ott, ahol rögtön segílyre van szükség, csekély közzpénzzel is segítsék a nyomorba jutott embereket. A kormány tehát szívén viseli a tönkrement nép javát, azonkívül maga a nagyközönség is megteszi a magáét.

Ipar és kereskedelem.

Magasabb beviteli vámot kérnek a termelők gyapjura és gyapotra az orosz pénzügyminiszteről. Ez iránt — mint Pétervárról távirják — több oldalról fordultak hozzá kérvénnyel.

300 pud aranyat szolgáltatott be a szibériai bányák a napokban az orosz pénzverő intézetbe.

Fizetéseketelenség. Az L. Kohn cégű bécsi fakereskedő-cég fizetéseketelenné lett. Aruadóságai 48.000 forintra, girókötelezettségei pedig 60.000 forintra rúgnak.

Kőbányal sertésplacc, július 23. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) — krajczárig. Közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) — krajczárig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 59¹/₂—60 krajczárig. Közép (páronkint 251—320 klgig terjedő sulyban) 59¹/₂—60 kr. Könnyű (páronkint 250 klgig terjedő sulyban; 60¹/₂—61¹/₂ kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klg. felüli sulyban 60—60¹/₂ krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 60¹/₂—61 krajczárig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 60—60¹/₂ krajczárig. Sertéslétszám: 1898. július 21. napján volt készlet 43.883 drb, július 22-én felhajtott 139 drb, július 22-én elszállított 645 darab, július 23-ára maradt készletben 43.337 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertés vásár, július 23. A ferencvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertés vásárra 1898. július 22-én érkezett 566 drb. Készlet 364 darab, összes felhajtás 930 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 811 drb, elszállítatlan maradt 119 drb. Napi árak: 120—180 kilós 58—60 krajczár, 220—280 kilós 57—60 krajczár, 320—380 kilós 57—60 kr, öreg nehéz — kr, malacz 44—48 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Pénzügy.

A Magyar Agrár- és Járadékbank-részvénytársaság 4¹/₂%-os járadékjegyével. A Magyar Lezámitoló- és Pénzváltóbank által, a bécsi Unionbank és annak csoportjával együtt átvett négy és fél-százalékos Magyar Agrár- és Járadékbank járadékjegyeiből szombaton július 30-án 12,000.000 korona névértékű kötvény kerül nyilvános aláírásra. E járadékjegyek visszaváltása a névérték 102 százalékaival történik; szelvényeik negyedévenként: február, május, augusztus és november elsején esedékes. A kamatoztatás és a visszaváltás minden levonás nélkül eszközöltek.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, július 23.

Amint előrelátható volt, a szeptemberi buza árfolyama ma tényleg nyolcz forint alul jegyzett és este (miután délelőtt már 7 forint 89 krajczár is volt) 7 forint 98 krajczárral zárul. A napi árvesztés tehát csak két krajczár. Márcziusi buza mintegy 24 krajczárral drágábban kelt. Annál nagyobb volt az árcsökkenés a készárupiaczon, ahol a finomabb fajták 25 krajczárig terjedő, az alárendeltek minőségek 40 krajczárig menő árvesztéséget szenvedtek. E mellett a forgalom alig tett többet 10.000 métermázsánál. A készáru és a határidő árai között fennállott diszparitás így lassankint kiegyenlítődik. A heti hozatal 32.526 métermázsát tett.

Rozs változatlanul fentartotta tegnapi árait, ami az azonnal szállítandó tételeket illeti; ellenben későbbi berakással nem szívesen és csak 10 krajczárral olcsóbb árak mellett vásároltak. Prompt áruért 7 forint 45 krajczárt is fizettek Budapesten; Érsekújvárott 7.40—7.50 forintot engedélyeztek. Fizettek továbbá budapesti paritással augusztusi szállítással 6.40—6.50 forintot és Bécsbe szállítva október—novemberi expedálással 7 forint 20 krajczárt. Szeptemberi rozs 6 forint 31 krajczárral zárul ismételt, jelentékenyebb variációk után. E határidő tehát egyenlegként még 4 krajczárral emelkedett áraban.

Zab szórványosan már felérkezik új áruban és 7 forintig terjedő árakat ér el. Szeptemberi zab 5 fnt 38 krajczárral, tehát változatlanul zárul.

Árpából szintén néhány vagon került eladásra 5 ft 60—80 krajczáros árkban. Jobb árpából ma ugy itt Budapesten, mint Bécsben a heti vásáron mutogatták a mintákat, érdeklődtek is e czikk iránt; eladásra azonban alig került. Miskolcra 6 forint 25 krajczárt fizettek. Szokvány árpa szeptemberre 5 forint 10 krajczárt jegyez.

Tengeri készáruban változatlanul szilárd; 5 forint 35 krajczárral fizetik Budapesten. E határidők árfolyamai keveset változtak. A tavalyi tengeri terminusai 5 ft 12—14 krt jegyeznek, tehát határozottan szilárd e czikk irányzata, tekintettel arra, hogy a buza forintos árcsökkenései mellett alig mozdultak pozíciójukból. Újtengeri 4 forint 20 krajczárt jegyez. Mindenünnen jelzik, hogy a tengeri növénye nagyszerűen áll.

Amerikában a buzaárak ismét 1/2—3/5 centssel csökkentek. A St. Louis Modern Miller heti jelentése szerint a buzatermés esélyei keveset változtak, azonban az új áruban való felszállítások nagy csalódást keltenek, ami a minőséget illeti. Az ideai tengerentuli buza kvalitására különben már sok panaszt hallottunk. E körülmény még sokat nyomhat a latban, amikor minduntalan az amerikai versenynyel ijesztgetik a termelőinket.

A gabonaelszállítások Argentiniából kitétek ezer quartersben

Table with columns for destination (Anglia felé, A kontinens felé), quantity (1, 4, 11, 53), and price (45, 19, 94, 53).

A mai kontinentális piacok közül Berlin szilárd irányt, az angol vásárok változatlan árat jeleztek.

A párisi sürgöny csak a tőzsde zárta után érkezett és fél francos buza, egy francos liszt-áremelkedésről szólt.

I. Készárúüzlet.

Előfordult készárú-eladások.

Large table listing various types of grain (buza, rozs, zab, tengeri) and their prices in different locations (Budapest, Bpest, etc.) and quantities.

Raktárállomány:

Table showing stock levels (Készlet) and prices for various grain types like Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Liszt.

Hivatalos készárújegyzések.

Table of official grain prices for various types of wheat (buza) and other grains (rozs, árpa, zab, tengeri, repce) in different quantities and locations.

II. Határidőüzlet.

Előfordult határidőkötések.

Table of forward grain contracts (Előfordult határidőkötések) with columns for grain type, quantity, and price.

Hivatalos határidőjegyzések.

Table of official forward grain prices (Hivatalos határidőjegyzések) for various grain types.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE

Budapest, július 23.

Szilárd volt az alaphangulat ma a tőzsdén, de a forgalom mégis csak szűk korlátok között mozgott, minél fogva a nemzetközi értékek ára csak kevéssé változott. Jelentősebb kereslet csupán az északmagyarországi köszönbányák részvényében nyilvánult. Ezeknek ára ismét 6 forinttal javult és elérte délben a 139-et. Közútiak 390-re emelkedtek, a bankkegyesület részvényei 106-ra, a kereskedelmi banké pedig 1435-re, a villamosok azonban fél forintot veszítettek árukból. Ércpéncz és külföldi váltó ára változatlan.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészv. 364.60—364.25, Osztrák hitelrészv. 359.25—358.90, Osztrák-magyar államvasut 358.50—358.75, Közúti vaspálya 386.50—389.75 forinton kötött.

Délutáni 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 369.—, Magyar hitelrészv. 394.50, Aranyjárdék 120.90, Koronajárdék 99.—, Letá-mítoló-bank 259.75, Jelzálogbank 249.80, Rimamurányi 252.50, Osztrák-magyar államvasut 358.70, Ipar- és kereskedelmi bank 104.50, Közúti vaspálya 389.75, Városi villamos vasut 256.25.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Kereskedelmi bank 1433—1485, Salgótarjáni 627—630, Közúti vasut 389.50—390.75, Villamos vasut

256.25—255.75. Magyar hitelrészvény 394.40, Magyar leszámítoló bank 260—260.25, Osztrák hitelrészvény 358.80—358.90, Osztrák-magyar államvasut 358.30—358.50, Bankkegyesület 106.—, Általános köszönbánya 95, Czukor-elsőbbségi részvények 152.50, Északmagyarországi bányák 133—136 forint.

Díjhintositások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1—1.50 forint 8 napra, július utoljára 3.50—4forint, augusztus utoljára 8.50—9 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table of closing prices for various financial instruments (Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, etc.) as of July 23.

Az utótőzsdén nyugodt hangulat mellett osztrák hitelrészvény 358.75—359., magyar hitelrészvény 394.25, osztrák-magyar államvasut 358.30—358.40 forinton kötött.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table of closing prices for various financial instruments (Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, etc.) as of July 23.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDE.

Budapest, július 23. Zsiradékok irányzata bágyadtabb, de az árak mégis változatlanok. Szilva és szilvaiz üzletellen; áruk szintén változatlan.

Hivatalos jegyzések.

Table of official market prices for various goods like sugar (Szilva), oil (Szilvaiz), and other commodities.

Budapesti vásárosarnok.

Budapest, július 22. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak szilárdak. Baromtinál élénk, árak szilárdak. Halban élénk, árak szilárdak. Tej- és tejttermékek élénk, árak szilárdak. Tojásnál csendes, árak emelkedtek. Zöldségnél élénk. Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: derült, meleg. A központi vásárosarnokban nagyban eladott élelmi czikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus, Marhalus hátulja I. 52—55 ft, II. 48—52 ft, Birkahus hátulja I. 42—44 ft, II. 38—40 ft, Borjúhús hátulja I. 54—58 ft, II. 52—54 ft, Sertésbűs lörendő 52—64 ft, vidéki 50—56 ft. (Mindem 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonként). Sertészsír hordóval 65.0—68.0 ft (100 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10—1.30 ft. Csirke 1 pár 0.55—1.20 ft. Lud hízott kilonként 68—75 kr. — Kaldonbűs. Tojás 1 láda (1440 db) 29.0—30.0 ft. Sárgarópa 100 kötsz 1.00—4.00 ft. Petrezselyem 100 kötsz 1.00—3.50 ft. Lenecs 100 kiló 14—18 ft. Bab nagy 100 kiló 8—12 ft. Paprika I. 100 kiló 30—60 ft, II. 20—28 ft. Vaj I. rendű kilonként 0.75—0.80 ft. Tén-vaj kilonként 0.80—1.10 ft. Burgonya, ideai, 100 kiló 2.—2.20 ft. Burgonya sárga 100 kiló 3.50—4.00 ft. — Halak. Harcsa (élő) 0.60—0.80 ft 1 kiló. Csúka (élő) 0.60—1.20 ft 1 kiló. Ponty danai 0.30—0.40 ft.

Szesz.

Budapest, július 23. Változatlan forgalom: gyér. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19 1/2 — 19 3/4. Finomított szesz nagyban 57.50—58. — Finomított szesz kicsinyben 58 1/2 — 58 3/4. Élesztő-szesz nagyban 57 — 57.25. Élesztő szesz kicsinyben 57.50—57.75. Nyersszesz adóva nagyban 56.50—57. — Nyersszesz adóva kicsinyben 57 1/2 — 57. — Nyersszesz adózatlan (exknt.) 16. — 16.25. Denaturált szesz nagyban 22 1/2 — 22.50. Denaturált szesz kicsinyben 22.75—22. — Az árak 10.000 literfokkonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzítés mellett értendő.

Bécs, július 23. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 19.80—20. — fríg kelt el. Zár-latjegyzés 19.70—20. — frt.

Prága, július 23. Adózott tripló szesz nagyban 55 1/2 — 56.50 forinton jegyeztetett. Adózatlan szesz 18.34—19. — forinton kelt el azonnali szállításhoz nagyban.

Triest, július 23. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenként nagyban magyar és román áru 13. — frt, cseh áru 12.34 forint, júliusi szállításhoz.

Cukor.

Prága, július 23. Nyers cukor 88% cukor-tartalom, franco Ausz. Azonnali szállít. 12.45 frt, október-decemberi szállításra 12.45 forint.

Hamburg, július 23. Nyers cukor f. o. b. Hamburg. Azonnali szállításra 9.22, auguszt. szállításhoz 9.25, október-decemberi szállításra 9.42. Irányzat nyugodt.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, július 23. A mai tőzsde Magyarország részéről rendkívül látogatott volt. A nagy magyarországi kínálat nem talált elegendő vevőre s így az árak ismét visszamentek. Az egész heti csökkenés immár 1 forint 20 krajczár búzánál, 1 forint rosnál. Zab és tengeri is olcsóbb lett.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza őszre 8.—8.08—7.99, rozs őszre 6.45—6.51—6.46, tengeri július—augusztusra 5.34, zab őszre 5.73—5.74, repce augusztus—szeptemberre 12.65—12.75 forint.

Boroszló, július 23. Buza helyben 20.50 márká (= 11.96 frt) sárga. Buza helyben 20.40 márká (= 11.90 frt). Rozs helyben 16.20 márká (= 9.53 frt). Zab helyben 16.50 márká (= 9.70 frt). Tengeri helyben 12.— márká (= 7.06 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 53.80 frt.

Hamburg, július 23. Buza holsteini 197—208 márká (= 11.58—12.23 frt). Rozs meklenburgi 142—154 m. (= 8.35—9.06 frt.) Rozs orosz 97—98 márká (= 5.70—5.76 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Zürich, július 23. I. min. dél-orosz buza 25.28 frank (= 11.89—13.34 frt). Észak-orosz buza 22—24.50 frank (= 10.46—11.65 frt). Román buza 25.—frank (= 11.89 forint). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint. Gyenge üzlet.

Páris, július 23. (Megnyitás.) Buza folyó hóra 22.35 frank (= 10.63 frt). Buza augusztusra 21.50 (= 10.22 frt.) Buza szept.-okt.-re 20.60 frank (= 10.27 frt). Buza 4 utolsó hóra 20.45 frank (= 9.73 frt). Rozs folyó hóra 15.50 frank (= 7.37 frt.) Rozs augusztusra 12.50 frank (= 5.95 frt.) Rozs szept.-okt.-re 12.50 frank (= 5.95 frt). Rozs 4 utolsó hóra 12.60 frank (= 6.— frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, július 23. (Zárlat.) Buza folyó hóra 22.15 frank (= 10.53 frt). Buza augusztusra 20.95 frank (= 9.96 frt). Buza szept.-októberre 20.35 frank (= 9.68 frt.) Buza 4 utolsó hóra 20.40 frank (= 9.71 frt).

London, július 23. Az irányzat általában névleges, változatlan. Angol termények lanyhák. Buza 6 pennyvel alacsonyabb. Városi liszt 34—36 sh. Olaj 22 sh. Tengeri 17 sh 6 pennyvel. Behozatal: buza 70.000. Arpa 17.000 és zab 50.000 q. Az idő szép, de felhős.

Liverpool, július 23. Amerikai buza 1/2—1, orosz 1/2—3 pennyvel magasabb, kaliforniai 1 pennyvel alacsonyabb. Amerikai tengeri 1/4 pennyvel alacsonyabb, dunamelléki 1/2 pennyvel magasabb. Magyar liszt 6 pennyvel alacsonyabb. Az idő felhős.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, július 23. Noha a külföldi tőzsdékről szilárdabb árfolyamokat jelentenek, a teljesen üzletelen előtőzsde lanyhán nyílt meg. A spekuláció nem előtűnt a külföldi jelentésekkel és nyilván a helypolitikára való tekintettel semmi kedve az üzletre.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 358.—359.37. Magyar hitelrészvény 451.—. Osztrák-magyar államvasut 359.—359.12. Déli vasut

76.62—76.75. Alpesi bánya 164.—164.10. Bírnoi bánya 314.50. Török sorsjegy 59.75—59.90. Elbe-völgyi 263.50. Fegyvergyár 288.—. Májusi arany-járadék 102.—.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 358.87. Magyar hitelrészvény 394.50. Anglo bank 157.25. Union-bank 294.50. Osztrák-magyar államvasut 358.87. Déli vasut 76.75. Májusi járadék 102.—. Német márka 58.83. Ländlerbank 224.75.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 359.—. Magy. hitelr. 394.50 Anglo-bank 157.25, Unionbank 294.50, Ländlerbank 224.75, Osztrák-magyar államvasut 358.87, Déli vasut 76.75, Elbe-völgyi vasut 263.50, Északnyugoti vasut 249.—, Alpesi bánya 164.—, Májusi jár. 102.—, Török sorsjegy 58.80, Bankverein 266.75, Török dohányrészvény 134.—, Rimamurányi 252.50, Magyar koronajáradék 99.—, Német márka azonnali szállításra 58.83 forinton kötöttet.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjáradék 120.85. Magyar koronajáradék 99.—. Tiszai kölcsönsorsjegy 138.75. Magyar földterhermentesítési kötv. 96.50. Magyar hitelrészvény 394.50. Magyar nyerevénykölcsön sorsjegy 158.—. Kassa-oderbergi vasut 190.—. Magyar kereskedelmi bank 1428.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 99.80 Magyar keleti vasuti állami kötvények 121.—. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 260.—. Rimamurányi vasrészvénytársaság 252.25. 4-2% papír-járadék 101.90. 4-2% ezüst-járadék 101.70. Osztrák aranyjáradék 121.60. Osztrák koronajáradék 101.35. 1860. sorsjegyek 141.25. 1864. sorsjegyek 192.25. Osztrák hitelsorsjegyek 203.—. Osztrák hitelrészvény 358.87. Angol-osztrák bank 157.25. Union-bank 294.50. Bécsi Bankverein 266.25. Osztrák Ländlerbank 224.75. Osztrák-magyar bank 909.—. Osztrák-magyar államvasut 358.62. Déli vasut 76.75. Elbe-völgyi vasut 263.25. Dunagőzhajózási részvény 465.50. Alpesi bányarészvény 164.10. Dohányrészvény 133.75. 20 frankos 9.52 1/2. Császári kir. vert arany 5.66. Londoni váltóár 119.95. Német bank-váltó 58.82. Az irányzat csendes.

Bécs, július 23. (Utőtőzsde.) A déli tőzsde zárata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 358.87, Magyar hitelrészvény 384.50; Anglo-bank 157.25, Bankver. 266.50, Union-bank 294.50, Ländlerb. 225.25, Osztrák-magyar államvasut 358.62, Déli vasut 76.75, Elbe-völgyi vasut 263.50; Északnyugoti vasut 248.50, Török dohányrészvény 134.—, Rimamurányi vasut 352.50, Alpesi bánya 164.40, Májusi járadék 101.95, Magyar koronajáradék 98.95, Töröksorsjegy 59.80, Német márka azonnali szállít. 58.83, Német márka ultimóra —.— forinton.

Berlin, július 23. Ezüst járadék 101.60. Osztr. aranyjáradék 103.10, Magyar aranyjáradék 102.80, Magyar koronajáradék 99.50, Osztrák hitelrészvény 325.—, Osztrák-magyar államvasut 153.60, Déli vasut 33.25, Bústiehrádi vasut —.—, Osztrák bankjegy 169.90, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.70. Rövid lejáratu váltó Párisra 80.80; Rövid lejáratu váltó Londonra 20.38 1/2, Orosz bankjegy 216.25, Olasz járadék 92.90, Laura-kohó 201.25, Harpeni 180.10, Olasz központi vasut 133.—, Török sorsjegy 113.60. Májusi járadék 101.60.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 225.—, Osztrák-magyar államvasut 153.50, Déli vasut 33.25, Magyar aranyjáradék 102.80, Discontó-társaság 199.—, forint. Nyugodt, de szilárd, Spanyol értékek élénkek.

Páris, július 23. 3 százalékos francia járadék 103.15, 3 1/2 százalékos francia járadék 107.10. Osztrák földhitelintézet —, Osztrák aranyjáradék 104.15, Magyar aranyjáradék 102.85, Déli vasuti elsőbbség 382.—, Alpesi bánya 350.—, Török dohányrészvény 292.—, Török sorsjegy 109.—, Olasz járadék 92.42, Spanyol kölcsön-38.30, Meridional 607.—, Otomanbank 545.—, Rio Tinto 692.—, Debeers 705.—, Eastland 138.—, Chartered 64.75, Randfontein 36.25. Uj 3 százalékos francia járadék —.—, Osztrák-magyar államvasut 765.—, Ländlerbank —.—.

Frankfurt, július 23. (Zárlat.) 4-2% ezüst-járadék 86.15, 4% osztrák aranyjáradék 103.10, 4% magyar aranyjáradék 102.75, magyar koronajáradék 99.50, osztrák hitelrészvény 304.50, osztrák-magyar bank 773.50, osztrák-magyar államvasut 304.12, déli vasut 68.87, Elbe-völgyi vasut 228.—, bécsi váltóár 169.85, londoni váltóár 20.385, párisi váltóár 80.80, bécsi bankverein 225.75, villamos részvény 136.70, alpesi bányarészvény 139.50, 3% magyar arany-kölcsön 89.80, Északnyugati vasut 210. 4-2% papírjáradék 86.30, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 23. (Utőtőzsde.) Osztrák hitelrészr. 304.50, Déli vasut 68.87, Osztrák-magyar államvasut 304.12.

Frankfurt, július 23. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 304.50. Osztrák-magyar államvasut 304.—. Déli vasut 68.87. Az irányzat csendes.

Hamburg, július 23. (Zárlat.) 4-2% ezüst-járadék 86.55, osztrák hitelrészvény 304.50, osztrák-magyar államvasut 759.—, déli vasut 162.—, 4% osztr. aranyj. 102.95, 4% o-os magyar arany-járadék 102.60, olasz járadék —.—, 1860. sors-jegy 127.50. Az irányzat szilárd.

London, július 23. (Zárlat.) Angol consolk 111.38, déli vasut 7.—, spanyol járadék 27.75, olasz járadék 91.75, 4% magy. aranyjáradék 101.25, 4% rupia 63.25, Canada pacificvasut 85.87. Ezüst 27.63. Leszámitolási kamutláb 1.3 is. Bécsi kamutláb —.—. Az irányzat szilárd.

New-York, július 23. Ezüst 59.75.

VIZÁLLÁS.

— Július 23-án. —

Table with columns: Folyó, Vizmérés, Vizállás reggel, Aradás v. apadás, Folyó, Vizmérés, Vizállás reggel, Aradás v. apadás. Lists various locations and their water levels.

Jelek magyarázata: * = Jegen viz; + = 0 felett; - = 0 alatt < = Aradt; > = apadt; ? = kétséges.

A főszerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

UTMUTATÓ.

Szállodák.

Palkovics szállodája az Angol királynő-höz. Elsőrangú szálloda a város közepén, kilátással a Dunára. Étteremk és fürdő a házban, villamvilágítás és lift. — Mérsékelt árak.

„Vadászkürt” elsőrangú szálloda.

A város központján, ujonan és kényelmesen berendezve. — Kávéház és étterem a szállodában. — Kifűnő kiszolgálás, olcsó árak. — Világítás és kiszolgálás az árban bennefoglalattik.

idősb Kammer Ernő, tulajdonos.

Gundel János

István főherceg szállodája.

A város közepén, a lánchíddal szemben, kilátással a budai hegyekre és a királyi várpalotára. A görhajós és villamos vasuti állomás közelében. Szigorú tisztaság, pontos szolgálat, kifizető magyar és francia konyha, hamisítatlan legjobb italok. FÜRDŐK a házban.

Vendéglők.

Barabás József vendéglője József-körút 85. Kézzel kezelt kifizető magyar konyha, hamisítatlan jó borok, frissen csapolt sör. Mérsékelt ár. Pontos kiszolgálás.

Intézetek.

Foncière, Pesti biztosító-intézet. Alapítva 4 millió korona. Nyereség- és díjtartaléka, valamint évi díjbevételei 25 millió korona. Elvállal tűz-, jég-, szállítvány-élet- és balesetbiztosításokat. Központi irodái: V., Sas-utca 10., saját házában.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Beírt részvénytőke: 10.000.000 korona. Központi irodája és váltóüzlete: Andrássy-ut 5. Flók: Korona herceg-utca 11. Zálogtőkök: Károly-körút 18. Király-utca 57. József-körút 12. és Zalabáros-utca, a főpostával szemben.

Első rangú cégek.

Meller Ernő

hítes szabadalmi ügyvivő szabadalmi irodája Budapest, VII., Erzsébet-körút 58. sz. Felvilágosítással és tanácsal ingyen.

Fürdők.

Félics-fürdő. Nagyváros közvetlen közelében. Vasn állomás. Kényelmes közlekedés. Fürdő orvos Dr. Kazay Kálmán. Tűz-fürdő, család- és kád-fürdő moor-fürdő. Kifűnő zenekar, jó konyha és pinzre. KERNÁTS János bérlelője

Dr. VASKOVITS-féle svábfelgyi és városmaiföldi hidrogénvizsgyógyintézet. Az ország legrégibb vizsgyógyintézet. A modern Hygieia, valamint a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezve. Szigorúan szabványos kezelés, mérsékelt árak. Közlekedés villamos és társasokocsi-val. Prospektus kívánatra bérmentve küld az intézet vezetője.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. július 22-én.

Main table containing financial data for various categories: I. Államadósság, II. Más közkölcsönök, III. Záloglevelek és kölcsönkötvények, IV. Elsőbbségi kötvények, V. Bankok részvényei, VI. Takarékp. részvényei, VII. Biztosító-társ. részv., VIII. Gőzmalomok részv., IX. Bányák és téglagy. r., X. Vasművek és gépgy. r., XI. Könyvnyomdák r., XII. Különféle vált. részv., XIII. Közlaked. vált. részv., XIV. Sorajjegyek, XV. Pénznemek, XVI. Váltók árfolyamai (látra), XVII. Határidőre kötött értékp.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Cél szerző az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden i könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK az ORSZÁGOS HIRLAP

résztelvének kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. *szv. Balásovits Györgyné* nagytársaság.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt *Eisenbach Vilmos* Németkereskedés.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. *Szántó Már*, dohánytársaság.
- IV. „ Harisch-bazár *Dóval Józsefné*, dohánytársaság.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám *Nemcsák A. J.* dohánytársaság és napszárda.
- V. „ Nagyköröna-utca 20. sz. *Löwinger Gyula*, fűszerkereskedés.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. *Well Vilmos*, dohánytársaság.
- V. „ Váci-körút 6. szám *Moreno Janka*, dohánytársaság.
- V. „ Lipót-körút 22. szám *Wollák Zsigmond*, dohánytársaság.
- VI. „ Teréz-körút 54. szám *Bräuer Károly*, dohánytársaság.
- VI. „ Andrássy-út 48. szám *Rohonyi Ilona*, dohánytársaság.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám *Heisler Károly*, dohánytársaság.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám *Fraud J.* dohánytársaság.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. *Sopronyi V.* dohánytársaság.

Ugyanezeken helyeken mindennemű felvilágosítások készségeesen megadatnak.

Apró hirdetések 20 kr.-on alól nem közölhetnek.

LEVELEZÉS.

Örmester, kérem, tudassa, hová ezimerzem levelét, melyben bővebben és jobban fejtehetjük ki magunkat, mert szerdán elutazok. Tisztelem Stefánia. 1739-1

Egy csinos szőke leány ismeretségi hiányában ez uton önjait levelezésbe lépni egy kellemes külsőjű, szellemes fiatal emberrel. Gazdaszok előnyben részesülnek. Levelek e lap kiadóhivatalába kéretnek „Aranyos” jelűge alatt. 5488-1

Fehér szegfű. Verző szívvel teljesítettem kívánságodat, de azért szívesen. Kiváló kinokat szenvedek, gyönyörű tavaszom végéig elhervadt. Már nem várok a sorstól semmit sem. Nem csüggedek, de mondhatom, hogy kétségbeesésem nagy. Te nem biztatsz, halgatsz, mint a sir, azt sem tudom, hogy mi van veled és csak rólunk beszél. A szerető szívhez nincs szavad s még sejtölöm sincs, hogy mit tétél érdekében: a bizonytalanság epesztő fájdalom gyötör. Azért szívem, leltem gondolataim mindig nálad. Tei igaz szerelmemmel és téged számtalanszor csókolva, ölelve maradok örökkön-örökké a te hű Jenő. 1737-1

Uram! Ha ön tényleg ezen tulajdonságokkal bír, melyet levelében említ, úgy legyen meg a kívánsága és levelezünk, azt azonban megjegyzem, hogy azt a sok rázást nem szeretem és ha levelezésünket kellemessé tenni kívánja, úgy kerülje az ilyeneket. Közlelabb levelét „Vadrózsa” jelűge alatt kérem a kiadóba. 5482-1

Ó-Buda. Nem haragszom, azt csak pillanatnyi felháborodásomban mondtam. Elvárom. 5480-1

Árjánd. Kedd óta levele van a kiadóhivatalban. „Somoru Mukitól”. Kéretik azt átvenni. 5478-1

Mirjam. Végtelenül sajnálom, hogy bucsuzás nélkül kellett távoznom, nem volt annyi időm sem, hogy egy hardárral levelet küldjek. Gyötör azon tudat, hogy hét napig nélkülözöm kell azt, kiért élek, kit magammal is jobban szeretek, légy számtalanszor csókolva szerető Gézádtól. 5472-1

Fess kade! egy szép fiatal leánnyal levelezni önjait Választ „Fess kade!” címen kér a kiadóba 5468-1

Női szépség biztosítatik a Raditz-féle **Mirtus-crém** me, használata által, mely finomítja a bőrt, kisimítja a ráncokat, alaposan eltávolítja a szepilót, májfoltot, bőrhámást stb., 1 tegey 1 forint, hozzá a **Pulcheradin-szappan** drága 40 kr., 3 drb 1 ft 10 kr. Barna kezék, arcz, orr ellen az egyetlen gyógyszer a Raditz féle **Mirtus-fehérítő**, Ártalmatlan, 1 üveg 2 ft. Legfinomabb napi és esti poudre a **Pulcheradin-poudre**, doboz 50 kr. Készíti és szétküldi: **Raditz Rob. Apotel-gyógyásztervező, Budapest, József-körút 64 az Országos Hirlappal szemben.** 6813-1

HÁZASSÁG.

Intelligens fess és csinos 28 éves höly, kinek 4000 frt készpénzvagyona van, egy magasabb állasu hivatalnokkal öhajit házasság czéljából megismerkedni. Csakis teljes névvel ellátott komoly ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek „B 28 év” címen a kiadóba kéretnek. 5484-2

ALLAST KERES.

Házgondnoknak ajánlkozik intelligens nős egyén. Jó referenciákkal előkelő egyénektől. Esetleg biztosítékkal. Szíves ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Házgondnok 23” címen alatt. 5480-3

Pénztárnoknő ki az összes irodai teendőkhöz nagy jártassággal bír, állását változtatni kívánja. Szíves megkeresést „Török” jelűge alatt a kiadóhivatalba kér. 2372-3

Házgondnoknak ajánlkozik egy fővárosi előkelő vállalat főhivatalnokja szerény feltételek mellett. Ovadékat készpénzben nyújthat. Címze a kiadóhivatalban. 5186-3

Házgondnok állást keres egy hivatalnok, 2000 frt biztosítékkal rendelkezik. Levélbeli megkeresést „Gondnok” címen a kiadóhivatalba kér. 5410-3

A gyors- és gépirásban nagyon ügyes kis-asszony, ki az irodai munkákat is érti, állást keres. Levélbeli megkeresést „Vilagorsiro” jelűge alatt kér a kiadóhivatalba. 5366-3

Allami hivatalnok fél napi szabad idejére szerény feltételek mellett keres irodai foglalkozást. Levélbeli szíves megkeresést „Szerény feltétel” címen a kiadóhivatalba kér. 5368-3

IV. polgárit fényes sikerrel végzett tanuló órák adására ajánlkozik szerény fizetési feltételek mellett. Czim a kiadóban. 5440-3

ALLAST KAPHAT.

Egy ügyes vegyi tisztító, női ruhák számára, ki nagyon szépen dolgozik, állandó foglalkozást nyer. Czim a kiadóban. 5438-4

Egy ügyes műtőmő kerestetik. Czim a kiadóban. 5430-4

Egy ügyes fiatal leány, ki jól tud gépen varrni, egy üzletben azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 5442-4

OKTATÁS.

Zaneröket különböző képzettséggel ajánl **Hósz Gizella** elhelyező-irodája, Ferenczkörút 34. szám. 1731-5

Hivatalnok keres egy francia társalgót szerény fizetés mellett. Leveleket „Perfekt francia” címen kér a kiadóhivatalba. 5426-5

Kereskedelmi akadémiát végzett fiatalember szerény feltételek mellett a szünidei időre helyben, vagy vidéken korrepaütő állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 5482-5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Szent-Endrén, Ó-Buda közelében, aki olcsó, szép házakat és villatelleket akar venni, az forduljon Aposztoloris takarékpénztári ügynökhöz, a takarékpénztár épületében. A takarékpénztár minden házra feleértéket 10 évi lefizetésre kölcsönt ad. 1729-7

Megbízható és jártas egyén, kik venni vagy eladni szándékoznak házat- és telket (Újpest környékén), jutányosan közveit. Az érdeklődők forduljanak hozzá egész bizalommal. Czim a kiadóhivatalban. 5268-7

A Ságymányoson, valamint Angyalföldön Szent-Endrén, néhány telek jutányos árban eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5402-7

Egy három vagy négy lakásból álló családi házat keresek megvételre a Teréz- vagy Erzsébet-városban. Ajánlatokat „Családi ház” címen kérek a kiadóhivatalba. Ügynökök kizárva. 5418-7

Újpest legszebb helyén ujonan épült ház, a villamos vasuti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges 10ke-8000 forint, a többi bankteher. Czim a kiadóban. 5020-7

Rákos-Palotán a Széchenyi-telep, illetőleg a körvasut közvetlen közelében egy 2000 négyszögöl nagyságu telek jutányos árban eladó. 5266-7

ELADÁS.

Butor jó, szőlő kivitelben, előnyös részvételre **Náthán Ignác** kárpitos és asztalosbutor egyed. foraktárában VII., Erzsébet-körút 23. sz. Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve. 6835-8

VÉTEL.

Keresek jóforgalmu helyen azonnali vételre egy vendéglőt a városliget környékén. Részletes ajánlatot „Vendéglő” alatt a kiadóhivatalba kérek. 5386-9

KIADÓ SZOBÁK.

A József-körúton, az Üllői kaszárnya és kintika közelében egy, esetleg két különbejáratu szépen butorozott szoba fürdőszoba használatával augusztus 1-ére kiadó. Megtekinthető délelőtt. Czim a kiadóhivatalban. 1735-10

Útczai földszintes szoba, csinosan butorozva, a kazinczy-u. és kerepesi-ut sarkától pár lépésnyire, t. é. augusztus hó elsejétől kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5334-10

Egy zugligeti nyaralóban, mely közvetlen a vilányi vonat megállóhelye mellett, egy nagy fenyvesekkel és más nagy árnyas fákkal beültelt telken áll, egy szoba, egy esetleg két magányos ur részére az idegy előreludalottsága miatt, jutányosan azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5324-10

Szépen butorozott utcza szoba és előszoba külön bejárattal, mérsékelt áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5170-10

Nagyon elegánsan butorozott utcza szoba a József-körúton, fürdőszoba használattal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5392-10

LAKÁS KERESTETIK.

Szépen butorozott utcza és hátszobát, lehetleg külön bejárattal, keresek. Ajánlatot árral „Évi lakás” alatt a kiadóhivatalba kérek. 5432-12

A körúton keresek elsőemeleti tiszta, világos, butorozott szobát havi 10-12 frtért. Ajánlatot a kiadóba kérek „Körúti lakás” címen. 5404-12

2 szobás utcza lakás kerestetik az Erzsébetvárosban. Részletesebb ajánlatok „Állandó lakó” jelűge alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 5404-12

KIADÓ LAKÁSOK.

A vigszínház tőszomszédságában ujonan épült palotában neűany lakás, valamennyi légszusz- és villamvilágítással legnagyobb komforttal és elegáns berendezéssel, azonnal kiadó. Ugyanott földszinti helyiségek üzletnek vagy-raktárnak. Házber igen mérsékelt. Czim a kiadóban. 5388-13

Egy szép kétbejáratu kétszobás lakás a lipótvárosban augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5320-13

A Garai-utczában 2 utcza szoba, előszoba, lakás sürgős elutazás miatt rendkívül olcsó áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5236-13

HITEL—PÉNZ.

Zőke-pénzesek minden rizikó nélkül elhelyezhetik pénzüket takarékpénztáraknál 5%-2, biztos váltóknál 7½%-ra, jó vállalatokban 8-12%-ra. Czim a kiadóhivatalban. 1695-14

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Egy nagy utczai pinze, a lipótvárosi vásárcsarnok közvetlen mellett, mühelynek, vagy nagy raktárnak egyaránt alkalmas azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5322-17

Jrodának, mühelynek, divatszalonnak, romnek, egyleti helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Szülők figyelmébe. Szepesmegye, Poprad, intelligens gyermek nélküli keresztény család felvesz elemi iskolába járó egy vagy két oly gyermeket teljes ellátásra, kik a német szóel-sajátítását öhajtják. Czim a kiadóban. 1721-18

Elbizottság. Csuz, kőzvány, gyomorba, ideg-bőr esnői betegségek biztosan és gyorsan gyógyíthatók villamos fényfürdő, vizkura, napifürdő és svéd gyógygimnasztika segítségével Dr. Pálóc Ignác gyógyintézetében (rendelő intézet) IX., Vámbáz-körút 7. Rendelés: d. e. 10-12 és d. n. 3-5 óráig. 6827-13

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 kr-ért Réthy-féle Pemeteftu-cukorkát. 1537-13

A legelegásabb utcza ruhákat olcsó árban készít egy elsőrangú varró. Czim a kiadóhivatalban. 5428-18

Teljes ellátást nyerhetnek intelligens fiatal emberek vagy tanulók egész éven át szerény feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban. 5448-18

ÜZLETI HETI SZEMLE.

A külföldi piacok üzletmenete a héten is csendes volt, a fogyasztás még tartózkodó. Amerikában a folyó határidő mérsékelten emelkedett. Angliában az üzlet ellanyhult. A francia piacokon az árcsökkenés jelentékenyebb. A többi kontinentális piacokon az árak alig változtak.

Nálunk a kenyérmagvak ára erősen csökkentek, míg a takarmánycikkéké fentartva maradtak.

B u z á b ó l. O-buzát csak szórványosan kicáink, míg ubuzában a termelők igyekeztek, hogy készáruval minél hamarabb kerüljenek a piacra. Az árak a hét folyamán 1 és fél forintot veszítettek métermázsánként. A forgalom e héten csak 60.000 métermázsá volt, a hozatalok 32.000 métermázsát tesznek ki.

R o z s csupán új árban került a piacra. A hét vége felé budapesti paritásra azonnal szállítandó áruért 7.40—50 forintot fizettek helyben.

Á r p a (takarmány és bántolási czélokra) e héten is csak szórványosan fordult elő és hizlalóknál 5.60—80 forint között értékesíthető.

Z a b. A hét vége felé új áru érkezett már a piacra, mely 6.40—6.90 forint között talált elhelyezést.

T e n g e r i 5.40 forintra kelt el waggonba téve Budapesten. A Tiszavidéken változatlan 6.—forint körül fizettek.

O l a j m a g v a k: Káposztarepce 11.50—12 forinton kelt el helyben. Határidő káposztarepce 12—12.10 forint között jegyzett. Bánáti repceből kevés kerül a piacra és 10.75—11.50 forint között jegyzett.

H ü v e l y e s e k: Bab e héten is üzletellen maradt. Új gömbölyű bab Baja-Zomboron 6.50 forinton, aprószemű trieur-bab Gyöngyös-Félegyházán 7.25 forinton kelt el. Köles helyben 4—4.25 forint.

Repceolajban az üzlet az utolsó hetekben csendesebb. Készáruat elég élénken keresnek, különösen kenőrepceolajat cséplőgépekhez, de az ára változatlan forint 34.—, forint 34 1/2. Határidőüzletben a jegyzése ugyanaz.

Repceporácsa. A külföld élénkebben keresi és így az irányzata valamivel szilárdabb. Teljes kocsiakomány vételénél a jegyzése forint 5.60, forint 5.70 a budapesti vasúthoz szállítva. Kisebb mennyiségek vételénél 15—25 krajczárral drágább.

Vetőmagvak. Ilyenkor nyár derekán, a forgalom meglehetősen csendes, csupán tarlórépamagnak

ván élénkebb kereslete, azonban műharnagból; kölesféléből is fogy még valamennyi. Az eddig beérkezett jelentések szerint a luczerna és lőherévetések állása még egy és ugyanazon vidéken is nagyon különböző, amennyiben egy helyen jó termésre van kilátás, a másikon meg gyengére vagy igen súlyosra. Ott, hol az utóbbi jelenségek mutatkoznak, ez másnak nem tulajdonítható, minthogy Amerikából eredő magot vetettek.

Liszt és korp. A lisztüzlet a lefolyt héten egészen a búzaüzlet befolyása alatt állott s ennél fogva az árviszonyok is ziláltak uoltak. Amár a malmok pártalanul keveset őrölnek s a legelőce fajtában azonnali szállításra rendeléseket eszközölni nem képesek, áraikat ugyszólván napról-napra mérsékelték, nemcsak azonnali szállításra, hanem őszi szállításra is. A lanya irányzat mellett pedig későbbi szállításra alig vásárol valaki s azok által egy a malmoknak, mint a vevőknek megnehezítetik az üzlet azonnali szállításra. A külföldön csak elvétve fordultak elő egyes eladások, nagy árengedmények mellett.

A korpauzlet valamivel csendesebb s az árak engedtek.

Árjegyzéki átlagárak:

0	1	2	3	4	5	6
19.80	18.90	18.—	17.—	16.30	15.60	15.—
		7	7 1/2	8	F	G
		14.—	12.—	6.20	5.20	4.50

100 kilónként, zsákosból Budapesten szállítva.

Czukor és kávé. Budapest, július 23. **Czukor.** A czukorrépa mindenütt kitűnő termést ígér, de egyrészt a kubai konkurencia megszűnése, másrészt a keleti kivitel emelkedése a hangulatot szilárdan tartja. — **Áruk:** Nagyban, ab Budapest vasut, fogyasztási adó nélkül. **Finomítvány prima** 36.50—37.— forint, **kocza** 37.50—38.— forint, **Pile** 36.—36.25 forint, **Kristály-czukor** 35 forint, **Candis fehér** 46 forint, **Candis, sárga** 41.— forint, **Szőlőczukor** 25 forint. **Kávé.** **Áruk:** **Santos good average** 41—42 forint, **Santos superior** 46—49 forint, **Portorico** 100—120 forint, **Java sárga** 90—124 forint, **Menado** 140—170 forint, **Carracsa** 88—80 forint, **Laguayra** 88—98 forint, **Jamaica** 90—110 forint, **Salvatore** 75—85 forint, **Lihat** 100 forint, **Mocca Hodeida** 108—114 forint, **Preanger** 118 forint, **Középamerikai** 104 forint, **Rio** 50—58 forint, **W. J. B.** 160—140 forint, **detto gyöngy** 123—145 forint, **Viktoria** 50—56 forint, **Viktoria-gyöngy** 68 forint, **Sántosgyöngy** 72 forint, **Bogota** 72—75 forint, **Kávé-gyöngy** 86—92 forint, **Guatemala** 100—112 forint. **Nagyban, ab Trieszt.**

Konzervek. Mai hamburgi jelentések szerint az árak a következőleg alakultak: **A n a n á s z,** szingaporei, a hozatal majdnem teljesen megszűnt s újabb hozatal alig várható. Új termésben minőségileg igen jó, mennyiségileg jó középtermésről érkeznek jelentések. Az új áru 2—3 hét múlva már utban lesz. **Gouadeloupe** szintén kevés van raktáron, de elég jól tartott áru. — 100 darab 1 kilós doboz 98 márka; **detto Bahama,** láda á 24 doboz 162—165 márka; **detto Saint-Miguel** érkezett 100 láda, aukcióra került 80 láda, 5 márka emelkedéssel, per 100 kgramm. 272 márka. **Tengeri rák:** 96 dobozos láda á 1/4 kgr. 60 márka, **detto** 48 dobozos láda á 1/2 kgr. 52 márka, **Lazacz** 48 dobozos láda á 1/2 kgr. 20 márka; **detto** magas dobozban 26 márka. **Mustár maille** 12 doboz á 1 kgr. 9.50 márka; **detto** 1/2 kilós doboz 6.50 márka; **detto diaphane** 12 doboz á 1 kgr. 6.75 márka; **detto** 12 doboz á fél kgr. 4.50 márka. **Szarvágomba:** **Perigord,** legjobb minőség, 10 darab 1/2 doboz 65 márka, **detto** üvegben 60 márka; **száritott** per kgr. 14 márka. **Sajtok:** **Viktoria** 20—30 kilós darabokban per kgr. 2.40 márka; **Chester** 7—30 kilós darabban per kgr. 2.30 márka; **Stilton** 4—6 kilós darabokban per kgr. 3.80 márka; **Roquefort** 2 1/2 kilós darabban 2.30 márka. **Neufchatel** 37 darabos kosárban 4.75 márka. **Eidam** 2 kilós gömbben 1.50 márka; **hollandi tejszín** per 10 kgr. 20 márka, **Svájcezi** per 10 kgr. 18 márka; **Parmesan** per 10 kgr. 18 márka. **Sardines à l'huile** a kereslet nem csökkent, az árak annak folytán szilárdak. A halászat eredménye a tavalyit legalább kétszerre fogja felülmúlni. Régibb árfolyama áru emelkedő tendenciát követ.

Fűszer és déli gyümölcs. Budapest, július 23. **D a t o l y a:** **Kalafát** 26—32 forint, **alexandriai** 20—24 forint, **koszoru** 15 forint, **szabadon** 22—26 forint. **F ü g e:** **koszoru** 18.—18.50 forint, **Calamata** 20.50 forint, **kosáru** 14—15 forint, **szabadon** 13.—15.— forint, **Puglia** 9—12 forint. **Szmirna** 34—38 forint, **Maratonisi** 14.—13.50 forint. **M o g y o r ó.** **Sziciliái** 23.50 forint, **nápolyi** hosszu 34.—, **isztriai** 35.— forint, **Levante** hámozott 34.50—35.50, **Levante** 16—17 forint. **Szent János-kényér.** **Puglia** új 9.50—10.50 forint, **M a n d o l a:** **Avola couris** 89—96 forint, **Molfetta** 80.— forint, **Catania** 84 forint, **Palma girgen** 86 forint, **Bari** 75—78 forint, **édes Pugliai** 90—92 forint, **dalmát** új 78.50—80 forint, **armelin** 45 forint. **P i g n o l** 62 forint per láda. **M a z s o l a s z ó l ó:** **Voula** 36—38 forint, **Yerli** 36—39 forint, **Caraburno** 45.—58.— forint, **Elemé** 22 forint, **vörös Samos** 18 forint, **fekete Thyra** 16 forint, **fekete Samos** 22 forint. **S z a r d e l l a** 68—70 forint, **A j ó k a** 35—56 forint. **B o r s.** **Singapore** fekete 50—56, forint **Penang** fekete 46.— forint, **detto fehér** 76 forint. **G y ö m b é r:** **bengali** 28.50 forint. **S z e g f ü s z e g** 40 forint. **F a h é j** 58.— forint, **fahéj-törmelék** 28, **babérlevél** 10.— forint, per 100 kilogramm cif. Trieszt.

Százesztendős talány.

A „Bulletin de Literature des Sciences et des Arts” című szépirodalmi ujság, melyet a század elején Luzet, a híres francia író szerkesztett, 1802-ben a lap újévi számában egy talányt közölt. Ez a talány pedig nevezetesebb minden azóta gyártott talánynál, mert nemcsak Párisban, de jóformán egész Európában törték az emberek a fejüket megfejtésén. Körülbelül ez volt a legszenzációsabb talány, amiről a néhai szifinkszek találós kérdései óta a história tud.

A talány közlésekor a szerkesztő Luzet megjegyezte, hogy egy dussgazdag párisi irodalombarát, aki kéziratban három hónapig őrizte ezt a furcsa talányt és nem tudta megfejteni, tízezer líra jutalmat tűzött ki annak, aki a talány helyes megfejtését elsőnek küldi be a szerkesztőséghez. (Már akkor is irodalombarátnak nevezték azt, aki voltaképpen csak a talányfejtések barátja volt.) A sorrendben következő többi tíz megfejtő között kisebb-nagyobb összegeket s különféle értéktárgyakat rendelt elosztatni.

A talánynak érdekességét az a komikus körülmény is fokozta, hogy a „Femmes voulez-vous éprouver” dallamára lehetett énekelni, pedig ez akkor a párisiak kedvenc nótája volt.

Hangzott pedig ez a talány magyar prózába szedve a következőképen:

Nagyon fiatal és nagyon öreg vagyok; forró vagyok, mint a tűz s hideg, mint a jég. Czérnavékony vagyok s mint a hordó, olyan vastag; az erénynek példányképe, de gazember is vagyok. Olyan fekete vagyok, mint a tinta, de fehér is, mint a hó; csigalassúsággal járok, de gyors is tudok lenni, mint az óz; szegény vagyok, mint volt.

Jób, de gazdag is, mint Krózus! Én vagyok a kör, de meg a négyszög is, rongyszédő is vagyok és arisztokrata is. Én vagyok a vihar s a gyöngye fuvallat; angyal vagyok s egy személyben ördög is. Nincs mit ennem, koplalok s mégis jól élek, örökéletű vagyok én s halott voltam mindig! Beteg vagyok folyton, de egészséges is; könnyű vagyok, mint a pehely s ezer mázsnál nehezebb. Mindenütt voltam, de meg nem mozdultam soha; nő ember vagyok, de még aggelegény. Ugye furcsa egy talány! Nos, mondd meg: mi vagyok én?

Akkoriban Franciaországban egész társaságok alakultak a talány megfejtésére, de hiába. Ezrével érkeztek Luzet szerkesztőségébe a levelek melyek versben és prózában fejtegették a talányt, úgy, hogy az óriási módon fölhalmozódott munkanagynak földolgozására Luzet kénytelen volt irodája személyzetét is megszorítani.

Számtalan, ezzel a talánnyal foglalkozó tréffás vers és apró nyomtatvány is jelent meg akkor Páris könyvpiacán, sőt a Montansier-színházban egy „Luzet ur talánya” című bohózatot is adtak elő s ebben egy párisi polgár-családról, volt szó, amelynek minden tagja, kezdve a dédapától a legifjabb ivadékig, beleértve ebbe a talányba.

A találgatás 1802. márcziusától karácsonyig folyt, mert Luzet lapjának csak karácsonyi számában közölte a talány megfejtését. A közönség kíváncsiságának hónapokig való földolgozása különben arra is jó volt, hogy Luzet mindjárt könyvet is írjon, mely a talányok történetéről, megfejtéséről s e sportzerű szellemi szórakozás fejlődéséről tájékoztatja a tisztelt publikumot.

Ebben megírta, hogy már a régi görögök és rómaiak is nagy előszeretettel foglalkoztak talányok és talányszerű föladatok megfejtésével, ami ugyan igaz, de a fődolog mégis az volt, hogy a könyv jól jövedelmezett. A kapott sok ezernyi kéziratnak legérdekesebbjei közül abban a könyvben Luzet ur ötvennyolczát közölt; azonkívül a beérkezett leveleknek és verseknek azt a részét örökítette meg benne, melyek élés gondolkodás, jó élez, helyes ítélőtehetség, komikum, rendkívüliség, vagy hülyeség szempontjából tűntek ki.

A könyv iránt való óriási érdeklődést illusztrálja az, hogy 50.000 példányban megjelent első kiadása alig tíz nap alatt már elfogyott s hasonló eredménye volt a második és harmadik kiadásnak is.

Többek között ilyen megfejtéseket is küldtek a szerkesztőségbe: a képzelet, az árnyék, az emberiség, örület, felbőképződmény, szerelem, betűsor, ópium által előidézett delirium, léghajó, agytrém, elmebetegek menkejeje, örült talányköltő stb.

Végre a könyv végén, a beküldés sorrendjében, annak a huszonhárom embernek neve is közzölve volt, aki a százezernyi pályázó közül a talányt helyesen fejtette meg. Az első, aki a dussgazdag párisi meczenás tízezer lírányi jutalomdíjat megnyerte, egy szegény, de mégis csak intelligens francia őrmester volt, aki aztán nem várt nagy szerencséjének hamarosan áldozatává is lett, mert határtalan örömeinek következtében megőrült. Azt írta róla legalább Luzet ur.

Hogy pedig az olvasó türelmét tovább próbára ne tegyem, hadd mondom meg végül, mi volt a talány megfejtése: „Ellentét.”

Püspöky Graólán.

Szesz. A szeszüzletben e héten a forgalom nagyon korlátozott volt és nagyobb üzlet alig létesült. A vevők még mindig tartózkodók, mert még régi köteleket kénytelenek átvenni és ezért újabb vételeket nem eszközölnék. Budapesti finomítógyárak 57.75 forinton, vidékiek 57—57.25 forinton kínáltak finomított szeszt azonnali és későbbi szállításra.

Mezőgazdasági szeszgyárak által kontingens nyersszeszt e héten 1—1.20 forinton kínáltak bécsi jegyzésen alól, de üzlet alig létesült.

Galicziából egyenred forinttal olcsóbb ajánlatok érkeztek finomított szeszben.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.50—19.75 forint.

A kivitele héten több nagyobb tétel finomított szeszt vásárolt.

Vidéki szeszgyárak változatlanul jegyeznek. Arad. Kenyérmező, Baja egy nyolczad forinttal olcsóbban.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 57.50—58— forint, élesztőszesz 57—57.25 forint, nyers-szesz adózva 56.75—57— forint, adózatlan 16—16.25 forint, denaturált szesz 22—22.75 frt. Az árak 10.000 literfokonként, hordó nélkül, bérmentre Budapestre szállítva, készpénzfizetés mellett értendők. Bécs: Kontingens nyersszesz e heti zárlat-ára 19.80—20 forint. Prága: Adózott triplószesz nagyban 55.50—56— forinton, adózatlan szesz 18.75—19 forinton. Trieszt: Kiviteli szesz nagyban, tartályokban szállítva 90% hektoliterje magyar áru 13.25, román áru 13.—, cseh áru 12.75 forinton kelt el. Arad: finomított szesz 56.50—57— forinton jegyezték. Temesvár: Változatlan. Finomított szesz nagyban 56.50—57 1/4 forinton kelt el. Baja: Szesz változatlan, élesztőszesz 1/4 forinttal olcsóbban jegyezték. Kenyérmező: Finomított szesz 57— forinton, denaturált szesz 21—21.50 forinton kelt el.

Zsiradéküzlet. A helyi tőzsdén a lefolyt héten is szilárd hangulat uralkodott. Különösen pesti zsír volt keresett, mert az amerikai áru drágasága folytán ezen disznózsír ismét tért foglal oly helyeken, a honnan eddig kiszorították.

Bécs. A kis felhajtás következtében a sertészsír 1—2 krajczárral emelkedtek, zsíradékokra azonban csak kevés hatással volt ezen emelkedés és jegyeznek: %100 szalonnát 62 forinttal.

Budapest. Ia. pesti disznózsír pénz 64—, áru 65—, %100-os fehér táblaszalonna pénz 60—, áru 67—, %100-os fehér táblaszalonna pénz 59—, áru 60—, %100-os füstölt táblaszalonna pénz 64—, áru 65—.

Kikészített bőrök. (H. Ö.) Mindeztideig az üzlet a szokott lassúsággal folyt, csak az utolsó napokban beállott élénkebb forgalom jelzi a holt évad végét. Számos vidéki kereskedő látogatása azon feltevésre ad okot, hogy az üzlet aratás után a hozzáfűzött reményeknek megfelelőleg fog megindulni, miután a termés jónak mondható és országwide érezhető pénzühiány a bő termés eladásával meg fog szűnni. Árak következők: I-szer ültetett talp könnyű 138—144 forint, nehéz 145—149 forint, változatlan árak mellett eléggé keresve, III-szor ültetett talp 134—138 forint, nagy kínálat miatt az árak hanyatlottak; bivalytalp 114—126 forinton kelt el élénk érdeklődés mellett; bikatalp 110—124 forint; bivalyhát (bends): I. 140 forint, II. 132 forint, III. 124 forint, jobb gyártmányokban élénk kereslet; kips-oldal 115—125 forint; tehénbőr barkás 170—180 forint, barna 180—190 forint, sima 190—200 forint, borjubőr barna 350—400 forint, sima 360—410 forint; kips vagy pitling barkás 190—260 forint, barna 200—270 forint, sima 210—280 forint 100 kilogrammonként élénk forgalom tárgyát képezte.

Gépolajok és kenőcsök. Budapest, július 23. Olivaolaj valódi puglia: 44 frt, gyári olivaolaj 40 forint, Bakuolaj valódi orosz 22 forint, Ragosinolaj 26 forint, transmissióolaj 28 forint, turbinaolaj 33 forint, vulkánolaj 22 forint. **Kenőcsök:** Cilinderolaj valódi amerikai 38— forint, egyéb cilinderolaj 22—36 forint, consistens gépkenőcs 30—35 forint, bányakocsikenőcs 16—18 forint, sodrony- és kenderkötéikenőcs 24—26 forint, valvolinolaj elsőrendű 50—55 forint, fegaskerékenőcs 20—24 frt, szij- vagy szerszám-kenőcs 35—40 frt. **Gyantaárak:** Serföldeszurok 15—17 frt, terpentínolaj fehér orosz 27 frt, amerikai 38 frt, osztrák 36 frt, gyanta 7—11 frt, gyantaolaj 18—20 frt. **Kátránytermékek:** Carbolíneum 12—13 frt, kőszénkátrány 4—4.25 forint, fenyőkátrány 10—12 frt, Vaselin borkenőcs 20—25 frt, szerszám- és fegyverkenőcs 30—35 frt. **Halszír:** svéd 36 frt, grönlandi 35 frt, oroszlandi 30 frt. **Lenolaj:** 26 frt, valódi hollandi 30 frt. **Lenolajkenőcs:** leülepedett 22—30 frt, Vaselinkenőcs 35—40 frt. **Faggyu:** 38—40 frt, Tejszinszappan 22 frt, Kocsi-

kenőcs: fekete vagy sárga 5.50—5.25 frt, fehér finom 6.50—7.— frt, monfalconet 7.50 frt, kék finom 7 frt, uszó 7.50—9.— frt, fehér 7.50 frt, fűkerkenőcs 9.75—10 frt, finom belga paraffin 7.30 frt. **Schellack:** narancs 116 frt, fél-narancs 68 frt, rubin 85 frt. **Szalmiak:** fehér angol 56 frt, jegecz 28 frt. **Naftalin:** hordóban 14.50 frt. **Glicerín:** 48—90 frt. **Benzin:** fehér 28 frt mind per 100 kilogramm ab Budapest vasut. **Kolofonium:** belföldi 6.75—7.25 forint, amerikai elsőrendű 6.50—11 frt. **Szurok:** bogárszurok 7.25—8 frt, fenyőszurok bójor 12.25—12.75 frt, detto fehér 5.50—8.75 frt, vargaszurok 10.50—12 frt, mind per 100 kilogramm ab Bécs. **Gummi:** arabiai 75—77 frt, detto kevert 39—42 frt, kereskedelmi 45—48 frt, Littü 34 frt per 10 klgr. ab Trieszt. **Táblaolajok:** Hangulat folyton lanya. Albániai tisztított 33—36.25 forint, olasz, finom és szuperfinom 57—68 forint, levantei 33—36 forint per 100 kilogramm várn és hordó nélkül ab Trieszt. — Tunisból és Marokkóból kitűnő termést jelentenek.

Vas. A lefolyt héten meglehetősen szilárd üzletmenet mellett áraink a következőképp alakultak: magyar nyersvas 4.45—4.65 frt, Bessemer nyersvas: 4.65—4.75 forint, witkowitzi nyersvas: 4.50—4.60 forint, fél nyersvas: 4.25—4.35 forint, magyar rudvas: 10.20—10.50 forint, stájer rudvas: 11.—11.50 forint, hengereit vasgerenda: 11.20—12.15 forint, kazánlemez: 20.— forint, magyar vaslemez: 19.80—20.— forint 100 kilogrammra, készfűtés mellett 2 százalék pénztárgedménnyel. **Ócska vasak:** nehezebb vasdarabok: 3.30—3.40 forint, könnyebb vasdarabok 3.00 forint, I-rendű öntött vastörmelék 3.70—3.80 forint, elégetett öntött vastörmelék: 1.50—1.80 forint 100 kilogrammonként tiszta készfűtés ellenében.

Petroleum. Már ma holnap augusztusba jövünk, amidőn az új átvételek rendszerint már megkezdődnek és az üzlet még mindig teljesen júniusi jelleggel bír. Ugy látszik, a megállapodások még mindig nem egészen befejezettek, miután a gyárak a „kötni“ kívánókat elutasítják és egyedül prompt vételekbe egyeznek be. Sőt az sincs kizárva, hogy az új aera az eddig oly általános „saison-kötéseket“ teljesen mellőzni is kívánja és csakis prompt átvételeket fog megengedni, miután tudvalevőleg a költés korrupciót okozott, amennyiben a kereskedő kétszer, sőt háromszor annyit kötött, mint amennyit consumált és így olcsó árakat erőszakolt ki. A köteleket általánosságban nem tartották be és miután a gyárak azok szigorú betartását szintén nem tartották opportunusnak, a fentemlítt általános visszaélés kapott lábra. Miután prompt üzletek sem történnek, az üzleti élet semmi és a gyárak, úgy látszik, szilárd árakkal várják az új campagnet.

Nagybani jegyzések. A kőolaj-finomító-gyár: Fiumei egycsilagos (amerikai) petroleum: 22.25 frt. Háromcsilagos (orosz) petroleum: 18.75 forint. Brassói prima: 15.75 frt. — A magyar petroleumipar-részvénytársaság: Császár-olaj: 23.50 forint. Egykeresztes petroleum: 22.25 frt. Orosz háromkeresztes petroleum: 19.— frt. Kétkeresztes petroleum: 17.75 frt. Budapest, 100 kilogramm tiszta súly után, netto tara, hordóval együtt (ingyen hordó). Világos hengerolaj I. számú: 32 frt. Sötét hengerolaj II. számú: 30 frt. Könnyű gépolaj III. számú: 15.— frt. Nehéz gépolaj IV. számú: 19.— frt. Kevert olaj (tisztító olaj) X. számú: 10.50 frt. Kevert olaj (nehéz, fajsúly 0.965) XI. számú: 12.50 frt. A X. és XI. számú olaj fénytelen minőségben egy és 1/4 forinttal drágább. Budapest, 100 kilogramm tisztaság után netto tara, ingyenhordóval, per cassa 2 százalék árengedménnyel. **Orsovai Standard White (salon) petroleum:** 17.75 forint. — Az Apolló ásványolajgyár-részvénytársaság: Lilium-császár-olaj: 23.50 forint. Egyszív petroleum: 20.— forint. Háromszív petroleum 18.50 forint. Csillag-kereszt 17.75 forint. Lámpaolaj: 15.50 forint. Budapest, netto cassa, 100 kilogrammonként, ingyenhordóval, 20% tara. **Apollo III. számú gépolaj:** 18.— forint Budapest, 100 kilogrammonként, hordóval együtt, netto tara; per cassa 2 százalék árengedménnyel vagy váltóval négy hónapra. **Egyes hordók 25 krajczárral drágábbak.** Üres petroleumos hordók ára: 2.10 forint. Üres olajos hordók ára 1.25 forint. **Ásványolajok:** Jöllelet az orosz nyersanyagból készült olajok igen keresettek, főleg a galiczi olajok könnyebb minőségű olcsóbb árakkal már is erősen tért hódítanak. Orosz nyersanyagból gyártott: Henger-olaj (magas gyulladási fokkal): 28.50 forint Igen nehéz gépolaj (fajsúly 907—910): 21.— forint. Nehéz gépolaj (905—908): 19.— frt. Könnyű gépolaj (900—902): 17.— forint. **Orosz-olaj (900):** 16.— forint. Tisztító olaj (885): 12.50 forint. **Vulkánolaj:** 11.50 forint. Budapest, 100 kilogrammonként, ingyen hordóval, netto tara. **Nem orosz nyersanyagból gyártott olajok a minőség szerint két-három forinttal olcsóbbak.**

MINDENFÉLE.

A czipf. Francisque Sarcey ma ismét megírt egy humoros apróságot az ő emlékezetének bőséges tárházából. Cayenneben történt. Egy feyencs és feyencsnő, kiket gyilkosság miatt deportáltak, megszerették egymást a bagnoban és össze akartak házasodni. Az illetékes hatóság már beleegyezett a házasságukba és elmentek az anyakönyvvezetőhöz. Az anyakönyvvezető kérdezi az asszonytól:

— Hajadon?

— Nem. Özvegy.

— Hol van az első férjének a halotti bizonyítványa?

— Fölélegesnek tartottam beszerzését.

— Miért? Hiszen az igen fontos okirat!

Mire az asszony nevetve mondta:

— Csak nézze meg az én személyemre vonatkozó irásokat, azokból meglátja majd, hogy életfogytig tartó fogságra vagyok elítélve, mert az uramat megmérgeztem. Azt hiszem, erősebb bizonyíték nem kell arra nézve, hogy az uram meghalt.

— Hja, nekünk az nem elég. Amit a törvény előír, azt meg kell tartani. Hozza el azt a bizonyítványt, akkor összeadom magukat.

És az asszonynak folyamodnia kellett, hogy küldjék el neki az ura halotti bizonyítványát.

A legrégibb ujság. A föld keresésén a legrégibb ujság a kínai „Tsing-Pao“ vagyis a Pekingi tudósító. E hirlapot a Krisztus előtti 710. évben alapították. Még nem régebben azt hitték, hogy ez azonos a Pekingben 1000 év óta létező „Kiu Pao“-val. Egy, a francia konzul birtokában levő történelmi könyvből azonban kitudódott, hogy az őrség dicsősége a „Tsing Pao“-t illeti meg.

Lombrosónál. A „Berliner Tageblatt“ római levelezője a napokban Turinban járt s meglátogatta Lombrosot, a nálunk is járt híres pszichiátert. A tudósnál töltött estéről a következőket írja:

Lombroso tanár nagyon elégsáns lakik a Via Legnanon, a villa-negyedben. A háza kis palota, előkerttel. Esti kilencz óra van s a család asztalnál ül, teázik: a mindig mezzékony, mindig élénk Lombroso, felesége egy őszbeborult, jól táplált matróna s két leányuk, Paula és Gina. Az előbbi egészen emancipált hölgy, típusa a női filozófoknak, az utóbbi pedig élénk, édes kis bakfis, de a mellett csupa szív, aki egésznap a szegényeinél jár. Mind a két leány ír. Paula már segít az atyjának, akinek szellemét örökölte, csak hogy kissé maróbb, a kecses Gina pedig inkább filantrop, de mind a kettő megátalkodott szociálista, mint az apjuk. Sőt Gina nemrég egy érdekes könyvet adott ki a — sztrájkokról. Hogy miről beszélgettünk? Bizony mindenteléről. Olaszország helyzetéről, a spanyol-amerikai háborúról stb. Lombroso megjegyzései mindig érdekesek, azért álljon itt néhány. Olaszországról való ítélete természetesen nagyon pesszimista. Szerinte azok a valóban förtadalmi vidékek, ahol „esznek“, hol a nyomor nem oly hajmeresztő, mint a pellagrától s az éhségtől meglátogatott tartományokban. Piemont kivételével egész Észak-Olaszország elégedetlen az uralkodó kormányzattal s a monarchia csak a déli részre támaszkodhatik, hol a nép ki van szipolyozva és gyöngy, de lármás és sóvárogja a dicsőséget. A reakció utja azonban föltartóztatlan s a klerikálisok szövetségese a monarchiával csak idő kérdése. Szerinte Olaszországnak Rudini a legtehetségesebb államférfia, mert ő az egyetlen parlamenti képviselő, aki az ő műveit mind elolvasta (!) A menekülés egyetlen útjának Lombroso azt tartja, ha Olaszországban abszolútisztikus szabadkereskedelmi politikát vezetnek, de minden reform hajóterést fog szenvedni a kamara ellenállása. A spanyol-amerikai háború nagyon kevés jót suggerál Lombrosónak a latin faj jövőjét illetőleg. E faj misonisztikus és rebellis, de nem forradalmár (revolucionárius) s éppen ezért van megérve a hanyatlása. A spanyolok után jönnek a francziák, mert barbárok, mert a természetből hürcoziak, míg az olaszok és németek csak keserű kényszerből azok. Ezért fog Franciaország a semmibe süllyedni.

Végre beszéltünk a spiritizmusról, mert tudnivaló, hogy Lombroso egy idő óta Wallace, Crooke és Zöllner nyomdokaiba lépett. Most egyéb dolgok sokkal jobban igénybe veszik idejét, semhogy e kérdésnek szentelhetné magát, s azért még nem formált magának végleges ítéletet a spiritusztá jelenségek okai felől, melyek létezéséről azonban szilárdan meg vannak győződve. Egy ülésben (hol minden család abszolút ki volt zárva) Lombroso csodás jelenségeket ért el, például egy bámulatosan hü gipszlenyomatát egy haldokló arcának. „Egy szellem, egy titokzatos jelenség volt-e az, kérdi Lombroso, aki az ülés alatt materializált arczát a gipszbe nyomta, vagy a médium agya működött, mint mintázó szobrász? Így kapott Sziemiradzki is (a Rómában élő híres lengyel festő) egy bámulatos domborművet.“ Lombroso e jelenségekből s általában a spiritizmusról könyvet ír s bizonyára fényt fog deríteni legalább e titokzatos tényekre, ha okaira nem is.

Orosz írók életéből. Egy pétervári lap egy orosz írónőnek, Panajeva-Golovaceva asszonynak a visszaemlékezéseiből közöl érdekes adatokat Nekraszovról, Dosztojevskijről és Turgenyevről. Nekraszov és Panajeva asszony közösen írtak egy regényt „A világnak három dala“ czímmel, melynek a „Kortársak“-ban kellett volna megjelenni folytatásokban. A cenzura már a regény bejelentésénél tiltakozott s az engedélyt csak akkor adta meg, mikor a szerzők stemplis papíron kötelezték magukat arra, hogy a morál korlátain belül maradnak s végül az erényt győzedelmeskedtetik a bűn fölött. 1848—49-ben a „Kortársak“-nak Nekraszov alatt több adóssága volt, mint előfizetője. A munkatársait csak elméletben fizette. Egy nap rárontott Nekraszovra Turgenyev s 2000 rubelt kért tőle, melylyel Nekraszov neki állítólag a vizözön óta tartozik. A kiadótulajdonos kiforgatta minden zsebét és fiókját s megmutogatta könyveit, melyekből kitűnt a deficit. De Turgenyev állhatatosan követelte a 2000 rubelt.

— Ha nem kapom meg a pénzt, akkor nagy sajnálatomra elfogadom a „Hazánk évlapjai“ ajánlatát, s a „Kortársak“ nem kap tőlem egy krajczárt sem.

Nekraszov el tudta háritani a veszélyt azáltal, hogy jobbról-balról összekölcsonőzte a pénzt. De ez nem az egyetlen bosszantás volt, mit Nekraszovnak Turgenyevtől ki kellett állnia. A nagy regényíró folytonosan adósságokkal küzdött. Arra kötelezte magát, hogy egy bizonyos időre egy regényt ír. A nap közeledett, de Turgenyev életjeit sem adott magáról. Nekraszov hozzáíratott, de nem találta otthon. Levelet írt neki. Semmi válasz. Még egy levelet írt neki, meglehetősen erőlyesen. Turgenyev egész leverten állított be hozzá:

— Gazember vagyok. Ocsmány tréfát játszottam veled. Bocsanatot jöttem kérni s más regényt ajánlok föl. Azt, amelyet neked ígértem, a „Hazánk évlapjai“-nak adtam el ötszáz rubel készpénzért. Kellott a pénz, s mivel tőled csak a napokban kértem kölcsön, nem mertem a szemeid elé kerülni.

Nekraszovnak szerencsére volt pénze. Turgenyevnek ötszáz rubelt adott át s felhívta, menjen rögtön a másik folyóirat kiadójához s vegye vissza tőle a regényt.

— Oh ez a Turgenyev — mormogott a másik kiadó, Ibrajevskij. — Odaát bizonyára aranyban fürdetik Turgenyevet, hogy így mer bánni velem.

Turgenyev koronkint hűségesean beállított Nekraszovhoz pénzért. Egyszer ünnepélyesen felszólította őt, hogy állítsa össze előlegeit. Nekraszov előkereste könyveit, számolt, összerendelt, kivonta, osztott s elébe terjesztette a számlát.

— Ez így nem mehet tovább — mondá Turgenyev — többé egy fillér előleget sem fogadok el tőled.

Három nap múlva levelet kap tőle Nekraszov, melyben ez állt: „Rögtön küldj angyalt, amennyivel csak rendelkezel. Egy piszkos hiteltérő a nyakamon tartja a kését. Turgenyev.“

A temetési vállalkozók.

Írta: Kipling Rudjard.

(3)

Fordította: Szt. Albans Tivadar.

Részemről teljesen megelégszem a Végzettel. Jó szerencsével, éles szemmel és ha hozzászokik az ember, hogy mielőtt éren, vagy áradástócsán fölmeleg, meggondolja, van-e annak nyílása, sok az elérhető.

— Egykor értesemre esett, hogy még a Szegények Védője is tévedett, felelt mérgesen a Sakál.

— Igaz, az alkalommal azonban Végzetem megsegített. Még mielőtt teljesen megnőttem, történt — most épen négy éhínsége annak (a Gönga Jobbjára és Baljára mondom! mennyire megszoktak a folyók az időtájt áradni.) Igaz, fiatal voltam és meggondolatlan és a mikor az árvíz megjött, ki örült nálam jobban? Apróság akkor már nagyon boldoggá tett. A falut magasan elborította a víz, én meg elusztam a Ghót felett, messze be vidékre, egészen a rizsföldekig, azokon meg mély, jó iszapot találtam. Emlékezem még egy karperecpárra (üvegéből készültek és nem kevés alkalmatlanságot okoztak nekem), amikre aznap este akadtam és ha emlékezetem nem csal, egy cipőre. Persze mind a két cipőt le kellett volna ráznom, de éhes voltam. Később már a tapasztalás óvatosabbá tett. Ugy van. Így azután jólaktam és megpihentem; amikor azonban megint készen voltam arra, hogy a folyóhoz lemenjek, a víz megapadt és a főutcán a sáron végigmenni kényszerültem. Saját magam! Előjöttek összes népeim, papok, asszonyok, gyermekek, én meg jóakaratum néztem rájuk. A sár nem alkalmas hely a viaskodásra. Egy hajóslegény megszólalt: Hozzatok baltákat, öljük meg, hiszen ez a gázló Möggeré! — Nem úgy — szólott a Brahmin. — Nézzetek az árvízet hatja maga előtt! Ő a falunak védőistenkéje. Ekkor azután sok virágot dobáltak reám és az egyik szerencsés ötlettel kecskét vezetett az uton át.

— Beh jó — beh kitűnő a kecskehus! — vágott közbe a Sakál.

Szörös — tulságosan szörös és ha a vízben találkozik, csaknem bizonyos, hogy keresztalaku horog van belerejtve. Azt a kecskét azonban elfogadtam és nagy tisztességgel lementem a Ghóthoz. Utóbb Végzetem hozzám küldte a hajóslegényt, aki farkamat haltával le akarta vágni. Csónakja megfeneklett a régi zátonyon, amire ti nem emlékezhettek.

— Nincs csupa Sakál jelen — szólott az Adjutáns. Az a zátony volt-e, amely ott alakult, ahol a nagy aszály évében a köhordó dereglyék elmerültek, a három árvízen át tartó hosszú zátony?

— Kettő volt — felelt a Mögger, egyik zátony feljebb, a másik alább.

— Ugy van, megfellekedtem erről. Csatorna választotta el őket és ez utóbb még felszáradt, szólott az emlékezőtehetségére büszke Adjutáns.

— Az alsó zátonyon feneklett meg, gyermekek, jóakarómnak csónakja. A jármű végén szundikált és félemben beleugrott a derékig — nem, csak alig térden felül — erő vízbe, hogy ladikját eltartsa. Üres csónakja folytatta útját és a következő hajlás végén, a víz sodra akorában úgy folyt, ért ismét partot. Utána mentem, mert tudtam, hogy kivontatása végett az emberek kivonulnak.

— És csakugyan kivonultak? — kérdezte a némileg megdöbben Sakál. Az ekkora méretű vadászat erős hatást gyakorolt reá.

— Ott is, meg azután még lejjebb, kivonultak. Tovább már nem mentem, de az harmat juttatott aznap — csupa jó husban levő mendsi (hajóslegény) és, kivéve a legutolsó esetében (akkor már nem vigyáztam) egyetlen sikoltás sem hallatszott, ami a parton levőket „óvatossá tenné.“

— Ah, nemes szórakozás! Mekkora ügyességet és itélőképpességet igényel azonban, szólott a Sakál.

— Nem ügyességet, gyermek, hanem megfontolást. Az életben némi megfontolás olyan, amint a só a rizsen, így tartják a hajó-

sok, én meg mindenkor alaposan megfontoltam, hogy mit tegyek. Öcsém, Gaviál, a haladó elmesélte, milyen nehéz neki halait követni és hogyan különbözik egyik hal a másiktól és hogyan kell mindannyit ismerni, akár mind együtt, akár külön-külön vannak. Mondhatom, az csakugyan tudomány; másfelől Gaviál öcsém ott lakik népei között. Az én népem nem uszik rajokban, nem dugják ki, ahogyan Riwa teszi, szájukat a vízből; nem is emelkednek a víz felületére folytonosan és feküsznek oldalt, mint Mohu és a kicsiny Csepta; nem is gyülekeznek csapatokba árvíz után, mint Becsua és Csilwa.

— Mindannyi kitűnő falat, jegyezte meg az Adjutáns és esőréte csatogtatta.

— Öcsém úgy mondja és nagyra van vele, hogy hogyan vadászza őket; de azok nem másznak ki a partra, hogy hegyes orra elől meneküljenek. Az én népeim másfélék. Életüket a szárazon töltik, házakban, marhák között. Tudnom kell, hogy mit tesznek, mi a szándékuk s a farkhoz hozzáadom az ormányt, ahogyan mondani szokás és összeállítom az egész elefántot. Zöld ág és vasgyűrű lóg a kapu felett? Az öreg Mögger akkor tudja, hogy abban a házban fiu született és az valamikor majd okvetetlenül lejön játszani a Ghóthoz. Leányt házasanak ki? Az öreg Mögger tudja, mert látja, hogyan viszik előrebátra az ajándékokat a férfiak; a leány maga meg esküvője előtt lejön a Ghóthoz és megfürdik — ő meg ott van. A folyó megváltoztatta medrét és új termőföldet hordott oda, ahol azelőtt pusztá sívóhomok volt? A Mögger tudja.

— Már azután mi a haszna ennek a tudásnak? — kérdezte a Sakál. A folyó medre meg az én rövid életem alatt is változott. Az indiai folyók csaknem szüntelen oldalognak, hol jobbra, hol balra és néha egyetlen évszak alatt még háromnegyed mértföldnyire is elterelődnek; az egyik parton elmoszák a földet, a másikon meg kövér iszapot raknak le.

— Hasznosabb tudás ennél nem képzelhető — válaszolt a Mögger — mert az új föld új összetűzést jelent. A Mögger tudja. Ohó! a Mögger tudja. Mihelyest a víz leszaladt, ő fölmászik az apró ereken, ahol az emberek azt hiszik, még a kutya sem bujhatik el és ottan várakozik. Nemsokára oda kerül valami gazda ember és mondogatja, ide uborkát ültet, oda dinnyét, az új vízhoráda földbe. Mesztelen lába ujjával megtapogatja az iszapot. Kis vártatva jön másik; ez meg hajtogatja, hogy erre meg erre a helyre hagyományt, répát, cukornádat ültet.

(Folytatása következik.)

Gyönyörű nagy urti birtok eladó

Néhai herceg Odessalchi Gyula hagyatéka csődüggyében a tömeghez tartozó, Somogy megyében, Szigetvártól félóránnyira (Budapesttől vasuton 4 1/2 óra) kövezett országút mentén egytagban fekvő

apáti-i uradalom

1898. évi augusztus hó 17-én d. e. 10 órakor Szigetvárott e kir. járásbíróság telekkönyvi irodájában végrehajtási árverés joghatályával bíró önkényes bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek el fognak adni. Az uradalom az országnak egyik legszebb latifundiuma. Apáti és Viszló szomszédos községekben fekszik 2504 hold 76 □-öl á 1200 □-öl (ebben 1891 h. 786 □-öl szántó, 264 h. 871 □-öl erdő stb.) urakkal és épületekkel, kitűnő földek, nagyon jól jövedelmez, szép vidéken és értéke bírói becsű útján 543.055 frt 02 kr.-ban állapított meg.

Venni szándékozók tartoznak készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldési ár 50/0-át, vagyis 11943 frt 15 krt óvadékul letenni. A birtokra vonatkozó közelebbi adatok az árverés feltételei (előnyös fizetési feltételekkel 365.000 frt jelzalog teher esetleg a birtokon maradhat és a vételárba beszámítható), a birtok szakértői leírása, a becslési jegyzőkönyv, a jelenlegi haszonbérlettel fennálló szerződés és a birtok térképe tömeggondnoknál, valamint Apátiban a községvezetésnél megtekinthetők és tömeggondnok kivánatra az okmányok egy-egy példányát, a jelentkezőknek átadja vagy postán megküldi.

A helyszínen Szegő Gellért jószágfelügyelő (lakik Pusztá-Hatvan, Apáti mellett) ad felvilágosítást. Kelt Budapestben, 1898. július 1-én.

Dr. Nagy Dezső

ügyvéd, tömeggondnok
(Budapest, VIII. József-körút 21.)

TOTIS

Kerékpár-tőzsdéje

Erzsébet-körut 58. szám, Király-utca sarkán. Használt kerékpárok vétele, eladása és becsérelése új gépekre javító- és kölcsönző-intézet.

BUTOROK
 részletfizetésre
 legjutányosabb áron
Ehrentreu és Fuchs
 testvéreknél
 Budapest, Teréz-körut 8.

Nagy bolthelyiség
 a József-körut legelőkelőbb helyén f. 6. augusztus hó 1-ére kiadó.
 Cím: a kiadóhivatalban.

Több kiállításal érdemmel kitüntetve
 Budapesti Jalousia és ablakredőnygyár
Justus Sándor és fia
 Andrassy-ut 60. sz. Csengery-u. sarkán.
 ajánlja
gördülő faredőnyeit
 acélpánttal vagy havederrel összekötve.
 szabadalmazott hengerszerkezetével !!
 minden szabványos gyártmányait. Árjegyzék vagy katalógus ingyen és bérmentve. Telefon 23-06.

GUMMI
 eredeti párisi gummi és hálolyag, finomság és jószág tekintetében még a legmagasabb igényeket is megvárható. Tűzátállók 1, 2, 4, 5, 6, 7 és 8 forintért. Eouts Amer. (rövid) 3 és 4 frtért, leginomabb női szivacsok 2, 3, 4 és 5 frt. **Műi preservatívok** Hasse után 2 frt. Messinger tanár után 2 frt 50 kr darabja Suspensoriumok stb. kimerítő árjegyzék szerint. Szétküldés a legdiszkrétebbül.
REIF J. BÉCS.
 1. Zrandstädte 3. Praktikus teljes mintagyűjtemények urak számára 2, 3, 4, 5 frt. Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

FÖLDESZ L.
 prskantíves
 BUDAPEST
 Múzeum-körut 3. szám alatt.
 Kötésűvű Lancastr 18 frt 50 kr., kétszárú Lancastr kákos köztűvű kúlcseccel 23 frt 50 kr., kétszárú Lancastr kákos köztűvű kúlcseccel, patkoszép damaszt csóvel 24 frt., kétszárú Lancastr Pieper-féle 24 frt., kétszárú Lancastr Pieper-féle finom patkoszép damaszt csóvel 48 frt., Gre. ner remiszűvű kétszárú Lancastr finom damaszt csóvel 56 frt.
 Régi fegyverek ujakra kicseréltek.
 Az ős zes vadászszíkek és fegyverekről szóló illusztrált árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Tan- és nevelő-intézet
 Rákos-Palotán. (Budapest mellett.)
 Kies és egészséges fekvése folytán a fővárosi előkelőbb községeknek kedvelt nyaralóhelye.
 Kényelmes közlekedés a fővárossal a villanyos vasutak és a m. áll.-vasút által.
 Az intézet egy öt hold kiterjedésű parkban fekszik. Növendékek felvételnek 4 elemi, 6 polgári, 8 gimnasiunai osztályba. Az elemi, polgári és a négy alsó gimnasiunai osztályok a nyilvánosság jogával vannak felruházva. A gimnasiunai osztályok a nyilvánosság jogával vannak felruházva. A gimnasiunai osztályok a nyilvánosság jogával vannak felruházva. A gimnasiunai osztályok a nyilvánosság jogával vannak felruházva.
 Wágner Manó, igazgató, intézetelöljáró.

MIKSZÁTH KÁLMÁN
Katángly-Naptár-a
 1899-re,
 melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előzetőli ingyen fognak megkapni,
 hirdetések közlésére a legalkalmasabb.
 Hirdetéseket elfogad:
 az ORSZÁGOS HIRLAP KIADÓHIVATALA
 VIII. ker., József-körut 65. szám.

Kérjük speciális árjegyzéket vízvezetésekről.
 Mindennemű vízvezetékek és szivattyúk városok, községek, falvak, villák, parkok, majorok, gyárak vízzel való ellátására. Szélmotorok önszabályozással, a viharbiztonság kezessége mellett. Elismert legjobb gyártmány. Hőlégszivattyúgépek, mély kutakhoz is.
 Hydranikus vízemelő-kosok erősített rugó-szeleppel, önműködő és állandó vízemelőképeséggel minden magassághoz.
Kézi szivattyúk minden viszonyhoz, kútmélységhez és nyomómagassághoz.
LAKOS NÁNDOR
 hidrotechnikai irodája, szélmotor, szivattyú- és vízvezetési berendezések vállalata.
 Budapest, VIII., Külső-Kereposi-ut 1.

Finom butorok eladása.
 Teljes háló-, ebéd-, szalon-, berendezések készpénzért vagy részletfizetésre is. Tiszt árak, hivatalosok és jobb állásban levő urak részére 50%-ot a berendezési butoroknál előre, a többi meggyezés után részletenkint. Megrendelések pontosan és keltőmunkával teljesíthetnek.
 Tisztelettel
GRESZ LAJOS
 kárpitos és díszítő. Raktár a műhely. József-körut 17/a.

MUSZAKI IRODA.
Engelsmann
Rezső
 Magánmémorák
 BUDAPEST.
 Múzeum-körut 15.
 Elfogad
MUSZAKIMUNKÁK
 kivitelet
ÁLLAMANYOK
ISZABADALMAK
 Muszaki
 értékesítése

Anyák! Gyermekek!
 kocsit mielőtt vesznek, tessék először megnézni, vagy kérem a jegyzéket ingyen és bérmentve hozatni az új Higierikus, fűtőeszközre és a kocsira igazított, ovabokból és mosható felszereléssel ellátott kocsikról.
BAUMANN L.
 os. és kir. szabadalom-tulajdonos
BÉCS,
 VI/2. Millergasse 2.
 Ovakodjunk haszontalan utazások vásárlásától, csak akkor valódi az oldal látható védőjegy a kocsit lapadóján be van égetve.

Japán
arezhörtisztító papír
 bevált és legártalmatlanabb szer az arezhört, údőségében megtartani. Izadási után legcélzesebb. 1 csomag 60 kr, bérmentéssel 65 kr.
KANITZ C. és FIAI
 Budapest, Dorottya-u. 12.

Makulatura-papír
 olcsón kapható
 Bővebbet a kiadóhivatalban

TITKOS BETEGSÉGEKET,
 hügyesfolyásokról és sebektől, az ünferfőrtől, az utóhájtól, az elgyengült férjéről, magánfőrtől, bujakór utókövetkezményeitől, nőknél főherfőrtől, bármennyire bűntől is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és hőrhatalg-ségeket gyógyít új gyógymód szerint, hiszton sikerrel, gyorsan és alapszan.
Dr. GARAI ANTAL
 orvos, sebész, szemész- és szülészudor, v. cs. kir. oszt.-főorvos
 Budapest, belváros, IV. ker., Kigyó-utca 1. szám.
 II. emelet. Bejárat a lépcsőnél.
 Rendel naponta délelőtti 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.
 Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltak és gyógy-szerekről is gondoskodva lesz.
 Nőknek külön váróterem.
 Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető.
 NÉPSZERŰ UTMUTATÓ.
 (Már a 12-ik kiadásban megjelent) a női betegségek és ezek egyszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt be-küldése mellett bérmentve, vagy 90 kr. utánvét mellett.
 A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A nemű síet-bredése. III. Az ünferfőrtől és az éjjeli magánfőrtől, IV. Hügy-hókatár (trippa) és hügyesbűntől. V. A bujakór (siphilis) A szövőfőrt. VII. Elgyengült férjéről VIII. Női magtalanság. IX. Az av ziszerek megbetegedéseinek főtényezője: a prosztitid.

Kávé
 levárolva és bérmentve
 létköz szállítva.
 4 1/2 kg. Kaba . . . 6.50
 4 1/2 kg. Mocca . . . 6.50
 4 1/2 kg. Jáva . . . 6.50
 4 1/2 kg. Gyöngy . . . 6.80
 4 1/2 kg. Portoriko . . . 5.80
 4 1/2 kg. Santos . . . 4.50
 valódiatga garantozva.
 Marszet-féle
 pezsgő-ünnep
 100 drb 2 kr . . . 1.40
 140 " 1 " . . . 1.—
 bérmentve küld a Budapesti 16-
 raktárban
Belák István
 Budapest, VII. Benczúr-
 utca 4. Pénz-Érték 118.

Tan- és nevelő-intézet
 nyilvánossági joggal
 Budapest, Hold-utca 19.
 Az intézet 21 év óta áll fenn.
 Dr. László Mihály nyilvános főgimnasiunában és nevelő-intézetében, mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beiratások asept. 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegyzéssel.
 A növendékek lehetnek bennlakók. Közösítések és bejárók.
 Értelmitővel kívánatra készséggel szolgál az igazgató.
Dr. László Mihály igazgató

Megrendelhető:

- 1. Utánvétellel bérmentve.
- 2. Két forintos havi részletre a megjelölt 12 kötet egyszerre szállítva.
- 3. Egy forintos havi részletre egyelőre 6 kötet szállítva, 10 részlet lefizetése után további 6 kötet.

Mikszáth Kálmán
Munkái

- I. A teletelési vármegye.
- II. Az apró gonny és a nép.
- III. Beszélés a szék.
- IV. Pipacsok a buzában.
- V. Tavaszli rügyek.
- VI. Urak és parasztlók.
- VII. A két koldusdiák.
- VIII. Giub és folyosó.
- IX. A beszélő kőműves.
- X. Perye.
- XI. Lovagvárak, kis primés.
- XII. Határhelyi énekegyházi történelmi

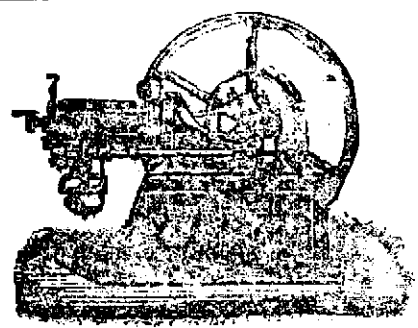
Mikszáth Kálmán

összegyűjtött munkái.

Olcsó egyöntetű diszkidás
12 kötetben

A gyűjtemény ára
diszkötésben **36 forint**

A kötetek fényesen vannak kiállítva, piros vagy barna kötésben.
Mélytiszasság az alábbi rendelőlapon levágni és aláírva lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

LANGEN és WOLF BUDAPEST, VI., Lázár-u. 1.
Szállítja a világhírű
eredeti „Otto” motorokat
lőgészek- és benzín-használatra.
Ezen motorok minden iparágban a legjobb és legmegbízhatóbb üzemgépeknek bizonyultak. Gazdasági gépek üzeméhez ajánljuk a pályadíjas **„Otto” benzín-mozgonyt.**
Nem kell gépész! Nincs tűzveszély!
Híves vízfogyasztás!
Felvilágosítás, prospektus és költségtérítés ingyen.

Ezen Blaha Lujza pipere-crème-je úgy ünnepelt nagy művésznőnknek, valamint a főváros legelőkelőbb hölgyteleneinek kedves pipere-crème, mert szerzőlteti finomságáért, meglepő és feltűnő keltő hatásáért, mely már az első kísérlet után is észlelhető, minden hölgy, aki csak egyszer is használta ezen pipere-crème-t, annak többé más nem kell. Mirt mint a vegyvizsgálat igazolja, teljesen ártalmatlan és színtelen, egészen új bűrpórázó és bűrpórázó pipere-crème, mely a bőrre kenve azonnal beszívódik és a bőr gyöngén kifejező, miáltal az arc-méreganyagok szimuláns, fénytelen hatóanyagok felszívását és eltávolítását nyer. És ezen úde zománcz Teint Parisien alatt az arcbőr összes tisztatartásának u. m. szepülő, pórszerűség (wimerik), bőrteljes (mitnesser), a zsíros, nyers, durva vörös arczsín, az orr, nyak, kar és kéz vörössége, a reddék és bőrfoltok mind eltűnnek, a mert ezimentes és azonnal felszívódik, nemcsak utólag használatra, hanem éppen nap-penti használatra kiválóan alkalmas, miőt is esélyre, színházba vagy sétára mentes előtti nélkülözhetetlen higiénizáló részletnek is. Számos köszönő és elismerő levél igazolja ezen crème jószágát. 1 tégely ára használati utasítással 1 forint 20 kr, Blaha Lujza crème-poudre fehér, crème és rózsaszínben 1 doboz 80 kr és szappan 1 darab 50 kr. Kapható közvetlen a készítőnél: **Dévai Széltőgyár** Irtában gyógyszerésznél, Budapest, I. ker., Károlyi-utca 1. sz. Raktár Budapest: **Török József** gyógyszerésztárában, Opera gyógyszerár, Nádor-gyógyszerár és Debreczenben dr. Koltcsanak és Tóth Béla gyógyszerésztárában.
Óvakodjunk a rossz utánzóktól.

A Révai Testvérek irodalmi intézet Részvény-társaságnak Budapeston. Megrendelem a t. Társaságtól az „Országos Hirlap” kiadóhivatala útján.
MIKSZÁTH KÁLMÁN összegyűjtött munkáit
12 diszkötésű kötetben 36 forintért.
a) Utánvétellel bérmentve.
b) 2 forintos havi részletfizetés mellett, a 12 kötet egyszerre való szállítását kívánva.
c) 1 forintos havi részletfizetés mellett, olyképen, hogy 6 kötet azonnal szállíttassék, a további 6 kötet pedig 10 részlet lefizetése után.
Az első részlet utánvétellel szelvényben, a továbbiak 1898. hótól mindaddig fizetendőek a Társaság pénztárában Budapeston, míg a más vételére törlesztve nincs. A részletfizetés be nem tartása esetén sziveskedjek a Társaság az esetleges összegtel postai megbízás útján, a postaköltségek hozzájárulása mellett beérkezni. A részletek címében a társaság részletfizetési kedvezmény megjelölésük és a gyűjteménynek teljes vételára csődékeső válik. A gyűjteménynek a befizetett részletek által még nem fedezett része a részvénytartásának tulajdona marad.
Lakhely: _____ Név: _____
Közet: _____ Állás: _____

25 évi, részben katonaságnál, a budapesti és bécsi kórházakban, részben magánorvosi praxisban szerzett bő tapasztalatok után gyógyítja, legrövidebb idő alatt, lelkiismeretes alaposággal és biztos eredményrel

Dr. Kajdacsy József

v. os. és kir. ezredorvos
a nemzeti betegségek elvezése alatt összeg foglalatba valamennyi bántalmat, makacs női és bőrbetegségeket, gyengeségl állapotokat pedig az orvosi világ által legújabbban felkarolt és hatásában várattal sikerű
Elektromasszage
Által.
Lakik: Budapest, V., Váci-körút 4.
I. emelet. 418
Levelekre díjmentesen és kimerítően válaszolnak. Gyógyszerekről is gondoskodva lesz.
Nőknek külön váróterem.
Rendelés naponta 9-4 óráig és este 7-8-ig.

Zongorák és pianinok

A világ első gyárnaiból, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zene-gyöngyreinek nevezettek el, ez időben legrövidebben vásárolhatók. 736

Keresztély mintazongora termében
Budapest, Váci-körút 21. sz.
Ócska zongorák becsereiteltnek és hangolások valamint javítások lelkiismeretesen eszközöltetnek.
Váci-körút 21. sz. (Ipar udvar).

Egészség társaság. Erdőkes programoz.
Társasutazás
a világhírű
Salzkammergutba
Bécs és Grác megtekintésével.
Indulás: 1898. július hó 30-án.
Részvételi ár: 10 napi elsőrendű ellátás és az összes vasúti- és kocsiköltségeket belcélrtve, személyenként **135 forint.**
Felvilágosítással és prospektussal szolgál a **Gyógyfürdők, Üdülőhelyek és Utazási központi iroda**
Budapest, V. ker., Dorottya-utca 13. szám.

ADRIA

kerékpárok
városti raktár
a legeelőbb és legnagyobb zárt kerékpáriskola
folyó évi augusztus hó 1-től
Andrássy-ut 69.
a Plasztikon épületében létezik.